

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. szeptember 10 napján 14 óra 00 perctől tartott nyilvános rendkívüli üléséről.

Az ülés helye: Mikro-térségi Integrált Szolgáltató Központ (3934 Tolcsva, Bajcsy-Zsilinszky utca 34.)

Jelen vannak:

Tolcsva Község Önkormányzat részéről:

Tóth Gábor polgármester,
Szabó Zoltán alpolgármester,
Juhászné Király Enikő
Rácz-Tóth Nikoletta,
Kőváry Zoltán,
Sveda László képviselők

Tolcsvai Közös Önkormányzati Hivatal részéről:

dr. Vitányi Eszter jegyző tanácskozási joggal van jelen
Pásztorné Nagy Éva jegyzőkönyvvezető

Megjegyzés:

Pauleczki Ferenc képviselő nem jelentek meg az ülésen, igazoltan maradt távol.

Meghívott:

Závojszki Lászlóné igazgató

Az ülés meghívója a jegyzőkönyv 1. mellékletét képezi.

Az ülésen készült jelenléti ív a jegyzőkönyv 2. mellékletét képezi.

Tóth Gábor polgármester köszöntötte a megjelenteket. Megállapította, hogy a 7 fős képviselő-testületből 6 fő jelen van, a képviselő-testület határozatképes.

Tóth Gábor polgármester javaslatot tett a jegyzőkönyv hitelesítők személyére, mely javaslat alapján a képviselő-testület **6 igen szavazattal – egyhangúlag – Juhászné Király Enikő és Kőváry Zoltán képviselőket a jegyzőkönyv hitelesítőinek megválasztotta.**

Tóth Gábor polgármester: javasolta zárt ülésen tárgyalni az „Előterjesztés a Tolcsva belterület 632 hrsz alatt felvett szolgálati lakás bérleti díjáról” című napirendet, aki a javaslattal egyetért, igennel szavazzon.

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete „Előterjesztés a Tolcsva belterület 632 hrsz alatt felvett szolgálati lakás bérleti díjáról” című napirend zárt ülésen történő tárgyalásával **a jelenlévő 6 képviseléből 6 igen szavazattal – egyhangúlag – egyetértett.**

Tóth Gábor polgármester a meghívóban szereplő napirendi pontokat, a zárt ülésen történő napirendi pont megtárgyalását javasolta elfogadására és a képviselő-testület ezzel megegyezően fogadta el a napirendi pontok tárgyalását.

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. szeptember 10.-i ülésének javasolt, **6 igen szavazattal, -egyhangúlag - elfogadott** és tárgyalta napirendi pontjai:

Napirend:

- 1. Előterjesztés a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Óvodai pedagógiai programjáról**
Előterjesztő: Závojszki Lászlóné igazgató
- 2. Előterjesztés a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Mini Bölcsődei Szakmai programjáról**
Előterjesztő: Závojszki Lászlóné igazgató
- 3. Előterjesztés részleges szerződés-átruházó okiratok jóváhagyásáról**
Előterjesztő: Tóth Gábor polgármester
- 4. Beszámoló a XX. Tolcsvai Borfesztivál bevételeiről és kiadásairól**
Előterjesztő: Tóth Gábor polgármester

Zárt ülés

- 1. Előterjesztés a Tolcsva belterület 632 hrsz alatt felvett szolgálati lakás bérleti díjáról (szóbeli)**
Előterjesztő: Tóth Gábor polgármester

Napirend tárgyalása:

- 1. Napirendi pont: Előterjesztés a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Óvodai pedagógiai programjáról**
Előterjesztő: Závojszki Lászlóné igazgató

Tóth Gábor polgármester átadta a szót Závojszki Lászlónénak.

Závojszki Lászlóné igazgató elmondta, hogy a nemrégén elfogadott pedagógiai programot a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala által megküldött szakértői véleményben foglaltaknak megfelelően, amit a Magyar Bölcsődék Egyesülete készített, át kellett dolgozni a pedagógiai programot és külön kellett választani az óvodai programot és a mini bölcsődei szakmai programot. Ebben a formában valóban átláthatóbb és a szülők számára is könnyebben értelmezhető mindkét program.

Kérdés, hozzászólás nem volt.

Tóth Gábor polgármester kérte a képviselő-testületet, hogy szavazzon igennel, aki egyetért a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Óvodai pedagógiai programjával.

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete - a **jelenlévő 6 képviselőből 6 igen szavazattal, - egyhangúlag** - a következő határozatot hozta:

TOLCSVA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 65/2025. (IX.10.) határozata

a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Óvodai pedagógiai programjáról

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Óvodai pedagógiai programját a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Felelős: igazgató

Határidő: azonnal

1. melléklet a 65/2025. (IX.10.) határozathoz

Tolcsvai Óvoda
Helyi Pedagógiai Programja
2025.

Az intézmény adatai

Fenntartó: Tolcsva Község Önkormányzata

3934 Tolcsva Szabadság tér 16.

Telefonszáma: 06 47/384-217

Képviselője : Tóth Gábor polgármester

E-mail címe: tolcsva@phivtolcsva.hu

Felügyeleti szerve: Tolcsva Községi Önkormányzat Képviselő-testülete

3934 Tolcsva Szabadság tér 16.

Telefonszáma: 06 47/384-217

E-mail címe: tolcsva@phivtolcsva.hu

A költségvetési szerv: Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde

3943 Tolcsva Kossuth út 64.

Telefonszáma: 47/384-218

E-mail címe: ovoda@phivtolcsva.hu

A költségvetési szerv jogszabályban meghatározott közfeladata:

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény 21.§ (1)

Bekezdésben foglaltak értelmében köznevelési feladatok ellátására
létesített intézmény

Működési terület: Tolcsva község közigazgatási területe.

A köznevelési intézmény típusa: Óvoda és Bölcsőde

A programot készítette: Tolcsvai Óvoda igazgatója Závojszki Lászlóné

TARTALOMJEGYZÉK

I. A Pedagógiai Program Jogszábai háttér	3
I/1. Intézményvezetői gondolatok	4
I/2. Bevezető	5
I/3. Gyermekkép, Óvodakép	7
I/4. Programunk küldetése filozófiája	11
I/5. Az óvodai nevelés alapelvei	12
I/6. Hagyományrendszerünk	13
II. Óvodánk alapvető célja	15
II/1 Az óvodai nevelés célja és feladatai	15
III. Óvodánk alapvető feladatai	16
III/1. Egészséges életmódra nevelés	18
III/2. Érzelmi, erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés	23
III/3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés- és nevelés megvalósítása	25
IV. A nevelési cél elérésének feltételei	26
IV/1. A szükségletek szerepe a nevelési cél elérésében	27
IV/2. A képességek szerepe a nevelési cél elérésében	28
IV/3. Óvodai nevelésünk rendszerábrája	29
V. Az óvodai élet megszervezésének elvei	30
V/1. Személyi feltételek	30
V/2. Tárgyi feltételek	31
V/3. Csoportszerkezet	33
V/4. Heti rend	34
V/5. Napirend	35
VI. A nevelés fejlesztés tartalma	37
VII. Az óvodai nevelés tevékenységi formái	42
VIII. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	52
IX. Gyermekvédelem	54
X. Az intézmény integrációs programja	58
XI. Az óvoda kapcsolatai	61

I. A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

§

Programunk a 363/2012. (XII.17.) számú Kormány rendelet értelmében, az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján készült, magában foglalva a hazai és a helyi óvodai gyakorlatok eddigi tapasztalatait, eredményeit, szem előtt tartva a 2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről.

Ezen kívül programunkba az alábbi törvényeket, rendeleteket építettük be:

- 2023.évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 77/2025.(IV.15.) kormányrendelet az Óvodai Nevelés országos alapprogramjáról
- 229/2012 (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény végrehajtásáról
- 2011. évi CXXIV. Törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. Törvény módosításáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési- oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról / 45§(2a) bek. /
- 137/2018.(VII.25.) korm.rendelet
- 1998.évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 229/2012 (VIII.28.) kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény végrehajtásáról
- 2011. évi CXXIV. Törvény a nemzeti köznevelési törvényről szóló 2011. évi CXC. Törvény módosításáról
- 1997. évi XXXI. törvény. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
- A családok támogatásáról szóló 1998.évi LXXXIV.törvény (Cst.)
- 26/1997.(IX.3.) NM rendelet az iskola egészségügyi ellátásról
- 48/2012. (XII.12.) EMMI rendelet a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai - szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai – szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 277/1997. (XII.22.) kormányrendelet a pedagógus – továbbképzésről, a pedagógus –szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevő juttatásairól és kedvezményeiről
- 15/2013. (II.26. EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 15/1988.(IV.30.)NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.

- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
- 137/2018. (VII.25.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII.17.) Korm. rendelet módosításáról
- 363/2012. (XII.17.) Korm.rendelet 1. mell. III.cím
- 419/2024. (XII. 23.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzés rendszeréről
- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- Az óvoda hatályos Alapító Okirata

I/1. INTÉZMÉNYVEZETŐI GONDOLATOK

„ A jó óvodában a gyermekek egyéni ütemben és egyéni módon fejlődhetnek, ugyanakkor a közös tapasztalatok, a közös élmények, az együtt megélt események összetartják a csoportot, és a közös hagyományok, szokások mentén tudnak együttműködni, együtt játszani, együtt gondolkodni.”

Óvodánk Tevékenységközpontú Pedagógiai Programjában foglaltak az alapja és egyben meghatározója annak a közös értékrendnek, melyet minden óvodapedagógusnak követnie kell, az intézménybe járó gyermekek sikeres, pozitív kimenetelű nevelése, fejlesztése érdekében. A pedagógiai programunkat a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezzük meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A tevékenységközpontú óvodai nevelés a gyermek középpontba helyezését és az óvoda nevelési funkciójának kiteljesítését tekinti alapvető feladatának.

Célja: A 3 – 7 éves gyermekek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése, amely magában foglalja az egészségnevelést (egészséges életmódra nevelés, testi nevelés, egészségmegőrzés szokásainak kialakítása), és a környezettudatos magatartásra nevelést (környezet védelméhez, megóvásához, fenntarthatóságához kapcsolódó szokások kialakítása) egyéni képességek mentén készségek fejlesztése.

Ez a cél a következő tevékenységrendszeren keresztül valósul meg:

- Játék- és tanulási tevékenység
- Társas- és közösségi tevékenység
- Munkatevékenység
- Szabadidős tevékenység

E tevékenységi formák megválasztásával a gyermekek adott fejlettségi szintjéhez igazodó készségfejlesztés, illetve különböző képességek alapjainak lerakása történik.

Programunk alapján valljuk, hogy a gyermeket minden életkori szakaszban orientálni kell valamire, vezetni kell valahová. Az óvoda feladata nem a szűken vett iskolai feladatokra való felkészítés, hanem az életre való felkészítés, amely csak valóságos tevékenységek, tevékeny életre alapozott nevelőmunka útján valósítható meg.

Fontos számunkra, hogy a gyermekek szülei – az óvodába lépés pillanatától – ismerjék Pedagógiai Programunkat, az abban foglaltakat elfogadják és megvalósítását támogassák. Célunk, hogy az óvoda a meglévő értékei megőrzése mellett – pozitív szakmai megítélésnek örvendjen.

Závojszki Lászlóné
igazgató

I/2. BEVEZETŐ

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC törvény 26§ (1), alapján az Óvodai Pedagógiai Program az óvoda alapidokumentuma. Ez a fokmérő, melyhez a fenntartó igazítja értékeléseit, elvárásait, fejlesztési támogatásait.

Ez az a tájékoztató, melyből az óvoda igénybevevői (szülők) megtudják, milyen értékeket közvetít az óvoda, s milyen fejlődési szintre juttatja óvodásait.

„A Helyi Pedagógiai program az óvoda törekvéseinek fényképe, reális tükörkép az óvodáról”

Intézményünk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek harmadik életévétől az iskolába lépésig.

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

A mi feladatunk az, hogy minden gyermek számára egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelést biztosítsunk. Az egyéni bánásmód elvét alkalmazva csökkentjük a meglévő hátrányokat, nem adunk helyet semmiféle előítéletnek.

Gyermekeinket körülveszi a felgyorsult, folyamatosan változó világ, mely nagy hatással van rájuk, mindemellett nekünk - óvodapedagógusoknak - figyelembe kell vennünk a sok új szakmai, törvényi, és a külső környezeti változásokat.

Pedagógiai Programunk Tevékenységközpontú Óvodai Program intézményünkre adaptált változata.

Pedagógiai Programunkat az Óvodai Nevelés Országos Alapprogram iránymutatása, szellemisége cél- és feladatrendszere alapján készítettük.

Óvodai csoportunkban érvényesülnek a különböző innovatív pedagógiai törekvések, mivel az alapprogram biztosítja az óvodapedagógusok pedagógiai nézeteinek és széleskörű módszertani szabadságának érvényesülését.

Fontos számunkra az is, hogy megjelenjen programunkban a szakmai értéktöbblet, mely pedagógiai munkánkat színesebbé, innovatívabbá teszi.

Pedagógiai feladatvállalásunk során figyelembe vesszük a gyermekek személyiségfejlődését, viselkedését, érdeklődését, az otthonról hozott ismereteiket, tapasztalataikat, az esélyegyenlőség megteremtése mellett.

Bízunk abban, hogy az óvodánkba járó gyermekek kellemes, derűs, harmonikus éveket töltenek itt és biztos alapokon nyugvó ismeretekkel, képességekkel kezdik el iskolás éveiket.

INTÉZMÉNYÜNK BEMUTATÁSA

Tolcsva Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye átlagosan fejlődő, gazdag történelmi múltú visszatekintő település. Településünkön egy óvoda működik, mely 60 gyermek befogadására alkalmas. Óvodánk épülete egy nagyon szép kúria (Stépán kúria: 1820-ban épült) 1953-tól funkcionál óvodaként, melyet az 1990-es években bővítettek. Vonzó, tiszta, esztétikus környezetben fogadjuk a gyermekeket. Az épülethez tartozó tágas előkert és a hátsó parkosított udvar hatalmas gesztenye, hársh, tölgy és fenyőfáival kitűnő árnyas játszóhelyet biztosít az óvodásoknak. Az egészséges életmódra nevelés egyik színtere, sokféle tevékenység végzését szolgálja minden évszakban. Minden 3-7 éves korú gyermeket fogadni tudunk. A kisgyermeket nevelő családoknak kívánunk segítséget nyújtani ezzel az ellátási formával, azzal, hogy gyermekük napközbeni ellátásáról gondoskodunk. Jelenleg 2 csoporttal működünk vegyes csoportszerkezettel. A csoportszobák esztétikusak, egyediek, tükrözik az ott dolgozók egyéniségét. A gyermekek számára nyugalmat, otthonosságot sugároznak. Természetes anyagokat felhasználva rendeztük be csoportszobáinkat, ahol a gyermekek számára minden játéktevékenységnek külön kialakított helye van. Tágas és sokféle eszközzel felszerelt tornaszobánk, ami egy csoportszobából lett kialakítva, hozzájárul a gyermekek mozgásfejlődéséhez. A logopédiai szobában szakképzett logopédus és fejlesztő gyógypedagógus segíti a gyermekek fejlesztését. Környezeti adottságaink elősegítik, hogy óvodánkban a gyerekek, a szülők és a munkatársak egyaránt felszabadultan, biztonságban érezzék magukat.

I/3. Gyermekkép

„Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.” Olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik jól érzik magukat társaik és nevelőik körében. Fontosnak tartjuk, hogy sikerorientáltak legyenek, környezetükben jól eligazodjanak, problémájukra saját megoldást találjanak, jó kapcsolatteremtő képességgel rendelkezzenek. Gyermekeink között egyaránt található ingerszegény, csonka családból származó, nehezen nevelhető, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű, illetve kiváló képességű, jó családi háttérrel rendelkező, értelmiségi családból származó gyermek is. Az óvodába érkezést megelőzően játszóházi napokon, szülői értekezleten a szülők betekintheznek óvodánk életébe.

Családlátogatások alkalmával pedagógusainknak lehetősége nyílik arra, hogy leendő óvodásainkat saját környezetükben ismerhessék meg. A befogadás során törekszünk a családi légkör megteremtésére, amely a lehető legoptimálisabbá alakítja a gyermekek óvodánkhoz való viszonyát. Minden gyerekből ki kell bontakoztatnunk a testi, szellemi, biológiai és erkölcsi képességeik, tulajdonságaik maximumát. Azt szeretnénk, hogy választékosan használják anyanyelvüket, gondolataikat világosan fejezzék ki, nyílt, barátságos, érdeklődő, és érzelem teli iskolásokká váljanak. A gyermek fejlődésének általános tendenciáin túl értéként fogadjuk el az egyéni különbségeket, (az egyedit, a másságot, az eltérőt) azokat, amelyek összeegyeztethetők mások érdekeivel és méltóságával. Minden gyermek egyedi, megismételhetetlen személyiség, egyéni fejlődési úttal és ütemmel, tanulási stílussal és sajátos szociokulturális családi háttérrel, amelynek ismeretében alakítjuk ki óvodánkban a gyermekcsoportokban az egyéni fejlesztés lehetőségeit. Alapvető feladatunknak tekintjük a személyiség harmonikus fejlesztését. A személyiségértékek, tulajdonságok, képességek közül kiemelten alapozzuk meg az alábbiakat:

- gyermekeink szívesen járjanak óvodába, érezzék jól magukat a gyermekközösségben,
- bátran, egészséges önbizalommal jól kommunikáljanak,
- érzelmeiket képesek legyenek verbálisan és nonverbálisan is kifejezni, társaikkal és a felnőttekkel szívesen kommunikáljanak, kapcsolatot teremtsenek felvegyék a kontaktust,
- ápolják érzelmi kötődéseiket, legyenek érzékenyek mások problémái iránt és fogadják el társaik másságát,
- érdeklődőek legyenek és sok-sok tapasztalattal felvértezettek,
- ügyesen mozogjanak, kedveljék a sportot, a különböző művészeti tevékenységeket,
- magatartásuk és viselkedéskultúrájuk legyen koruknak megfelelően fejlett, udvariasan, illemtudóan viselkedjenek,
- bizalommal forduljanak a felnőttekhez, és szeretettel forduljanak egymás felé,
- pozitív hozzáállással forduljanak a felfedezés, a megismerés felé,

- önként örömmel vegyenek részt minden tevékenységben, és azt játéknak tekintsék,
- rendelkezzenek pozitív énképpel, legyen kulturális identitásuk, őrizzék meg kíváncsiságukat, legyenek önállóak, ismerjék meg a saját értékeiket,
- szerezzenek tapasztalatokat, amelyek hozzájárulnak testi, erkölcsi, emocionális és intellektuális fejlődésükhöz,
- tanulják meg és tapasztalják meg az együttműködésekben az alkalmazkodás és az önérvényesítés lehetőségeit, a kompromisszumok stratégiai elemeit,
- ismerjék meg és alkalmazzák az életkoruknak megfelelő illemszabályokat,
- legyenek képesek önmagukat szabályozni, rendelkezzenek önkontrollal,
- szeressék a természetet, védjék az élőlényeket, a környezetet, tiszteljék a hagyományokat,
- alakuljon ki szükségletük az egészséges életmódra (mozgás, egészséges táplálkozás, egészségügyi szokások),
- Sajátítsák el az önkifejezés módjait (mozgás, művészeti tevékenységek):
 1. rendelkezzenek az ismeretek elsajátításához szükséges készségekkel,
 2. tudjanak megoldani egyszerűbb szervezési feladatokat,
 3. igényeljék a játékot és keressék az együttműködést a társaikkal, egyeztessék elképzeléseiket,
 4. legyenek optimista szemléletűek, jó kedvűek, tudjanak örülni a kis sikereknek is.

Programunk gyermekközpontú, amely úgy jelenik meg, hogy tartást, önállóságot, boldogságot ad a gyermekeknek.

Óvodakép

Óvodánk pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvodában, miközben az teljesíti a funkcióit (óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő), a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei. Célunk, hogy elősegítsük az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődését, a gyermeki személyiség kibontakozását, a hátrányok csökkenését, az életkori és egyéni sajátosságok valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembevételét (ideértve a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátását is).

Olyan pedagógiai környezet kialakítására törekszünk, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek, számára egyaránt.

Alapelvünk, hogy:

- a) a gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezze,
- b) a nevelés lehetővé tegye és segítse a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakoztatását;
- c) az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk.

Az alapelvek megvalósítása érdekében gondoskodunk: a gyermeki szükségletek kielégítéséről, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör megteremtéséről; a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakításáról; a gyermeki közösségben végezhető sokszínű - az életkornak és fejlettségnek megfelelő - tevékenységekről, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékról; e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmakról, emberi értékek közvetítéséről; a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezetről.

Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen.

Programunk a szülői együttműködésre építi az óvodai nevelést. A család értéket közvetít a gyermek felé, még akkor is, ha funkció zavarai következtében nem működik mindig jól. Az óvoda csak a családdal együtt, a családi nevelés funkcióját erősítve tudja nevelő szerepét betölteni.

Derűs, nyugodt, szeretetteljes légkör kialakítására törekszünk, ahol felnőtt, gyermek egyaránt jól érzi magát.

I/4. Programunk küldetése, filozófiája

Küldetésünk:

Az intézményünkbe járó gyermekek számára tevékenységek által, az egyenlő hozzáférés biztosításával fejlődjenek képességeik, személyiségük. Differenciált fejlesztéssel érjük el az önmagukhoz mért optimális fejlesztést, mely a zökkenőmentes átmenetet segíti elő a következő intézményi fokozatba. Nevelésünk gyermekközpontú, és ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozására törekszik. Családias, derűs légkörben folyik, biztosítva a gyermek fejlődéséhez szükséges sokféle és változatos tevékenységet.

Hitvallásunk:

Mindannyian azért választottuk ezt a pályát, mert a kisgyermek nevelésével kívánunk foglalkozni. Tudjuk és tapasztaljuk: ez a hivatás örömet és nehézséget egyaránt magába rejt. Miközben igyekszünk biztosítani a gyermekek egészséges, testi, lelki fejlődését, munkánk elismerése nem egyértelmű, nem mindig tükrözi befektetett energiánkat. Az óvodai nevelés jelenlegi problémáit, ellentmondásait ismerjük, de ezek az ellentmondások feloldhatók, ha tudatos kezelésük folyamatos. Kiindulópontunk az a tény, hogy az óvodai nevelés - folyamat.

A Tolcsvai Óvoda dolgozói pedagógiai célnak tekinti az olyan gyermekek nevelését:

- akik önmagukkal és a külvilággal szemben egyaránt rendelkeznek testi - lelki harmóniával,
- akik képesek a beilleszkedésre, önmegvalósításra és a környezetük tevékeny alakítására,
- akik az egészséges életmód megismerésével képesek az egészséges életvitelre.

Szeretetteljes, nyugodt óvodai környezetben nevelve őket, alapot kívánunk adni az esélyegyenlőség érvényesüléséhez szükséges és lehetséges feltételek biztosításával.

Nevelőtestületünk elkötelezett az Óvodai nevelés országos alapprogramja szellemében készített Tolcsvai Óvoda Pedagógiai Program megvalósítására, s arra, - hogy az abban foglaltakat folyamatosan szem előtt tartva- fejlessze szakmai munkáját, mely egyben minden munkatársunk személyes felelőssége is.

Vállaljuk, hogy nevelőmunkánk során az egészséges életmód biztosításával hozzájárulunk a gyermekek életvezetési készségeik fejlesztéséhez, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodóképességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához!

Az óvó-védő gondoskodó környezetben, az érzelmi-, erkölcsi-, és közösségi nevelés, az anyanyelvi és az értelmi fejlesztés harmóniáját alapozzuk meg.

Nevelőtestületünk elkötelezett az Óvodai nevelés országos alapprogramja szellemében készített Tolcsvai Óvoda pedagógiai Program megvalósítására, s arra, - hogy az abban foglaltakat folyamatosan szem előtt tartva-fejlessze szakmai munkáját, mely egyben minden munkatársunk személyes felelőssége is.

I/5. Az óvodai nevelés alapelvei

- A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet, megbecsülés és bizalom övezzé.
- A nevelés tegye lehetővé és segítse a gyermek egyéni készségeinek és képességeinek kibontakozását.
- Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk (minden gyermek egy-egyszeri megismételhetetlen individuum ez által egyéni bánásmódot igényel. Ezt kell minden óvodapedagógusnak szem előtt tartani).
- Egymásra épülő és egymással összefüggő, komplex módon érvényesülő tevékenységek szervezése, melyek átszövik a nevelés teljes rendszerét. A megvalósuló feladatok biztosítják az óvodai nevelés céljának kiteljesedését. A sokoldalú tapasztalatszerzés felkínálása, a tudatosan kialakított feltételrendszer segítségével- különösen a játék és a szabad mozgás területén-, a gyermekek érdeklődésére, szabad választására és aktivitására építjük. Hangsúlyozzuk a játék elsődlegességét.

- Minden gyermek személyiségének formálása integráltan és differenciáltan, sok játékossgal, türelemmel és szeretettel. A gyermekek fejlődését nyomon követjük, írásban rögzítjük, és az eredmények tükrében egyéni fejlesztési tervet készítünk. Minden gyermeket a saját képességeihez, készségeihez mérten fejleszteni.
- Intézményünkben a dajka feladata, amikor ideje megengedi, a csoportban tartózkodik a gyerekek között, ennek köszönhetően az esetek többségében két felnőtt tartózkodik a gyerekekkel. Mindez lehetővé teszi a fokozott egyéni bánásmódot.
- Elősegítjük a zökkenőmentes óvoda-iskolai átmenetet, amely megvalósul a tanítónőkkel történő folyamatos konzultációk, megfigyelések, rendezvények által.
- Figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét is, alapító okiratunk alapján fogadjuk őket. Felvállaljuk e gyermekek különleges gondozását, nevelését. Amennyiben az óvodai élet során merül fel a gyermek mássága, segítő szándékkal szakember felé irányítjuk a szülőket a speciális terápiák, módszerek mielőbbi elkezdése érdekében.
- Kiemelten odafigyelünk a tehetséges gyermekek nevelésére, a tehetségfejlesztésre.
- A játék fontosságát hangsúlyozva gondot fordítunk a testi fejlődésre, a jó lelkiállapotra az egészséges életmód kialakítására, a sokoldalú mozgásfejlesztésre.
- Fontosnak tartjuk a külső világ tevékeny megismerését, az olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedésformák kialakítását a gyermekekben, amelyek elősegítik a természetes és mesterséges környezettel való harmonikus kapcsolatuk kialakítását életkori sajátosságaiknak megfelelően.

I/6. Hagyományrendszerünk

A népi hagyományainkat aktuális, komplex módon jelenítjük meg a mindennapi tevékenységekben. Törekszünk az énekes, - mondókás, dramatikus játékok hitelesebb, élményszerűbb átadására. Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

Természetes és sokrétű módon alkalmazzuk óvodai életünkben népköltészeti értékeinket, a népmeséket a népi hagyományokat felelevenítő mondókákat, rigmusokat a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemeit, meséit. A klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek is helyet adunk.

Igénybe vesszünk külső- és belső segítséget a helyi hagyományok és népi motívumok feltárásában, alkalmazásában, az eredeti népszokást idéző tárgyak népviselet gyűjtésében, a gyermekélet ünnepeinek megszervezésében.

Szokások, hagyományok, rendezvények

- Szeptember 30. A népmese napja Benedek Elek születésének évfordulója.
- Október : “ Tök jó nap” Tökfaragás töklámpás készítése. Községi szüreti felvonulás multság, must készítése. Gyermek-szülő, közös program keretében.
- November 11. Márton napi rendezvény. Gyermek-szülő, közös program keretében.
- December: Óvodai Mikulás ünnepség. Mese dramatizálása az óvónénik előadásában. Ajándékkészítés, dalok, versek tanulása. Karácsonyi készülődés. Adventi készülődés. Adventi koszorú, naptár készítése, adventi gyertyagyújtás az óvodások előadásában. Fenyőfa díszítése, karácsonyi dalok éneklése. Gyermek-szülő, közös program.
- Január: A magyar kultúra napja. Táncház szervezése. Kedvenc mesekönyvem címmel kiállítás rendezése a gyermekek könyveiből.
- Február: Farsangi multság, jelmezes felvonulás, szülőkkel együtt.
- Március 15. Zászlók, kokárdák készítése.
- Április: Húsvéti tojásfestés, Locsolkodás.
- Május: Anyák napja. Gyermeknap. “Iskolába hívogató “ A nagycsoportosok óralátogatása a helyi általános iskolába. Évzáró, ballagás. Kirándulás szervezése igény szerint.
- Óvodai foglalkozásokon és rendezvényeken figyelemmel vagyunk arra, hogy a hangnyomásszint nem haladhatja meg az LaeqM30 75dB értéket. Cél a gyermekek egészségének hatékony védelme a zajok okozta érzékszervi károsodások ellen, amely az akusztikus hangosítású különféle rendezvényeken történő részvételük során érhetik őket.

Törekszünk arra, hogy a gyermeki alkotásokat a közösségi rendezvényeken bemutathassuk, a tehetségeket bátorítsuk.

Az év folyamán más aktuális rendezvényeken is részt vesszünk a gyerekekkel, és figyelemmel kísérjük az óvodáknak kiírt pályázatokat is. A csoportokban megünnepeljük a gyerekek név, - és születésnapját. Összevont szülői értekezletet tartunk az új nevelési évre felvett gyermekek

szülei számára. Az iskolába készülő gyerekek szüleinek tájékoztató szülői értekezletet szervezünk, ahová meghívjuk a leendő első osztályos tanítót.

II. Óvodánk alapvető célja

Óvodai nevelésünk célja a 3-7 éves korú gyermekek társadalmi gyakorlatra való általános felkészítése, mely magába foglalja az eltérő szociális háttérből érkező gyermekek teljes személyiségfejlesztését, az életre való felkészítést a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül. Célunk, hogy elérhető közelségbe vigyük az őket, körülvevő világot, alkotó családi, derűs légkör biztosításával a családi nevelést kiegészítve harmonikus, sokoldalú fejlődésüket, személyiségük kibontakozását elősegítsük, hogy minden gyermek önmaga lehetőségeihez viszonyítva fejlődjön, és testi, szociális értelmi érettség terén is alkalmassá váljon az iskolai életre. Célunk, hogy az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó legyen, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. A mindennapos óvodai nevelésben minden gyermek egyforma bánásmódban részesüljön.

II/1. Az óvodai nevelés célja és feladatai

A tevékenységközpontú óvodai nevelés a gyermek középpontba való helyezését és az óvoda nevelési funkciójának kiteljesítését tekintti alapvető feladatának, továbbá az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítését. Ezen belül: az egészséges életmód alakítása, az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés, az anyanyelvi, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

Az óvoda nevelő intézmény, s mint ilyen a gyermeki személyiség kibontakozására, nevelésére fejlesztésére, törekszünk alkotó, családias légkör biztosításával és a tudatosan szervezett, tervezett változatos tevékenységek és nevelési helyzetek megteremtésével. Biztosítjuk az óvodáskorú gyermekek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Arra törekszünk, hogy nyugodt, békés légkörben, egymással toleráns, segítőkész, tevékeny

gyermeket neveljünk, valamint problémamegoldó, kompromisszumok kötésére és egészséges önérvényesítésre kész gyermekek legyenek, akik érdeklődnek a komplex világ iránt, s erről természetes helyzetben saját tevékenységük által kívánnak minél többet megtudni. Megteremtjük, számukra azt az óvodai közeget melyben jól érzi magát. A személyi feltétek biztosítása mellett törekszünk tárgyi feltételeket is megteremteni, hogy minél többet tevékenykedjenek a gyerekek. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását. Az óvoda közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások kialakulását.

Ez a cél a következő **tevékenységrendszereken** keresztül valósul meg:

- **Játék- és tanulási tevékenység**
- **Társas- és közösségi tevékenység**
- **Munkatevékenység**
- **Szabadidős tevékenység**

E tevékenységi formák megválasztásával a gyermekek adott fejlettségi szintjéhez igazodó készségfejlesztés, illetve különböző képességek alapjainak lerakása történik. Programunk alapján valljuk, hogy a gyermeket minden életkori szakaszban orientálni kell valamire, vezetni kell valahová. Az óvoda feladata nem a szűken vett iskolai feladatokra való felkészítés, hanem az életre való felkészítés, amely csak valóságos tevékenységek, tevékeny életre alapozott nevelőmunka útján valósítható meg.

III. Óvodánk alapvető feladatai

Feladatok:

Az óvodás korú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése.

- Az egészséges életmód alakítása
- Környezettudatos magatartásra nevelés
- Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
- Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

- Az egészséges óvodai környezet megteremtése, a nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes óvodai légkör kialakítása, a gyermekek testi-lelki szükségleteinek kielégítése.
- Az élménygazdag, minél változatosabb többfajta tevékenység egyidőben történő gyakorlásához (idő, hely, ötletek és eszközök) biztosítása, a gyermek tapasztalataira, aktuális élményeire alapuló tevékenységek szervezése, olyan gyermekek nevelése, akiket az együttérzés, egymásra figyelés, segítőkészség, egymás elfogadása, egymás iránti tisztelet és szeretet jellemez.
- Folyamatosan biztosítjuk a gyermekek számára a képességek kibontakozásához szükséges változatos tevékenységeket.
- Egészséges életmód kialakítása, prevenciós feladatok ellátása, külső szakemberek bevonásával.
- Érzelmi, erkölcsi és értékorientált közösségi nevelés, szocializáció biztosítása.
- Értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.
- Anyanyelvi értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.
- Hátrányos helyzetű gyermek differenciált fejlesztése, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség megteremtése.
- Az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeinek biztosítása
Közvetetten segítjük az iskolai beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését.
- Pedagógiai tevékenységrendszerünk és tárgyi környezetünk segíti a gyermekek környezettudatos magatartásának kialakulását.

A fejlesztés színtere legyen a játék, ami a gyermek alaptevékenysége, abban érezze jól magát és az ismereteket észrevétlenül sajátítsa el. Az óvodai nevelés gondoskodik a tevékenységekről, különös tekintettel, a mással nem helyettesítő szabad játékról, e tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmak közvetítéséről. A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését, átörökösítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. A hazájukat elhagyni kényszerülő családok (migráns) gyermekeinek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, ápolását, erősítését az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmét.

III/1. Egészséges életmód alakítása

Célunk: Testileg, lelkileg egészséges, kiegyensúlyozott gyermekek nevelése, egészségkultúrájuk kialakítása. Váljanak képessé testi szükségleteik önálló kielégítésére.

Feladataink:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettszír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása; szelektív hulladékgyűjtés, természetvédelem.
- megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenció és korrekció testi, lelki nevelési feladatok ellátása,
- egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő mindennapos testmozgás
- egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése
- a lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése érdekében
- testápolás a tisztálkodás, az egészségmegőrzés szokásrendszerének kialakítása a differenciált életritmus figyelembe vételével
- mindennapos testmozgás, mozgásos tevékenységek, séták, kirándulások szervezése
- mozgáskultúrájuk és egészség megóvásuk érdekében láb- és testtartásjavító torna tartása

- gyümölcsök és zöldségek illetve tejtermékek fogyasztására való ösztönzés
- együttműködés az óvoda védőnőjével

Kialakítandó és rögzítendő szokások

Táplálkozási szokások:

- Megfelelő mennyiségű folyadék biztosítása (víz) illetve lehetőség szerint tejtermékek fogyasztása a nap bármely szakában.
- Gyümölcs hét szervezése a szülők bevonásával. A csoportokban kialakított szokások alapján szülők egészítik ki a napi gyümölcs- és zöldségmennyiséget.
- Kultúrált étkezési szokások biztosítása: - esztétikus, alkalomhoz illő teríték, - helyes, korcsoportnak megfelelő evőeszköz használat, - nyugodt étkezés, - étkezés közbeni helyes viselkedés.
- Segédkezés, majd önálló munkavégzés (naposi, és önkiszolgáló munka).

Higiénés szokások:

- Étkezések előtt és után, egyéb szennyező tevékenységek alkalmával használják a mosdót, ügyeljenek ruhájuk tisztaságára.

Környezeti higiéné:

- Allergén anyagokat kiszűrjük, felületeket napi rendszerességgel tisztántartjuk.
- A betegségek megelőzése érdekében higiéniai szokásokat alakítunk ki.
- Az időjárásnak megfelelő öltözködésre neveljük gyermekeinket.

Öltözködés:

- Kabátok, kinti cipők elhelyezése a külső öltözőben.
- Váltó ruha elhelyezése az óvodai öltözőszekrényekben.

Mozgás: szeretessük meg a mozgást, mozgásuk váljék összerendezetté

- egészségesek, edzettek, alkalmazkodóképesek legyenek
- fejlesszük testi képességeiket, fizikai erőnlétüket.
- szabad levegőn való tartózkodás
- tornaterem kihasználása
- mozgásfejlesztő játékok használata

- mindennapos mozgás
- mozgásos játékok szervezése
- séták, kirándulások szervezése

Alvás, pihenés:

- nyugalom, csend, és jó levegő biztosítása
- a gyermekek gerincét egyenesen tartó ágyak használata
- alvókák, otthoni alvást segítő játékok beengedése kiscsoportban, a befogadás segítése.

Levegőzés:

- délelőtt, és délutáni is sok időt töltenek a gyerekek a szabadban
- szabadban történő tevékenységek szervezése

Az óvodai életünk keretét a **napirend** adja. A jól szervezett, de rugalmas keret a gyerekek kiegyensúlyozott életritmusának, biztonságérzetének záloga. Fontosnak tartjuk, hogy a napirendben a legtöbb időt a gyerekek legfőbb tevékenysége, a játék kapja. Fontos az indokolatlan várakozási idő lecsökkentése.

A **gondozás** a gyermek öntevékeny közreműködése a saját magával, szükségleteivel kapcsolatos munkák elvégzésében, és az óvónő mindenre kiterjedő, gondoskodó, óvó szeretete. A gyerekek testi szükségleteinek kielégítése alapvető feltétele a jó közérzetnek. A gondozás folyamatában lényegesnek tartjuk a fokozatos szoktatást és gyakorlást, a szokáskialakításban pedig fontos szabály a következetesség. A szokások kialakításában törekszünk arra, hogy a gyermekek sok elismerést, bizalmat kapjanak, jussanak sikerélményhez.

Az **étkezés** központilag biztosított. Az étkezések 2,5-3 órás időközökre elosztva, kultúrált körülmények között, derűs légkörben zajlanak. Minden esetben tekintetbe vesszük a gyerekek egyéni tempóját, egyéni szükségleteit.

A **mozgás** a gyermekek lételeme, a legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához.

A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) szervezett mozgásos tevékenység.

Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett, hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

Az egészségfejlesztő testmozgást az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítjuk. Törekszünk arra, hogy a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékokat széles körben alkalmazzuk, minél többet legyünk a szabad levegőn.

Arra törekszünk, hogy a mindennapos irányított testmozgást a gyerekek zenére, zenei ritmusra végezzék. A mozgásos feladatok legyenek, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgást az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron szervezzük meg.

Biztosítjuk a mozgáshoz szükséges feltételeket, azt, hogy a gyermekek minél több időt töltsenek mozgással a szabad levegőn. Szívesen mozogjanak, tornázzanak, fejlődjön mozgásképességük. Testi képességeinek fejlesztése spontán és irányított formában zajló folyamat. Gyermekeink testi szükségleteinek kielégítése meghatározza szellemi terhelhetőségük lehetőségeit is. A mozgás szeretete, a szükségletek kielégítése gyermekeinkben egészséges mentálhigiénés állapotot, pszichikai harmóniát hoz létre. A gyermekek mozgásigényének kielégítését a mindennapos mozgás és a szabadban végezhető különböző mozgásos tevékenységek szolgálják, melyeket részben a gyerekek szabadon választanak, részben az óvónők kezdeményeznek, szerveznek.

A szervezett edzési programok maximális ideje 10-20 perc. A kondicionáló mozgások adjanak igazi felfrissülést, felüdülést a gyermekeknek. Óvodánkban a Bozsik program kínálja lehetőséggel élve bevezettük az ovi-focit.

A mindennapi mozgás után a gyerekeknek szükségük van hosszabb-rövidebb ideig tartó **pihenésre**. A nyugodt pihenéshez biztosítjuk az optimális feltételeket. Mesével csendesítjük le, nyugtatjuk meg a gyerekeket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

- Váljék a gyermekek szokásává a rendszeres, gondos, önálló tisztálkodás igénye.
- Szilárduljon meg az étkezés közbeni kulturált magatartás.

- Alakuljon ki az önállóság a vetkőzés és öltözködés területén.
- Törekedjenek környezetük esztétikus kialakítására, vigyázzanak rendjére és tisztaságára.
- Váljék a gyermekek szükségletévé a rendszeres gyümölcs és zöldség fogyasztás.
- Ismerjék meg a környezetünket és egészségünket károsító, ártalmas hatásokat (média, alkohol, dohányzás).

Egészségfejlesztési programtervünk

Az egészségnevelés az óvoda megalapozó jellegű, minden nevelési mozzanatban jelenlevő feladata. Az egészség a testi, fizikai, a szellemi, pszichikus, és a társas-társadalmi, szociális jólét állapota.

Az óvodai nevelési program általános nevelési feltételei közé az alábbi egészségfejlesztő tevékenységek sorolandók:

- A lelki egészség: érzelmi biztonság nyújtása, értelmi fejlesztés. Optimális környezet biztosítása. A lelki egészséget fejlesztő pedagógiai módszerek és a művészetek alkalmazásával a tanulási eredményesség és a társas kapcsolati készségek fejlesztése, a lemorzsolódás csökkentése. Egészséget támogató ismeretek és készségek fejlesztése.
- A testi egészség: edzés és mozgásfejlesztés, egészséges táplálkozás, gondozás, ápolás.
- Rendszeres szűrővizsgálatokon való részvétel.
- A társas kapcsolatok harmóniája.
- Egészségvédő szokások kialakítása.
- A gyermek természetes mozgáskedvének fenntartása, a mozgás megszerettetése. A harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése.
- A napi életritmus kialakítása.

Az egészséges életmód kialakítását szolgáló tevékenységeink:

- Kirándulások, séták
- Gyümölcs és zöldségnapok
- Mindennapos mozgás

III/2. Érzelmi, erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés

A gyermek magatartása érzelmi vezérelt, ezért elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

feladataink:

- a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik;
- az óvoda alkalmazottai és a gyermek, a gyermekek, valamint az óvodai alkalmazottak közötti kapcsolatot pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze;
- az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek;
- az óvoda nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól,
- a szeretet és kötődés képességének fejlesztése,
- a mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése,
- az élménybefogadás képességének fejlesztése,
- az érzelmek kifejezőképességének fejlesztése,
- az ösztönök és az érzelem irányításának fejlesztése,
- az érzelmi zavarok tompítása, leépítése,
- a gyermek erkölcsi tulajdonságainak, akaratának, szokás-és normarendszerének megalapozása.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet töltsön be.

Mindennapi pedagógiai tapasztalataink igazolják, hogy az azonos életkorú gyerekek között is eltérések vannak személyiségük fejlettsége között. Az egyén boldogulása függ attól, hogy rendelkezik-e az önelemzés, önértékelés és az önfejlesztés képességével. Nevelőmunkánkban fontos, hogy mennyire tudjuk engedni és elfogadni a gyermekek önálló törekvéseit. Hol vannak az ésszerű korlátok, amelyen túl a gyermek már sérti a csoport többi tagjának érdekeit. A gyerek életét meghatározó szokásrendszer legyen az alapja a biztonságos, derűs közösségi életnek, hogy a gyerekek társas kapcsolatai, erkölcsi tulajdonságai, szokásai kialakulhassanak a közös tevékenységek, élmények, együttlétek olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek, mint az egymás iránti figyelem, megértés, felelősségérzet, tolerancia. A gyerekek ismerjék meg

tágabb és szűkebb környezetüket, amely a nemzeti identitástudat a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és a családhoz való kötődés alapja.

Törekszünk a teljes gyermeki személyiség fejlesztésére, az életre való felkészítésre a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül, mert a gyermekeket minden életkori szakaszban orientálni kell valamire, vezetni kell valahová.

Célunk: A szűkebb és a tágabb környezetükben eligazodó, önérvényesítő, egészséges önbizalommal rendelkező, kapcsolatokat kialakító, együttműködő és alkalmazkodó gyermekek nevelése. Tudjon rácsodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

Feladataink:

- Óvodába lépés előtt családlátogatás szervezése a felvételt nyert gyerekeknél.
- Bensőséges, családi, kiegyensúlyozott, szereteteli légkör biztosítása.
- A gyermekek beilleszkedésének segítése az óvodapedagógus, és a dajka gondoskodó, szeretetteljes magatartásával.
- Neveljük gyerekeinket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- Pontos, körülhatárolható szokás és normarendszer kialakítása, mely növeli a gyermekek biztonságérzetét.
- Közös élményre épülő, közös tevékenységek gyakorlása.
- A természet szépségeire való rácsodálkozás, az emberi környezetben megmutatkozó jóra, szépre, tiszteletre és becsületre való hajlam kialakítása.
- A gyermekekben megfelelő önfegyelem, önbizalom, önértékelés kialakítása.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése megfelelő szakemberek közreműködésével, az esélyegyenlőség biztosítása.
- Egyéni fejlődési ütemük figyelembevételével szocializációjuk segítése.
- A gyermekek minél gazdagabb kapcsolatrendszerének kialakítása.
- A konfliktus helyzetek megfelelő kezelésének segítésére, mentálhigiénés és drámajátékok alkalmazása.
- A magyarság, a magyar nép kultúrájával, és hagyományaival való ismerkedés.
- A fejlődés jellemzői óvodáskor végére
- A gyermekek aktívan vegyenek részt a közös tevékenységekben.

- Fogadják el az egyes tevékenységek által megkívánt magatartási formákat.
- Viselkedjenek tisztelettel a felnőttekkel és társaikkal szemben.
- Bizalommal forduljanak a velük foglalkozó felnőttekhez.
- Alakuljon ki szabálytudatuk és vállalják tetteik következményeit.
- Társas kapcsolataikban egyszerű konfliktusaikat legyenek képesek megoldani.
- Élményeiket és gondolataikat egyre könnyebben és árnyaltabban, választékosabban fogalmazzák meg, hogy ez által alkalmassá váljanak a másokkal való együttműködésre.
- Értsék meg és tartsák tiszteletben társaik közötti különbségeket.

III/3. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés- és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés valamennyi óvodai tevékenységforma keretében megvalósul, mert a nevelés eszközeinek, és a gyermeki tevékenységrendszernek is tartalmát képezi. Változatos formában, komplex módon, sok beszélgetéssel, játékkal, a spontán helyzeteket is kihasználva gazdagítjuk, kreatívabbá formáljuk óvodásaink kifejezőkészségét, szókincsét, verbális alkotó készségét. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére fordítunk figyelmet.

Célunk: Olyan gyerekek nevelése, akik szabad önkifejezésre képesek, meg tudják fogalmazni élményeiket, tapasztalataikat, kialakul tanulási vágyuk, képességük, kreatív személyiségük. Az életkoruknak megfelelő beszédészleléssel, beszédmegértéssel, kifejezőkészséggel rendelkezzenek. Az értelmi nevelés további feladatai: egyrészt a gyermek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás - alkotóképesség - fejlesztése. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Feladataink:

- A gyermekek értelmi képességeinek fejlesztése / érzékelés, észlelés, megfigyelés, emlékezet, képzelet, figyelem, gondolkodás, alkotóképesség fejlesztése/.
- Szabad önkifejezés, közlési vágy, kapcsolatteremtési készség elősegítése.
- A gyermekek kommunikációs, metakommunikációs képességének fejlesztése.

- Szókincsbővítés, alapozó funkciók megteremtése.
- Anyanyelvi játékok alkalmazása.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés lehetőségeinek biztosítása
- Mindennapos mesehallgatás biztosítása, bábszínház, könyvtár, színvonalas előadások látogatása.
- Differenciált, egyéni képességek szerinti fejlesztés.
- Egyéni adottságok, hajlam, rátermettség, kiemelkedő képesség felfedezése, mesemondó versenyeken való részvétel.

A gyermek számára biztonságos, ingergazdag környezetet teremtünk, ahol lehetőséget biztosítunk, hogy kibeszélje magát. Az óvónő kérdéskultúrájával beszédre, gondolkodásra készíteti a gyermekeket. Kérdéseire folyamatosan választ kap, szabad önkifejezési vágyát érvényesítheti. Körültekintő odafigyeléssel további beszélgetésre ösztönözzük a gyerekeket. Spontán és tervezett helyzetek (beszélgető kör, önálló mesemondás) kialakításával segítjük gondolatainak kifejezését. Pozitív mintaadással és szabályközvetítéssel (javítgatás elkerülésével) fejlesztjük beszédkultúrájukat. Óvodánkban „beszélő környezetet” (képekkel) alakítottunk ki, ami a gyermekek asszociációs képességeit fejleszti. A beszédfejlődésben lemaradt gyermekek fejlesztését szakképzett logopédus végzi.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Beszédük jól érthető, mondataikban jelenjenek meg a főnevek, igék, melléknevek, számnevek. Megfelelő tempóban, hangnemben, hangsúllyal beszéljenek kifejezve érzelmeiket, gondolataikat. Beszédükben jelenjenek meg az elvont fogalmak, és az ok-okozati összefüggéseket jelölő szavak. Mutassanak érdeklődést az új, és ismeretlen kifejezések iránt. A könyveket szívesen nézegessék, meséljenek a képekről, élményeiket képi ábrázolásban jelenítsék meg. Alakuljon ki nyelvi fejlettségük, írás, olvasás iránti érdeklődésük.

IV. A nevelési cél elérésének feltételei

A gyerek szükségleteinek, tevékenységeinek, képességeinek figyelembevétele.

IV/1. A szükségletek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermek, fejlődő személyiség, ezért a gyermeknek sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi, lelki szükségletei vannak.

A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermekeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van.

A környezeti hatások közül a család szerepe igen jelentős, a család az első szocializációs színtér. A családi hatások a legtöbb esetben nem tudatosan tervezettek, sokkal inkább spontán módon valósítják meg a társadalomba való bevezetés feladatait.

A különböző kultúrájú családok másként viszonyulnak a gyermekhez, a gyermeknek családban elfoglalt helyéhez.

Az óvodának igen nagy szerepe van az elsődleges szocializáció során, a pedagógiaiilag determinált szocializációnak a színtere.

Az óvodáskorú gyermek érzelmi állapotát, befolyásolhatóságát nagymértékben a családi atmoszféra határozza meg. A gyermek egyéni igényeit megértéssel fogadni, és empátiakészséget mutatni ugyanúgy hozzátartozik az érzelmi neveléséhez, mint a harmonikus alaphangulat kialakítása.

Azok a gyerekek, akik viselkedési nehézségekkel, zavarokkal küzdenek, sok figyelmet, megérző magatartást igényelnek.

Érzelmi nevelés feladatai

- szeretet és kötődés képességének fejlesztése
- mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése
- az élménybefogadás és az érzelmek kifejezőképességének fejlesztése
- az érzelmek és ösztönök irányításának fejlesztése
- az érzelmi zavarok tompítása, leépítése.

A fejlesztés azután kezdődik, miután a gyermek beilleszkedett a csoportba, ezért nagyon fontos érzelmi biztonságot nyújtó szeretetteljes, családias légkört teremtünk a beszoktatástól (a beszoktatás mindenképpen szülővel) az óvodáskor végéig, a szülők bármikor bejöhetnek az óvodába.

Az óvodáskorú gyermek, jellemző sajátossága az érzelmek dominanciája. Már a beszoktatásnál törekszünk arra, hogy a gyermekeket kedvező hatások ériék. Meleg, érzelmi támaszt nyújtó

környezetet alakítunk ki, ahol a gyerekek ötletei, elképzelései is érvényesülnek. A csoportszobában, a mosdóban, az udvaron mozoghatnak a megfelelő biztonság mellett.

IV/2. A képességek szerepe a nevelési cél elérésében

A tevékenységközpontú nevelés olyan képességek kifejlesztését jelenti, amelyek a társadalomban létező elképzelhető pozitív tevékenységek gyakorlásához szükségesek. Az egyéni képesség részben öncél, az önmegvalósítás mértéke, részben a társadalmi létezés eszköze, a társadalmi haladás feltétele, forrása. A tevékenységszervezés és a képességfejlesztés kölcsönös kapcsolatban áll egymással, egyszerre több részfunkciót teljesít a nevelésorientáló tevékenység is, tevékenyszervezés is képességfejlesztés is.

Társadalmi és egyéni szempontból lényeges a képességek:

1. kooperációs képességek
2. kommunikációs képességek

A tevékenység több szempontból is bázisa a képességfejlesztésnek

- a tevékenység kifejlesztett képesség forrása
- a tevékenység nemcsak forrása, hanem célja is a képességek fejlesztésének
- a tevékenység a képességfejlesztés eszköze
- a tevékenység a kifejlesztett képességek felhasználásának, kifejtésének színtere

Az óvodapedagógus feladatai

- Értelmi képességek fejlesztése (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás)
- A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának, sokoldalú érdeklődésének kielégítése.
- Lehetőség kínálni a gyermek számára olyan szituációk átélésére, ahol megismerheti a felfedezés, a kutatás örömeit.
- A gyermek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása.
- A gyermek önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése.
- Olyan tapasztalatszerzéshez nyújtson segítséget a gyermeknek, amelyben saját teljesítőképességét is megismerheti.

IV/3. Óvodai nevelésünk rendszerábrája

A nevelés célja és feladatai

A szükségletek

Képességek szerepe
a nevelési cél elérésében

A tevékenységek

A fejlesztés tartalma

Játék és tanulási tevékenység,
Társas és közösségi tevékenység,
Munkatevékenység,
Szabadidős tevékenység

A program tevékenységformái

Anyanyelv

Külső világ tevékeny megismerése,
Verselés-mesélés, dramatizálás, bábozás,
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, Ének-zene,
Énekes játék, gyermektánc, Mozgás

Az óvoda kapcsolatrendszere

ÓVODA

Család

Bölcsőde

Iskola

Közművelődési intézmények

Önkormányzat

Pedagógiai szakszolgálat

Családsegítő

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén.

V. Az óvodai élet megszervezésének elvei

V/1. Személyi feltételek

Változó világunkban a pedagógus személyisége megkívánja a komplex, rugalmas látásmódot, így az új dolgok iránti elfogadáshoz a bátor, kezdeményező, kipróbáló, új iránt fogékony személyiség megléte szükséges. A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll, kulcsszereplő az óvodapedagógus, akinek elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermekeink számára. Személyisége, viselkedése, szakmaisága fontos feltétele az óvodai nevelésünknek. A gyermek szeretetszükségletét kielégíti, mellyel számára biztonságérzetet nyújt.

Megértő, türelmes, érzelmileg elfogadó partneri szerepet töltünk be az együttnevelésben. Követelményünk és elvárásunk, hogy előítéletektől mentesen közeledjünk a különböző kultúrájú családokhoz /gyermekek anyanyelvének gyakorlása, szokások, hagyományok megismerése, ápolása /.

Figyelembe vesszük a gyermeki esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód biztosításának követelményét. Feladatunk, hogy a hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeinek lehetőséget teremtsünk ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét. A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztéséhez speciálisan képzett szakemberek közreműködését vesszük igénybe.

A nevelő oktató munkát közvetlenül segítő dajka, egyike a gyermeket nevelő felnőtteknek, aki éppúgy, mint az óvodapedagógus, magatartásával, teljes lényével, beszédstílusával, öltözködésével hatást gyakorol a kisgyermekre. Nevelőmunkánk során a dajka és az óvodapedagógus tevékenységét összehangoltta kell tennünk. Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban a dajka közvetlenül és tevékenyen részt vehessen, elsősorban arra van szükség, hogy megfelelő szinten tájékoztatva legyen az óvoda és az adott óvodapedagógusok nevelési elképzeléseiről, módszereiről. A pedagógiai programnak megfelelően kell tevékenykedniük. Az együttműködés, a munkamegosztás tudatos folyamat, melynek tervét, a csoportnaplóban jelenítjük meg /munkatársi értekezletek/. A dajkának hozzá kell járulnia az óvodai nevelés eredményességéhez. A dajka, a legkisebbek ellátásában csak segítséget biztosít. Az óvónők-

dajkák nevelési összhangja nagyon fontos! A folyamatos együttműködés segíti a befogadó környezet kialakítását, az inkluzív nevelés hatékonyságát. Felvilágosítást a gyermekről az óvodapedagógus ad a szülők számára.

Óvodánk személyi ellátottsága:

Pedagógus 4 fő- óvóképző főiskolát végzett pedagógusok. 2 fő szakvizsgázott pedagógus.

Pedagógiai nevelő munkát közvetlenül segítő dajka 2 fő – érettségivel, dajkaképesítéssel.

Évek óta fontosnak tartjuk az önképzést, és a továbbképzést. Irányultságát a szakmai elvárásoknak, partneri igényeknek megfelelően határozzuk meg.

Az óvodapedagógusok kötelező adminisztrációs teendői:

Az ovi-KRÉTA rendszerben a gyermekekkel kapcsolatos adminisztratív feladatok elvégzése;

- Csoportnapló vezetése
- Felvételi mulasztási napló vezetése
- Felvételi előjegyzési napló vezetése
- Jelenléti ív vezetése
- Gyermekek fejlődésének nyomon követése, dokumentációjának elkészítése
- A teljesítmény értékelési rendszerben /TÉR/-ben, az óvoda helyi programját figyelembe véve, egyéni célok meghatározása, megvalósítása, dokumentálása.

V/2. Tárgyi feltételek

Az óvoda épülete, udvara, kertje, berendezése oly módon van kialakítva, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, kényelmét, megfelelően változó testméretének, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. A gyermekek óvodai csoportszobáit igyekszünk otthonossá, barátságossá tenni. A gyermekek játécai játékokra motiválóak legyenek, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vehetnek részt.

Lehetővé tesszük a mozgás- és játékgigényük kielégítését. A csoportszoba berendezéseit eszközeit harmóniát árasztó színek, formák jellemzik. Törekszünk a természetes anyagok megjelenésére.

Lehetővé tesszük a mozgás- és játékgigényük kielégítését. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon és a biztonságukra figyelemmel helyezzük el. Az óvoda egyidejűleg biztosítja a megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, lehetőséget teremtünk a szülők fogadására is.

A helyi programunk megvalósításához szükséges tárgyi eszközöket pályázatok útján, szülők, nemzetiségi önkormányzatok és a fenntartó segítségével szereztük be. Minőségi és mennyiségi

bővítése folyamatos. Az eszközállomány bővítéséhez nagyban hozzájárulnak az óvónők saját készítésű eszközökkel, játékokkal, melyek fontos szerepet kapnak az óvodai tevékenységekben. Csoportonként a mese és szakkönyvellátásunk nem megfelelő. Ezért részben költségvetési keretből, részben a gyermekek által óvodába hozott saját mesekönyvekkel, és az ajándékba kapottakkal egészítjük ki. Saját szakkönyveinket használjuk munkánk során.

Eszközzel jól ellátott terület: a mozgást, testedzést elősegítők.

A programunk megvalósításához szükséges a zenei kelléktár, a fejlesztő játékok bővítése, művészeti tevékenységekhez szükséges anyagok, eszközök biztosítása, a munkatevékenységekhez szükséges eszközök beszerzése, valamint az audio - vizuális eszközállományunk bővítése, a meglévők cseréje.

Udvarunk teret ad a gyerekek nagy játék-, és mozgásigényének kielégítéséhez. Füves területén, a mozgásfejlesztő eszközök változatos játéklehetőséget biztosítanak óvodásaink számára.

Csoportszobáink berendezéseit úgy alakítottuk ki, hogy megfeleljen a gyermekek testméreteinek. Játékeszközeiket a belső igényeiknek megfelelően, önállóan választhatják ki, mindezek biztonságukat, kényelmüket szolgálják, melyek változatos színükkel, formájukkal, harmóniát sugároznak a környezetükben.

A szülőkkel való kapcsolattartás érdekében a fogadóórát, és a megbeszéléseket a nevelői szobában tartjuk.

Helyiségek funkciója

Száma Felszereltsége

- Csoportszobák száma 2.
- Öltözők száma 1 öltözőszekrényekkel, cipős szekrényekkel felszerelve.
- Mosdók száma 2 gyermekméretű WC-kel, mosdókagylókkal, zuhanytálcával.
- Tornaterem 1 mozgásfejlesztő eszközökkel.
- Logopédiai szoba 1 anyanyelvi fejlesztéshez szükséges eszközökkel.
- Só szoba 1 egészségmegőrzés céljából.
- Szertár 1 jelmez, díszletek, eszközök tárolására.
- Nevelői szoba 1 /Szülők fogadására kijelölt helyiség. /
- Iroda helyiség 1 számítógép, nyomtató, telefon, internet hozzáférés, fénymásoló megtalálható.

- Tálalókonyha és hozzá tartozó tisztítószer tároló raktár, ellátva a HACCP közétkeztetési minőségbiztosítási rendszernek megfelelő berendezéssel.
- Játék és egyéb tároló helyiségek.
- Felnőtt öltöző 1 öltözőfogassal ellátva
- Felnőtt Wc 1
- Udvar 1 számos mozgásfejlesztő játékkal, füvesített játszóterülettel.

V/ 3. Csoportszerkezet

Programunk vegyes életkorú, részben osztott és osztott csoportokban egyaránt megvalósítható.

Intézményünkben jelenleg vegyes csoportok működnek. A csoportok szervezésénél arra törekszünk, hogy megközelítően arányos legyen a különböző életkorú gyermekek száma, valamint a nemek arányára is figyelünk.

A tervezőmunkánk a gyermekek fejlettségi szintjére épül, melynek alapját a kisebbeknél a beszoktatási idő képezi. Csoportonként két óvónő heti váltásban dolgozik, akik egyforma felelősséggel látják el a csoportmunkát. A nevelő munkát csoportonként egy-egy szakképzett dajka segíti.

Életszerűbb, családiasabb a vegyes összetétel, az új kicsik beilleszkedése, amely mindig a gyermek igénye, a szülő és az óvónő közös megállapodása szerint történik- hamarabb lezajlik, segítik a testvérek és a nagyobbak a kapcsolatteremtést. Lerövidül a beszoktatási idő, mert az újak egy kiépült szokásrendszerű csoportba kerülnek, látják, utánoszhatják a nagyobbak tevékenységét, így hamarabb megtanulják az óvodai életet. A kicsiket szeretettel, sok apró figyelmességgel váró nagyok az óvónő mellett érzelmi támaszt, megkapaszkodási lehetőséget is nyújtanak. A csoportban tapasztalt szeretetteljes fogadtatás, meleg légkör, a modellálható szokások, hagyományok, társas kapcsolatok fokozzák a kisebbek biztonságérzetét, fejlesztően hat rájuk. Egy csoportba kerülhetnek a testvérek, barátok, ismerősök. A nagyobb megéli az óvó, segítő szeretetet, a kicsi a biztonságot a nagyban, és mindketten az összetartozás érzését. Osztatlan csoportban megszűnik a korcsoportisméltás miatti csoportcsere, az iskolába nem menő nagyok nem kerülnek új csoportba.

Megteremtődnek az utánzás, modellkövetés feltételei a gyerekek között, eredményesebb a szociális tanulás, felgyorsul az önállóság fejlődése. Megtanulnak alkalmazkodni, viselkedni

heterogén életkorú közösségben, fokozódik a gyerekek empátiás képessége, természetesebben fogadják a különbözőségeket. Lényegesen csökken a gyerekek között a konfliktusok száma, mert a más-más érettségi fokon álló gyerekek mintát adnak egymásnak a megegyezésre. Az osztatlan csoport sarkallatos kérdése a csoportlégkör és a gyerekek közötti együttműködés kialakítása. Ennek alapja az a fő elv, hogy a gyerekeket a csoportban azonos jogok és kötelességek illessék meg. Nem zavarhatják egymást és nem lehetnek egymás terhére. A nagy segíthet a kicsinek, ha akar, de a segítség ne legyen kötelező számára, ne végeztessen el vele az óvónő olyan feladatot, ami a kisebb dolga lenne. Óvó, védő szeretet, az összetartozás érzése erősödjön a gyerekek között.

V/ 4. Hetirend

A hetirend a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugodt légkört teremti meg az óvodai csoportban. A hetirend és a napirend biztosítja a szokásrendszer segítségével a gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődését, és lehetőséget nyújt az óvodások napi életének megszervezéséhez, melyet az egész nap folyamán óvodapedagógus irányít. Figyelünk arra, hogy minél rugalmasabb és alkalmazkodóbb heti rendet állítsunk össze. Jusson idő a gyermeki tevékenységek, ötletek és javaslatok meghallgatására, kipróbálására vagy közös megvitatására. A rugalmasság a helyzethez való alkalmazkodást segíti elő, hogy a heti rend a gyermek életének észrevétlen szabályozója legyen.

Szabadon dönthetünk abban a kérdésben, hogy a komplexitás keretében mely tevékenységeket és szervezeti formákat választjuk a gyermekek fejlesztése érdekében az egyes napok folyamán. A heti rend életkortól függően naponta biztosítja a tervezett és rendszeres mozgásfejlesztést. A keret és az időtartam változó, szervezhető kezdeményezett, vagy kötött formában. Heti 1 alkalommal minden korosztály számára kötelező a játékos mozgás. Mozdásfejlesztő szabályjátékokat a mindennapos mozgás keretein belül, a gyerekek részképességeinek fejlesztésére törekedve szervezünk. A felajánlott, választható műveltségtartalmat, integráló tevékenységet úgy alakítjuk, hogy naponta folyamatosan legyen lehetőség a művészeti tevékenységekre, amelyek a szabad játék keretein belül szervezhetők.

Hétfő	Mozgás Ének-zene, énekes játék, gyermektánc /kezdeményezés/ Verselés, mesélés/kezdeményezés/
Kedd	Mozgás

	A külső világ tevékeny megismerése
	Szűkebb és tágabb természeti emberi tárgyi környezet
	Matematikai tapasztalatok szerzése
	Verselés, mesélés/kezdeményezés/
Szerda	Mozgás
	A külső világ tevékeny megismerése, séta, közvetlen tapasztalatszerzés
	Verselés, mesélés/kezdeményezés/
Csütörtök	Mozgás
	Rajzolás, festés, mintázás kézimunka /kezdeményezés/
	Verselés, mesélés/kezdeményezés/
Péntek	Mozgás
	Verselés, mesélés/kezdeményezés/

A hetirend a csoport és a gyermekek igényeinek és képességeinek megfelelően megváltoztathatók az időkeretek, és a komplex foglalkozások helyeit illetően.

V/ 5. Napirend

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a heti rend megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg. A napirend igazodik a különböző tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek életrendjét, időbeosztását. A napirend biztosítja a gyermekek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai környezet megteremtését. Lehetővé teszi a szabad levegőn való tartózkodást, a szokásrendszer kialakítását, a gyermeki tevékenység szabad kibontakoztatását. A gyermek fejlődését biztosító feltételek az együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú csoportos tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg, melyet a csoport fejlettségi szintjének megfelelően tervezünk.

A napirenden belül a legtöbb időt a játék kapja. Mindez biztonságot jelent a gyermek számára. A napirend igazodik a célokat szolgáló feladatokhoz, figyelembe veszi egy-egy csoport

szokásait és igényeit. A napirend, amennyiben a gyermeki tevékenység indokoltá teszi, változtatható, módosítható. Óvodánk 11 órás nyitvatartással működik.

6:00 órától -9:00 óráig

Folyamatos érkezés. Az óvónők tájékozódnak a szülőktől a gyermek aktuális állapotáról. Szabad játék. Mindennapos mozgás.

9:00 órától- 11:40 óráig

Folyamatos tízórai. Kezdeményezett, tevékenységben megvalósuló tanulás. Játék a csoportban vagy az udvaron.

11:45 órától

Folyamatos készülődés az ebédhez, csoportonként.

12:00 órától-12:45 óráig

Ebéd. Tisztálkodási teendők ellátása, fogápolás, pihenés előtti mese, pihenéshez készülődés. Az ebéd után hazajáró gyerekek elkészítése, kiadása.

12:45 órától- 14:45 óráig

Pihenés

14:45 órától – Folyamatos felkelés.

15:00 órától

Uzsonna, szabad játék. Hazamenetel. Az óvónő, informálja a szülőket a gyermek napközbeni tevékenységéről.

A napirendünk általános időkeretei:

Játék és szabadidős tevékenység:	6,0 óra
Étkezés, pihenés:	3,0 óra
Öltözködés, tisztálkodási teendők:	1,5 óra
Komplex kezdeményezések naponta:	25-30 perc

VI. A nevelés fejlesztés tartalma

Az óvodai nevelésünk tartalma a tevékenységeken keresztül jut érvényre, és a nevelési folyamat négyes feladatrendszerén keresztül valósul meg.

Elemei:

1. Játék és tanulási tevékenység
2. Társas és közösségi tevékenység
3. Munkatevékenység
4. Szabadidős tevékenység

A feladatrendszer elemei egymást átszöve érvényesülnek és együtt jelentik az óvodáskorú gyermek nevelésének tartalmát. A gyermek életmegnyilvánulásaiban a különböző tevékenységek nem különülnek el, azok komplex módon egymást kiegészítve jelennek meg. A gyermek számára egy adott tevékenység éppúgy lehet játék és munka is, azért nem szedhetjük szét a feladatrendszer elemeit. Egységben gondolkodva, a tervezett tevékenységből kiindulva kell a tervezést átgondolnunk.

„Játszom én és táncolok,
Látszom én, mint sok dolog.
Látszom fénybe és tükörbe,
Játszom egyre körbe-körbe..” (Kosztolányi Dezső)

1. Játék és tanulási tevékenység

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék - szabad-képzettársításokat követő szabad játékfolyamat - a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek mindennap visszatérő módon, hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A játék kiemelt jelentőségű tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenység. A játék által észrevétlenül tanul a gyermek, kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket. Megoldási módokat kaphat élethelyzetekben való viselkedésére, kiélheti szorongásait, ezáltal megnyugodhat és

újraélheti kellemes élményeit. A környező világról és a játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet. A játék olyan komplex tevékenységforrás, melyet tudatosan kell felhasználnunk a nevelés folyamatában céljaink eléréséhez. A gyermek gondolatban megalkotja, kitalálja a játék szereplőjét és azt bármilyen eszközzel, vagy tárgyal, helyettesíti. Ezáltal gazdagodik, fejlődik fantáziája, ezt figyelembe véve nagyon fontosnak tartjuk, hogy olyan hangulatot teremtsük meg, melynek hatására a gyermekek spontán játéka, tevékenysége önmagától beindul. A játékhoz megfelelő helyet és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokat, eszközöket, játékszereket biztosítunk. Feladatunk, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítsunk a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz. Az elmélyült gyermeki játék kibontakozásához segítjük a gyermekeket azzal, hogy együttjársunk velük, támogatjuk, serkentjük, ösztönözzük magatartásunkkal. Jót és jól játszani – ez a célunk. Feladatunk megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni nevelési céljaink elérésére érdekében és szükséges esetén, indirekt módon befolyásolni azt. Az életre nevelés is a játékból indult ki és segítségével teljesedik ki, ezért minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítunk gyermekeinknek az elmélyült játékára. A különböző szituációk megteremtése, az élménynyújtás az óvónő tudatos átgondolt munkáját kívánja meg. Lényeges, hogy a gyermekek élményeiket tevékenységekben éljék meg. A játék folyamatában olyan tulajdonságok fejlődhetnek ki a gyermekekben, ami később a társadalomba való beilleszkedést nagymértékben elősegítheti.

1.1 Az óvodapedagógus feladatai a játékkal kapcsolatban

- Nyugodt légkör biztosítása, az elmélyült játék feltételeinek megteremtése.
- A napirenden belül elegendő idő és hely biztosítása a játék számára, a csoportszobában és az udvaron egyaránt.
- A játékhoz szükséges eszközök folyamatos biztosítása.
- Ötletek, lehetőségek, helyzetek teremtése, a sokszínű játék kialakulásához.
- Az egyéni élményeken túl, közös élményszerzési lehetőségek kihasználása a játék fejlesztése érdekében,
- Legyenek állandó játszóhelyek, de legyen lehetőség a változásra is.
- A gyermeki játék önállóságának tiszteletben tartása.
- Szükség és igény esetén bekapcsolódás a játékba, együttjátás a gyerekekkel.

A játék és a tanulás teljes mértékben összekapcsolódik óvodás korban. A tevékenységi vágy ösztönöz a tapasztalatszerzésre, a cselekvésre és közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz.

A játék közben játékosan, szinte észrevétlenül tanul. A játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere. A játékon belül a motoros, a szociális, verbális tanulás összefonódik, komplex formában jelenik meg. A nevelési folyamat egésze, valamennyi pillanata alkalmas arra, hogy erőltetése nélkül, spontán, vagy irányított módon tanuljon a gyerek. A tanulás része a nevelési folyamat egészének.

Legfőbb célkitűzésünk, hogy egyszerre, egy időben kevesebbet, de minőségben több ismeretet kapjanak a gyerekek. A több érzékszervet igénybe vevő tapasztalás és a sokoldalú cselekedtetés mindennél fontosabb a 3-7 éves korú gyermek fejlődésének szempontjából. A közvetlen környezet folyamatos megismerése, az érzékelés és a többoldalú tapasztalatszerzés azért központi kérdése a tanulási folyamatnak, mert szerintünk kevesebbet, de azt jobban, alaposabban, több oldalról megközelítve kell a gyerekek számára közvetítenünk, és velük együtt átélnünk. Miután a gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli és éli meg, ezért a tanulás során is ebből indulunk ki. Ez az oka annak, hogy komplex foglalkozások rendszerén keresztül jut el a gyermekhez az, ami számára a világból megismerhető, befogadható ismeretet, tapasztalatot jelent. Nem mindegy, milyen érdekeltség fejlődik ki a gyermekben a tanulással kapcsolatban. A belső motiváltságnak kialakítását kezdjük meg az óvodában. A tanulási tevékenység estén is azt szeretnénk elérni, hogy örömmel és két önként vegyen rész ebben a folyamatban a gyermek. A cél: megfelelő színvonalú feladat elé állítsuk a gyermeket. A követelményeket az egyéni teljesítőképességhez kell mérni. A sikerélmények erősítik a gyermek önbizalmát, és bátorságot adnak neki az újabb, nehezebb problémák megoldásához. A nevelés egészén belül megvalósuló tanulás kötött és kötetlen foglalkozások, beszélgetések, tapasztalatszerző séták formájában egyaránt megoldhatók.

2. Társas és közösségi tevékenység

A gyermekkel szemben támasztott két követelmény:

- tanuljon meg másokkal érintkezni,
- tanuljon meg másokkal együtt működni

A társas és közösségi tevékenységek állandó gyakorlás által történő kifejlesztése rendkívüli fontossággal bír. A társadalmi gyakorlatra való általános felkészítés, életre való nevelés

szempontjából is ez fontos. A tulajdonságok, képességek, készségek, a szükségletek olyan rendszerét kívánja formálni, amelynek segítségével a gyermekek részvétele a napi életben egyszerűbbé, könnyebbé, gyorsabbá válik. Nagyon fontos feladat az óvodában, hogy tudatosan törekedjünk a közösségben zajló feladatok, folyamatok a társas kapcsolatok és a közös tevékenységek kibontakoztatására. A jó közösséget mindig egyéniségek alkotják, mégpedig olyanok, akik egyéni akaratukat, ambícióikat, vágyaikat képesek a közösség keretein belül is megvalósítani. Minden gyermek egyéniség, akinek lehetőséget kell biztosítani személyisége pozitív és széles körű kifejlődéséhez. A társas és közösségi kapcsolatok kialakítását a teljes nevelési folyamat átfogja. Az óvodai közösség formálás esetén a társadalom számára igen hasznos közösségi érzés és magatartás mellett mások megbecsülése, a közös szokások kialakulása, hagyományok tiszteletben tartása is kialakul.

2.1. Az óvodapedagógus feladatai a társas tevékenységgel kapcsolatban

- Biztonságos, nyugodt, félelemmentes óvodai mindennapok biztosítása
- Felnőttekkel és a társakkal kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása és gyakorlása
- A gyermekcsoporton belül a kooperációs képességek kialakítása és gyakorlása
- Konfliktusok kezelése
- Egymásért érzett felelősségérzet kialakítása
- Demokratikus szabályok betartásának gyakorlása
- Megértésre, toleranciára nevelés

3. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység - az önkiszolgálás, a segítség az óvodapedagógusnak és más felnőtteknek, a csoporttársakkal együtt, értük, később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás. A munka az óvodás számára játékos jellegű, ez az a terület, ahol az erőfeszítés-eredmény kapcsolata közvetlenül érezhető a gyermek számára.

Különböző munkafajták:

- alkalmi megbízások teljesítése
- elvállalt naposi vagy egyéb munka

- Csoport érdekében elvégzett munkák
- környezet-, a növény- és állatgondozás
- önkiszolgálás

Ezeknek, a munkafajtáknak közös vonása az, hogy mindez tényleges munkavégzést jelent.

- örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység;

- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége;

- a közösségi kapcsolatok a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A munka az életre való felkészítést épp úgy szolgálja, mint a személyiség fejlesztését. Ahhoz, hogy mindez pozitív élmények forrása lehessen, a gyermek önkéntességét, nyitottságát, érdeklődését kell, hogy felhasználjuk. A munkavégzés rendszeres és folyamatos tevékenység legyen, beépülve az óvodai mindennapokba. Igyekezzünk elérni azt, hogy a gyermekek a rájuk bízott feladatokat önállóan, egymás között tudják felosztani. Mindennapos feladataikhoz tartozik a természetsarok gondozása, amivel a természetszeretetre való nevelés is megvalósul.

3.1 Feladataink a munkatevékenységgel kapcsolatban:

- Minden gyermeknek lehetőséget biztosítani arra, hogy szívesen és örömmel végezhesse el az önkiszolgáló, illetve a társai érdekében végzett munkatevékenységet.
- Ehhez szükséges eszközök, a hely folyamatos biztosítása, bővítése.
- A munkatevékenység a felkínált lehetőségek közül önállóan választható és sohasem kényszerített feladat, legyen.

4. Szabadidős tevékenységek

A szabadidős tevékenységek mással nem helyettesíthetők, mert ez neveli a gyermeket arra, hogyan gazdálkodjon a szabadidejével. Az óvodában sajátosan értelmezzük a szabadidős tevékenységet. Ennek az-az oka, hogy az óvodában tartózkodnak egész nap a gyermekek, önállóan és a lehetőségekhez képest szabadon tevékenykedhetnek. Elsősorban a délelőtti

időpontban jut idő arra, hogy a gyermekek az óvónők által felkínált lehetőségek közül szabadon választhassanak. Az udvaron is megvalósítható ez a sokfajta választási lehetőség, ami döntésre készíteti a gyermekeket. Óvodánkban lehetővé tesszük az udvaron történő együttjátszást, így a csoportok elszigeteltségének megszüntetésével kitágítják a gyermekek életét és mozgásterét. Ez maga után vonja a gyermeki önállóság és a döntési képesség kifejlődését. Ugyanakkor az egyéni képességek kibontakoztatására is igen hatásos eszköz ez a nevelési mód, hiszen még nagyobb lehetőséget nyújt az azonos érdeklődésű gyermekek együttjátszására.

- **Feladataink a gyermekek szabadidős tevékenységének megszervezésében**

- Nagyobb mozgás, és tevékenységi tér biztosítása
- A választásra felkínált tevékenységek listájának bővítése
- Egyszerű és célirányos eszközökkel a gyermeki fantázia fejlesztése
- Lehetőségek biztosítása egyéni képességek fejleszté

VII. Az óvodai nevelés tevékenységi formái

1. Anyanyelv

Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van. Minden tevékenységet áthat, segíti a gyermek önbizalmának fejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását, elősegíti a gyermek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.

Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni, nyelvi környezet. Az óvodai fejlesztési feladatainak tehát a család, a környezet megismeréséből kell kiindulni és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül kell hatást kifejteni.

1.1 Feladataink az anyanyelvi nevelés fejlesztésében

- Beszélgetésre alkalmas nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása.
- Ösztönözni a gyermekeket élményeinek megfogalmazására, a folyamatos beszéd gyakorlására.

- Képessé tenni arra, hogy másokat is meghalgassanak.
- Az óvónő modell szerepe nagyban befolyásolja a gyerekek szókincsének bővítését, beszédszínvonalának emelését, beszédtechnikai fejlesztését.
- Az esetleges beszédhibákat szakember segítségével korrigáljuk.
- Spontán beszélgetések kezdeményezése a gyermekek külső környezetéből hozott élményeire, tapasztalataira.

2. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti- emberi-tárgyi környezet formai, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését. Miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire, ezért a matematikai nevelés lehetőséget teremt a környező valóság formáival és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

Az óvodában a gyermek életkori sajátosságait figyelembe véve a matematikai tanulás több formája valósulhat meg:

- Utánzásos, minta - modellkövetés.
- Spontán játékos tapasztalatszerzés, az óvodapedagógus által irányított megfigyelésre épülő tapasztalatszerzés.
- Gyakorlati probléma felvetés és feladat megoldás.
- Gyermeki kérdésekre, válaszokra adott magyarázatok.

A komplex tevékenységek alkalmat adnak arra, hogy a mozaik szerűen megszerzett benyomásokat rendszerezzük, a megfigyelések tapasztalatok körét szélesítsük, mélyítsük. Játékos tevékenykedés közben a megismerő képességek (érzékelés, észlelés, megfigyelés,

emlékezés, tapasztalás, megérzés, problémátalítás, probléma megoldás) fejlesztése szinte észrevétlenül megvalósítható.

2.1 Az óvodapedagógus feladata

- Tegye lehetővé a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését.
- Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására.
- Olyan eszközök és tevékenységek biztosítása, ami felkelti a gyermekek érdeklődését és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számukra a tapasztalatok és ismeretek megszerzését.
- Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására.
- Eszközt és lehetőséget biztosítson a gyermekeknek a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez.
- Tapasztalat, élményszerzés a természetben, saját természeti és társadalmi környezetükből.
- Természetsarok, virágoskert, veteményeskert kialakítása.

A tevékenységközpontú program célja az, hogy a gyermekeknek segítséget nyújtson ahhoz, hogy a világot megismerje és megértse a maga egészében. A gyermekeket körülvevő világ megismerésében közvetlen megfigyelése és tapasztalatszerzésre építünk. Legfontosabb feladat megismertetni a gyermekeket azzal a természeti környezettel, amelyben él, felhívni a figyelmet annak értékeire és szépségeire. Séták, kirándulások alkalmával megismerjük szűkebb és tágabb környezetünket, az itt folyó munkatevékenységeket (szüret, pékség), természetes környezetükben figyelhetik meg a háziállatokat, séták alkalmával terméseket gyűjtünk a természet sarokba.

Séták, kirándulások alkalmával lehetőség nyílik viselkedésformák gyakorlására, a felnőttek, idősebbek iránti tiszteletadásra.

A természeti emberi tárgyi környezet, egymástól függő, egymást feltételező, egymást kiegészítő fogalmak rendszere, melynek lényege a kis gyermek szintjén már óvodás korban is megérthető, megérezhető.

A természeti emberi tárgyi környezet fogalmak, szorosan kapcsolódnak egymáshoz és a nevelés egészében jelen vannak, azok a mozzanatok, amikor a gyermekek újrajátszák életüket,

ujraélik az óvodában, amit a mindennapokban, a családban, óvodában, tágabb környezetükben tapasztalnak, látnak, hallanak. Ez erősíti számukra a társadalomba való későbbi bekapcsolódást, szocializálódást.

A születéstől - felnőttkorig komplex tevékenységek játékidőben, szabadidőben, a nap bármely időszakában megvalósíthatók, az itt jelentkező feladatok: testápolás, közlekedés, család helyes viselkedés, szabályok megismerése, gyakorlása, a szokások elsajátítása, a társadalomba való beilleszkedéshez szükséges magatartásformák kialakítása játékosan valósulhat meg, a gyermek érdeklődésének és igényeinek figyelembevételével.

4. Művészeti tevékenységek

A művészet ismerete, szeretete az egyetemes emberi kultúra megismerése már óvodás korban elkezdődhet. Az esztétikum már nagyon korai életkorban hat a gyermekre. Feladataink közé tartozik megismertetni a gyermeket a környező világ szépségeivel.

Nevelésünk minden esetben differenciált, egyénre szabott, arra törekszünk, hogy a gyermek saját elképzeléseit valósítsa meg.

A kreativitás az alkotó gondolkodás és cselekvés kialakítása a művészeti tevékenységek legfontosabb feladata.

A gyermekek kreativitását elsősorban az oldott légkör, a megfelelő eszközök biztosításával segítjük elő, hogy kifejezésre juttassák érzéseiket, gondolataikat, ötleteiket a játékban, az ének - zenében, a bábozásban, a rajzolásban.

A művészeti tevékenységek rendkívül sokrétűek és összetett jellegűek.

Ebbe a foglalom körbe tartoznak:

- Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka
- Verselés-mesélés
- Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Verselés-mesélés

Számunkra a mese a csend szigete. A mesének, versnek egész nap helye van az óvodai élet egészében. A gyermekeknek minden nap szükségük van az irodalmi nevelés adta élményekre.

A mindennapos verselés, mesélés, mondókázás az óvodáskorú gyermekek alapvető szükséglete. A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok, gazdag és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyermek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének és fejlesztésének egyik legfőbb segítője. A mese- képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel- feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat. A mese és a vers emberi kapcsolatokra tanít, mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. A népmeséknek erkölcsi tartalma van, és oldja a szorongást. Olyan óvodai légkört igyekszünk teremteni, ahol kinyílik az érzelmek, a képzelet, az érzékek, a kíváncsiság, a beszédkedv. A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására. Visszaigazolja a kisgyermek szorongásait, s egyben feloldást és megoldást kínál. A tárgyi világot is megelevenítő, átlelkesítő szemléletmódja, és az ehhez társuló, a szigorú ok-okozati kapcsolatokat feloldó mágikus világképe, csodákkal és átváltozásokkal ráébreszt a mélyebb értelemben vett pszichikus realitásra és a külvilágra irányított megismerési törekvésekre.

A mindennapos mesélés, mondókázás és verselés a kisgyermek mentális higiéniájának elmaradhatatlan eleme.

Az óvodában a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népi - népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmét feldolgozó mondavilág elemei, meséi-, a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Bábozás

A bábjáték képszerű, mozgásra épül a cselekménye, művészi erejű, érzelmi jellegű. A gyermek azonosul a bábbal, közben kiélheti elfojtott vágyait, indulatait, különösen akkor, ha cselekvője a játéknak. Bábjáték segítségével megismerhetjük a gyermekek fejlődését, megismerő- és alkalmazkodóképességét, szociális érettségét. A bábozás legyen jelen a nap minden szakaszában. Nevelési helyzeteket oldhatunk meg a bábbal. Kis- és középsős korban mondókázás közben, mesemotivációként használhatjuk a bábót. Megtanítjuk a gyermekeket már a beszoktatás ideje alatt a bábok használatára, az óvónő bábokkal való bánásmódja, mintául szolgál a gyermekeknek. Nagycsoportosoknál a bábkészítéshez természetes és mesterséges anyagokat is felhasználunk.

A bábozás és dramatizálás az önkifejezés lehetőségeit teremti meg, és a pozitív élményeket mélyíti el. Dramatizálni sokszor hallott, kedves mesét szoktunk.

Az irodalmi nevelés célja a gyermeki személyiség lehető legsokoldalúbb harmonikus, szilárd erkölcsi alapokon, eszményeken alapuló fejlesztés. Az irodalmi művek megválasztásánál lényeges, hogy csak nyelvileg tiszta és értékes mesét, verset halljanak a gyermekek.

Az életkori sajátosságok figyelembe vételével választjuk ki gyermekeknek leginkább tetsző, megfelelő mesét, verset, mondókákat, melyek fokozatosan fejlesztik a gyermeki szókinccset, képzeletet, gondolkodást, emlékezetet. A mesélés, verselés, nagyon jó motivációt jelent a kezdeményezett tevékenységekhez. Altatás előtt mindig mesélünk.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Összetett, sokszínű nevelési terület. Fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Magában foglalja a rajzolást, festést, mintázást, képalakítást, konstruálást, és a kézimunkát. A vizuális nevelés gyermekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelően képi, plasztikai kifejezőképesség birtokába juttatjuk. Továbbá műalkotásokkal, népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal ismertetjük meg őket. Kialakítja bennük a térbeli tájékozódó és rendező képességet. Ebbe a körbe tartozó tevékenységek (gyurmázás, rajzolás, festés, vágás, ragasztás, varrás, barkácsolás) fejleszti a gyermek kreativitását, megfigyelőképességét, önkifejező - képességét. Ezen tevékenységek az egyéni fejlettséghez és képességekhez igazodva segítik a képi-plasztikai kifejezőképesség, komponálódó, térbeli tájékozódó- és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény és fantáziavilág gazdagodását és annak képi kifejezését: a gyermekek tér-forma és szín képzeletének gazdagodását, képi gondolkodásuk fejlődését, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítását.

Biztosítsuk a zavartalan és sokrétű tevékenykedés külső feltételeit (megfelelő hely, anyag, eszköz). A tevékenységek megszervezéséhez kitűnő pedagógiai alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépegei, és a gyermek álltal megérthető világ tárgyai és eseményei. Az ünnepek, amelyek érzelmileg is közel állnak a gyermekekhez, szintén megmozgatják a fantáziájukat.

Ahoz, hogy kibontakozhasson a gyermekek alkotó kedve, teljes önnállóság szükséges. Ehez bátorítást, útmutatást, dicséretet nyújtunk a gyerekeknek. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényeken való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Ének - zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai zenei nevelés a gyerekeket élményekhez juttatja, felkelti zenei érdeklődésüket, esztétikai fogékonyságukat. Megszeretteti a gyerekekkel az éneklést, az énekes játékokat. Fejleszti a gyerekek zenei hallását, ritmusérzékét. A gyermekdalok ritmusából fakadó harmonikus mozgás elősegíti mozgáskultúráját, fejlődését. A népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány.

Valamennyi ünnepünkhöz kapcsolódik dalanyag, melyet megismertethetünk a gyermekeinkkel. Az ének - zene és az ehez kapcsolódó mozgás ugyan úgy az óvodai mindennapok része, mint a napi mesélés, vagy séták és kirándulások. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét.

Az élményt nyújtó közös éneklés a körjáték, vagy a mondókázás a művészeti és esztétikai nevelés szempontjából is kitüntetett helyet kap.

A gyermek a zene hatására érzelmileg kiegyensúlyozottá válik. A huzamosabb ideig tartó ének, dal, játék pozitív érzelmi hatású, feloldja a belső feszültséget. A játék közben a gyermek biztonság érzete erősödik, alkalmazkodó képessége fejlődik.

A zenei nevelés hatására a gyerekek értelmi képessége is fejlődik.

Ez magába foglalja a figyelem időtartamának és tartósságának fejlődését, az emlékezet és képzelet fejlesztését.

4.1 Az óvodapedagógus feladatai a művészeti tevékenységek megszervezésében

- Úgy alakítsa ki gyermekek bevonásával a csoportszobát, hogy a különböző tevékenységet kereső gyerekek kényelmesen dolgozhassanak.
- Minnél több idő, hely, eszköz a művészeti tevékenység gyakorlásához.
- Segítse elő a gyermekek önálló elképzeléseinek megvalósítását.
- Nyújtson lehetőséget a vizuális és kommunikációs tevékenységek összekapcsolására.
- Adjon lehetőséget a gyermekeknek arra, hogy minél több élményt átélve megvalósíthassák elképzeléseiket.
- Az óvoda pedagógus a mindennapi mesélés, verselés, mondókázás biztosításakor ügyeljen a gyermekkel való szoros érzelmi kapcsolat, a meghitt légkör megteremtésére.

5. Mozgás

A tevékenység központú óvodai nevelés lényeges eleme a testi fejlesztés, amely a 3 - 7 éves gyermekek egészséges testi fejlődését biztosítja, rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító mindennapi mozgással.

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszicho motoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Fejleszti a gyermekek természetes mozgásait, lehetőséget biztosít a gyermekek mozgástapasztalatainak rendszeres bővítésére, fejleszti cselekvő és feladatmegoldó képességüket, testi képességeiket, az ügyesség sokféle formáját: a testi erőt, gyorsaságot, állóképességet. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. A rendszeres mozgás kedvezően befolyásolja az egész szervezet növekedését. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben és időben való tájékozódást, helyzetfelismerést. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére. Kapcsolódik a vizuális, a zenei és környezet megismerésére neveléshez.

A mozgás hatására a gyermekekben fontos személyiségtulajdonságok alakulnak ki és erősödnek meg, mint bátorság, fegyelmezettség, kitartás.

A mozgásos játékok, tevékenységek megvalósulásának lényeges szempontjai, az objektív és szubjektív feltételek megléte.

Az objektív feltételek alatt a megfelelő hely és idő értendő. A helyi sajátosságokat kihasználva az óvoda udvara mellett igénybe vesszük a közeli sportpályát a parkban. Nagy gondot fordítunk az alkalmazásra került tornaszerek és tárgyak épségére, tisztaságára és elérhetőségére.

A szubjektív feltételek legfőbb meghatározója az óvónő személyisége. Az örömmel, derűs légkörben, együttesen végzett mozgás hozzájárul az egészséges életmód szokásainak megalapozásához.

A spontán - a játékban, azon belül a szabad játékban - megjelenő mozgásos tevékenységeknek, az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

5.1 Az óvodapedagógus feladatai a játékos mozgásos tevékenységek megszervezésében

Legfontosabb feladata, hogy minden nap adjon lehetőséget a gyermekeknek minél hosszabb időtartamon keresztül a szabad levegőn való tartózkodásra.

Biztosítsa a gyermekek szabad mozgásgyakorlásának a feltételeit. Adjon ötleteket, irányítsa a gyermekek figyelmét a szabadba és az épületen belül is a leg optimálisabb terhelést biztosító napi mozgáshoz.

Változatos eszközök és a gyermekek önálló, szabad mozgásának biztosításával tegye lehetővé, hogy a mindennapi mozgás örömet jelentsen a gyermekek számára.

6. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzások, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A tanulás lehetséges formái az óvodában:

- az utánzások mintá- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- a játékos, cselekvéses tanulás;
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;

- a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

A tanulás feltétele a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

A pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva tervezzük meg. A teljes nevelési folyamat tudatos átgondolása alapvetően fontos még akkor is, ha jelentős mértékben építünk a spontán gyermeki tapasztalatokra. A tervezésben tudatosan számításba vesszük a gyermekek fejlődési ütemét. A gyerekek folyamatos megfigyelése, az óvodások élményeinek meghallgatása, közös élmények nyújtása a tervezés előkészítő folyamatához tartozik. Nem az ismeretanyag növelése, hanem több alkalommal, sokoldalúan különböző nézőpontokból való megközelítésre helyezzük a hangsúlyt.

Tervezésünk gerincét az évszakokhoz, ezen belül az ünnepekhez való kapcsolódás adja. Konkrét formában egy - négy hetes periódusban tervezünk. A fejlesztés módszere: fejlesztésünk csoporton belül egyénre szabott, differenciált.

A tevékenységek formáját a gyermekek fejlettségi szintje, és nem életkora határozza meg. A nevelőmunka elemzése és értékelése folyamatos feladatunk, az értékelése tapasztalatainak támpontokat a nevelőmunka további tervezéséhez.

Óvodás gyermekeink, a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz, fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt. Az intézményben kialakítottunk egy fejlesztő szobát is, az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység fejlesztő tevékenység megvalósítása céljából.

A gyermek fejlődésének nyomon követése az Ovi- KRÉTA rendszerében van rögzítve.

VIII. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

A fejlődés, folyamat jellegű, amely a gyermek óvodába fogadásával kezdődik. A 3-7 éves életszakasz feladatainak megoldása az életkori és egyéni sajátosságokból kiindulva, a gyermekek ismeretében történik úgy, hogy előkészítik a következő életszakaszt. Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki, szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához:

Testi (biológiai, szomatikus) érettség:

A testileg egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikus finommozgásra képes. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képest.

Lelki (pszichés) működések érettsége:

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre. A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. Különös jelentősége van a téri észlelés fejlettségének, a vizuális és az akusztikus eltérésnek, a téri tájékozottságnak, a térbeli mozgásfejlettségnek, a testséma kialakulásának. A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél: - az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés.

- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele.

- a cselekvő- szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az egészségesen fejlődő gyermek:

- érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél; gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkorának megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, különböző mondszerkezeteket, mondatfajtákat alkot, tisztán ejti a magán- és mássalhangzókat azzal, hogy a fogváltással is összefüggő nagy egyéni eltérések lehetségesek, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét.

- elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról, és környezetéről; tudja nevét, lakcímét, születési helyét, idejét, szülei nevét, óvodáját felismeri a napszakokat; ismeri és gyakorlatban alkalmazza a gyalogos közlekedés alapvető szabályait; ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét; felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek; elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Szociális érettség

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermek kedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre, felnőttel és gyermektársaival.

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni; késleltetni tudja szükségletei kielégítését,
- feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok egyre eredményesebb szükség szerint kreatív elvégzésében nyilvánul meg; kitartásának, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja ezt a tevékenységet.

Biztosítjuk a speciális pedagógiai ellátásra jogosult a tankötelezettségük megkezdésére halasztást kapott gyermekek részére iskolakezdésre felkészítő óvodai foglalkozásokat.

A sajátos nevelési igényű gyermekek

A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a megfelelő fejlettségi szint. A sajátos nevelési igényű gyermekek intenzív megsegítésének, többirányú kezelésének, integrált óvodai nevelésének és differenciált beiskolázásának problémája az utóbbi időszakban egyre hangsúlyosabb kérdésként vetődik fel. A korai felismerés és fejlesztés gondolata a nemzetközi és hazai köztudatban egyre fokozottabban szerepet játszik, hatása a törvényi változásokban realizálódik. A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének felvállalásával kielégítjük a körzetünkben élő gyermekek szükségleteit.

A sajátos nevelési igényű gyermekek jogai: A sajátos nevelési igényű gyermek különleges gondozás keretében, állapotának megfelelő pedagógiai és speciális irányú ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították.

Amennyiben a gyermek tankötelezettségét sajátos nevelési igénye miatt nem tudja teljesíteni, attól az évtől, amelyben az 5. életévét betölti, az óvodai nevelési év első napjától kezdődően a fejlődését biztosító, fejlesztő felkészítésben vesz részt. Ha a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosítunk.

A sajátos nevelési igényű gyermek szüleinek joga és kötelessége: A szakértői vélemény eredménye alapján gyermekét a megfelelő nevelési-oktatási intézménybe írassa.

IX. Gyermekvédelem

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. Törvény rendelkezései az irányadóak. Minden pedagógus és óvodai dolgozó munkaköri kötelessége a rábízott gyermekek védelme, pedagógiai eszközökkel való segítése. Az óvodai nevelés folyamatában a gyermeki jogok tiszteletben tarása, védelme, erősítése, érvényre juttatása.

A gyermeknek joga van:

- A nevelési és oktatási intézményben, biztonságban és egészséges környezetben gondozzák, neveljék, oktassák. Óvodai napirendjét életkorának megfelelően alakítsák ki (játékidő, levegőztetés, pihenőidő, étkezés, testmozgás).
- A gyermek emberi méltóságának és személyiségének tiszteletben tartása érdekében nem vethető alá embertelen, megalázó büntetésnek, testi fenyegetésnek, zaklatásnak,

idetartozik az étel erőltetése, a levegőztetés megvonása is. A gyereket közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetés nem érheti.

- A gyerek joga, hogy képességének, érdeklődésének megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön.
- Vallási vagy világnézeti, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, fogyatékosága, egészségi állapota nem sérthető.
- A gyerek nevelése és oktatása az intézmény pedagógiai programja alapján történik, mely szerint az ismeretek közlését, átadását tárgyilagosan és többoldalúan kell megvalósítani. Biztosítani kell a foglalkozásokon való részvételét.
- A gyerek cselekvési szabadságát, családi élethez, magánélethez való jogát az óvoda nem korlátozhatja, de a gyerek ezen jogának gyakorlása közben nem veszélyeztetheti saját, illetve társai, az óvoda alkalmazottainak egészségét, testi épségét. Nem akadályozhatja viselkedésével a többiek művelődéshez, fejlődéséhez való jogát. A gyermek szüleitől vagy más hozzátartozójától csak a saját érdekében, törvényes, meghatározott esetekben és módon választható el. A gyermeket kizárólag anyagi okokból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani.

A gyermeki jogok védelme:

A gyermeki jogok védelmére köteles minden olyan természetes és jogi személy, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, a gyermek ügyeinek intézésével foglalkozik.

Szülői jogok és kötelességek:

- A szülő joga, hogy megismerje a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programját, intézményi minőségirányítási programját, szervezeti és működési szabályzatát, házirendjét, és tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról. A házirend egy példányát a beiratkozáskor a szülőnek betekintés céljából át kell adni.
- Joga, hogy saját gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, a gyerek neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.
- Az intézmény vezetője és a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon.
- Kezdeményezheti szülői szervezet, óvodaszék létrehozását, s abban tevékenyen közreműködhet.

- A szülő kötelessége, hogy gondoskodjon a gyermeke testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről.
- Biztosítsa gyermeke zavartalan és rendszeres óvodába járását hároméves kortól.
- Amennyiben a szülő a gyermeket másik óvodába kívánja elvinni, akkor az új óvoda igazolasát meg kell kérni. A visszajelzés hiányában értesíteni kell az illetékes jegyzőt. Kísérje figyelemmel gyermeke fejlődését, és a tőle elvárható módon segítse a fejlődés folyamatát, valamint a gyerek közösségbe való beilleszkedését, a közösségi élet szabályainak elsajátítását.
- Rendszeresen tartson kapcsolatot a gyermekével, foglalkozó pedagógusokkal, és részükre az együttnevelés érdekében a szükséges tájékoztatást adja meg.
- Tartsa tiszteletben az óvoda dolgozóinak emberi méltóságát és jogait.

Célunk: A prevenció, a gyermekek esélyegyenlőségének növelése, a gyermeki jogok és érdekek érvényesítése, testi- lelki egészségüknek és a családban történő nevelésüknek elősegítése, szükség szerint segítségnyújtás, valamint együttműködés a különböző intézményekkel és szakemberekkel.

Feladatunk:

- A hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyermekek és családok segítése.
- A gyermekek fejlődését korlátozó ártalmak kiszűrése, külső speciális szakemberek bevonásával / logopédus, Pedagógiai Szakszolgálat /.
- Külső segítőkkel, gyermekvédelmi szervekkel, intézményekkel való kapcsolattartás, együttműködés. A társintézményekkel való kapcsolattartás mélyítése / bölcsőde, szomszédos iskolák, óvodák/ a prevenció minden gyermekre való kiterjesztése.

-

Kompetencia szintek a gyermekvédelem területén

1. szint az óvodapedagógusok szintje:

- Biztosítja a gyermeki jogok érvényesülését.
- Hátrányos és veszélyeztetett helyzetet felismeri.
- Szükség esetén megfelelő szakemberhez, intézményhez irányítja, megszervezi a gyermek felzárkóztatását.
- Biztosítja a gyermekek differenciált és egyéni fejlesztését.

- Figyelemmel kíséri a gyermek rendszeres óvodába járását.
- A feltáró munka után a felzárkóztatást, tehetséggondozást megtervezi, megvalósítja (a gyermekek fejlődési lapjain feljegyzést készít).
- A szülőkkel megfelelő, együttműködő kapcsolatot alakít ki.
- Biztosítja a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, szükség esetén védő,- óvó intézkedésre javaslatot tesz.
- Közreműködik az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében.

2. szint Gyermekvédelmi felelős szintje:

- Nevelési év elején megtervezi az adott év gyermekvédelmi feladatait.
- Az óvónő segítségével felméri a hátrányos és veszélyeztetett gyermeket.
- Nyilvántartást vezet a HH/HHH gyermekekről.
- Kapcsolatot tart a családsegítő szolgálattal és a gyermekjóléti szolgálattal.
- Koordinálja a probléma kezelését, feljegyzi a családokkal kapcsolatos intézkedéseket.
- A gyermekek és a családok anyagi és szociális helyzetéből fakadó különbségeit a család és más intézmények bevonásával, fenntartó közreműködésével a lehető legkisebbre csökkenti. Szükség szerint családlátogatásokat végez az óvónőkkel.
- A fogadó órák alkalmával a szülők rendelkezésére áll a felmerülő problémák és kérések megbeszélésére.
- Részt vesz a gyermekjóléti szolgálat által kezdeményezett esetmegbeszélésen.

3. szint Igazgató szintje:

- Irányítja és ellenőrzi az óvodában folyó gyermekvédelmi munkát.
- A gyermek mindenképp felett álló érdekének érvényesítése, és az érvényesítés ellenőrzése. Kapcsolat felvétele az illetékes gyermekvédelmi és családsegítő szervezetekkel. Gondoskodik a gyermekvédelmi felelős továbbképzéséről és beszámoltatja az elhangzottakról.
- Rendszeres támogatás iránti kérelmekről a gyermekvédelmi felelőssel, a családsegítővel és az érintett óvónőkkel folyamatosan egyeztet, és a megfelelő intézkedéseket megteszi. A gyermek sérelmére elkövetett bűncselekmény gyanúja esetén szükség szerint segítséget nyújt (gyámhatóságnak, gyermekvédelmi szakembernek).
- Írásban tájékoztatja a szülőket a gyermekvédelmi felelős, és a családsegítő személyéről és elérhetőségéről.
- Segítségére van a szülőknek problémáik megelőzésében és megoldásában.

X. Az intézmény integrációs programja

Az integrációs programunkkal célunk:

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. 31.§ törvény szellemében a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek:

- esélyegyenlőségének növelése,
- a hátrányok csökkentése,
- egyéni szükségleteinek megfelelő speciális fejlesztése,
- az iskolai életmódra és az életpálya-építésre való felkészítés.

Feladatunk: A valamilyen hátránnyal küzdő gyermekek számára speciális

- személyiségfejlesztő,
- tehetséggondozó,
- felzárkóztató tevékenységek szervezése.

Területei: Az integrációs programunk tartalma kiterjed az óvodai nevelés mindazon területeire, amelyek kiemelkedő jelentőséggel bírnak a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítésében.

1. Szervezési feladatok,
2. a nevelőtestület együttműködése,
3. a pedagógiai munka kiemelt területei,
4. a gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok,
5. együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel,
6. óvoda – iskola átmenet támogatása,
7. szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés,
8. intézményi önértékelés, eredményesség.

1. Szervezési feladatok

A Sajátos nevelési igényű, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek esetében a szakértői bizottság szakértői véleményét a tankötelezettség megkezdésekor az óvoda az iskola számára, intézményváltáskor a gyermek előző óvodája az új óvoda számára megküldi. A csoportnaplóban a gyermek sajátos nevelési igényére, beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségére, tartós gyógykezelésére vonatkozó, továbbá szakértői vélemények, fejlesztési, rehabilitációs tervek, pedagógiai vélemények, feljegyzések, szakorvosi diagnózisok tüntetendők fel.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása, valamint teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása érdekében kapcsolatot építünk ki - a védőnői hálózattal, - az e területen működő civilszervezetekkel.

- Beiratkozáskor fokozottan figyelünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos eloszlására az óvodai csoportok kialakításánál.
- A gyermekek minél kevesebb óvodai hiányzása érdekében - szülői értekezleteken, - egyéni beszélgetések alkalmával alkalmazzuk a meggyőzés pedagógiai módszerét.

2. A nevelőtestület együttműködése

Óvodánk nevelőtestülete és alkalmazotti közössége rendszeresen tart:

- munkatársi értekezletet,
- szakmai műhelyfoglalkozást.

3. Pedagógiai munka kiemelt területei

A gyermekek óvodai felvételétől, óvodai életének megkezdésétől kezdve a következő pedagógiai eljárásokat alkalmazzuk:

- Anamnézis felvétele az óvodába lépéskor

Tudatosan tervezett folyamatos és rendszeres tervező és megvalósító pedagógiai munkával segítjük:

- Egészséges életmód, egészségtudat, egészséges táplálkozási szokások kialakítását.
- Szeretetteljes légkörben segítjük az intézményes nevelésbe való beilleszkedést, érzelmi nevelést és szocializációt.
- Értelmi fejlesztést.
- Anyanyelvi nevelést. Szókincs, nyelvi kifejezőképesség, beszédértés, beszédészlelés fejlődését.
- Hátrányos helyzetű gyermek differenciált fejlesztését, egyéni bánásmóddal az esélyegyenlőség megteremtését.

4. A gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással kapcsolatos feladatok

- Az óvoda gyermekorvosa és védőnője rendszeresen vizsgálja a gyerekeket. Ezeken a szűrővizsgálatokon felhívják a figyelmet az esetleges problémákra, a vélhetően szükséges egyéni, illetve szakorvosi vizsgálatokra.
- A szülői értekezletek témái közé beépítjük a tanácsadás lehetőségét a védőnők bevonásával. A szociális hátrányok csökkentése érdekében lehetőséget teremtünk a gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételére. Aktív kapcsolatot tartunk a szociális ellátórendszerrel.

5. Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyeinek növelése, hátránykompenzációja érdekében kapcsolatot építünk az alábbi szervezetekkel:

- gyermekjóléti, családsegítő szolgálat,
- védőnői hálózat,
- szakmai szolgáltatók,
- civil szervezetek.

Célunk, hogy e szervekkel való együttműködés eredményeképpen az esélyegyenlőségi pedagógiai célok megvalósuljanak. A különböző partnerekkel és szervezetekkel való kapcsolatunk, közös munkánk, erőfeszítésünk hozzásegíti a családokat és a gyermekeket a hátrányok csökkentéséhez, az életesély növeléséhez.

6. Óvoda – iskola átmenet támogatása

- Az iskolai életmódra való felkészítés során fokozott hangsúlyt fektetünk a képességfelmérés (4 éves kori mérés) eredményeire, és az abból adódó feladatok figyelembevételével - a motivációra, - a minél sokoldalúbb ismeretszerzési lehetőségre, a gyakorlás biztosítására a tanulási képességek megalapozása érdekében, - a tudás és az alkotóvágy kialakítására, erősítésére a minél gyakoribb pozitív megerősítés módszerével.
- Szülői értekezleten, egyéni megbeszéléseken iskolákkal közösen tanácsadással segítjük a szülőket az iskolaválasztásban.
- A gyermekek számára iskolalátogatást szervezünk.
- Az iskolákkal kapcsolatot tartunk, és információt cserélünk a gyermekek haladási üteméről.

- A gyerekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola évében megtörténjen.
- A szülőket tájékoztatjuk napi vagy heti rendszerességgel gyermekük fejlődéséről. Az egyéni fejlesztési napló megbeszélésével, a gyerekek alkotásainak megmutatásával. Részvételi lehetőséget biztosítunk a foglalkozások megtekintéséhez.

6. Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

- Az intézményi közösségi életbe való beilleszkedés megkönnyítése érdekében, játszó délelőttöt szervezünk a gyermekeknek, ahol a szülők ismerkedhetnek az óvodával, és az itt folyó pedagógiai munkával.
- Minden szülővel személyes, közvetlen kapcsolatot alakítunk ki annak érdekében, hogy - a szülők kérdéseikkel, bizalommal forduljanak a pedagógusokhoz és az óvoda vezetéséhez, - megismerjük a családok szokásait, értékrendjét a gyermek szociális háttérét,
- közös rendezvényeinken minél többen vegyenek részt,
- bekapcsolódjanak az óvoda életébe.

A gyerekeket évente kétszer /január-június/ értékeljük-, mérjük, fejlődési naplót vezetünk róluk, az óvodába érkezéstől folyamatosan rögzítjük az adatokat. Ebbe a szülők igény szerint betekinhetnek. A tájékoztatás alapjául

- a fejlesztési napló bejegyzései,
- a mérés-értékelés eredményei,
- a gyermek alkotásai,
- a nyílt foglalkozásokon való részvétel lehetőségei szolgálnak.

XI. Az óvoda kapcsolatai

Team – munka az intézményben

Az óvoda, önálló intézményként működik, és azért, hogy funkcióit zavartalanul érvényesíteni tudja a gyermekek érdekében, minden tényező működését össze kell hangolnia. Az intézmény testületében a dolgozók harmónikus együttműködésére van szükség. Érvényesül, a csapatban

dolgozunk törekvés elev. Szakképzett munkatársaink a dajkák, akik a gondozásban, szervezésben és egyéb tevékenységben besegítenek, munkájuk mint a gyermekek számára.

Család

Az óvodai és a családi nevelés egységének megteremtésére, nevelőpartneri viszony kialakítására és működtetésére törekszünk. A közösen szervezett eseményeken, ünnepeken családi hangulat kialakítása a célunk. A felnőttek és a gyermekek közös tevékenységeivel, örömteli érzelmi állapot megteremtése a feladatunk. Az óvoda és család harmonikus kapcsolatának megteremtése a gyerekek fejlődése érdekében nélkülözhetetlen.

Alapelveink:

- A nevelésben az Óvoda ismerje el a család elsődlegességét, meghatározó szerepét.
- Az óvónő fogadja el a szülőt, még akkor is, ha a gyermeknevelésben hiányosságokat tapasztal (ha a gyermek biztonsága nincs veszélyben) tisztelje a szülőt!
- Odafordulást, segítő szándékot érezzen mindenkor.
- A kapcsolat épüljön kölcsönös bizalomra.

A szülőkkel való együttműködés megszervezése:

- Szülői értekezletek témamegjelöléssel, szülői igény alapján is.
- SzM értekezletek.
- Családlátogatás felajánlása, az anamnézis érdekében.
- Fogadóórák- tájékoztatás a gyermek fejlődéséről.
- Nyíltnapok, játék délelőttök szervezése.
- Óvodai beiratkozás előtt betekintő játszóházi napok.

Szülők bevonása Óvodai rendezvényekbe:

- Ünnepek.
- Kirándulások.
- Hagyományápolás.
- Szüreti mulatság.

Az óvoda épületének és udvarának szépítése. Folyamatos információnyújtás:

- napi megbeszélés, étrend kiírás, faliújság, online információk, üzenő füzet.

Az intézmény dolgozóinak felkészülése a családok fogadására

Célunk a családból az óvodába, való átmenet megkönnyítése. A gyermekek félelmeit, szorongásait az elválás ténye okozza. A szülőket megismertetjük a programmal, az óvodával és a nevelőtestülettel. Előkészítjük a beszoktatást. A fokozatos beszoktatás módszerei:

- Az óvodapedagógusok korrekt tájékoztatással megteremtik az együttműködés feltételeit.
- A szülő részéről a módszer elfogadása.
- A beszoktatás időtartama legalább 2 hét.
- A beszoktatás első hetében a szülővel együtt, a második hetében a szülő állandó jelenléte nélkül történik.
- A beszoktatás első hetében úgy kell a beszoktatási időt alakítani, hogy az anya a gyermekével valamennyi gondozási műveletet elvégezhesse, és az óvónő, azokat megfigyelhesse.
- A gyermek együttműködésétől függően, az óvónő, az első napokban is kísérletet tehet egy-egy gondozási művelet elvégzésére az anya jelenlétében.
- A 3-4. naptól, az óvónő, veszi át fokozatosan az anyától a gondozási műveleteket.
- A beszoktatás terv alapján, a beszoktatás során az óvodapedagógusok, segítik az egész családot, tiszteletben tartják az otthoni szokásokat a szakmai elvek szabta kereteken belül.

Iskola

Az intézményes nevelés második lépcsőfoka a kisiskoláskor, amely napjainkban kiemelt figyelmet kap az óvodából iskolába történő átmenetet érintve. A helyi iskolával – Tolcsvai Általános Iskola – folyamatos kapcsolatot ápolunk. Az iskola alsós nevelői és az igazgatója bemutatja az intézményt a leendő első osztályosok szüleinek. Az iskolában szervezett nyílt napokra, minden évben ellátogatunk a nagycsoportosokkal.

Óvodán kívüli intézmények

Tolcsva Község Önkormányzatával, folyamatosság, rendszeresség és kölcsönösség jellemzi a kapcsolatot, amely biztosítja az óvodánk zavartalan jó színvonalon való működését. Szeretnénk, ha az intézményünkben folyó szakmai munkával megismerkednének, ezért rendezvényeinkre, hívjuk és várjuk őket. Az együttműködés formái:

- Kölcsönös tájékoztatás, egyéni személyes megbeszélések.
- Értekezletek, tanácskozások.
- Részvétel az óvodai rendezvényeken.

A B-A-Z Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Sárospataki Tagintézményével rendszeres a kapcsolattartás. Nagyon sok segítséget kapunk tőlük a beilleszkedési tanulási és magatartási zavarral küzdő gyermekek fejlesztéséhez. Célszerűnek tartjuk, hogy a Szakszolgálat szakemberei lehetőségükhöz képest a gyermeket a saját csoportjában nézzék meg, mert a gyermek tanulási-magatartási és beilleszkedési zavarai ott mutatkoznak meg.

Szakszolgálatok

Az általuk kezdeményezett konferenciákon, képzéseken képviseljük intézményünket. Szaktanácsadói tevékenységüket éves munkatervünk alapján vesszük igénybe.

1. Logopédiai Szakszolgálat. A logopédus heti egy alkalommal tart fejlesztő foglalkozást óvodánkban.
2. Tolcsván működő családsegítővel, szoros a kontaktusa az intézménynek. Kapcsolattartásunk folyamatos, hatékonyan működik a jelzőrendszer.

Kapcsolat a Szociális Szolgáltatási Központ Gyermekjóléti Szolgálatával

A **Gyermekjóléti Szolgálat** a gyermekvédelmi alapellátás legfontosabb intézménye. A gyermekvédelmi törvény előírása szerint a gyermekvédelmi szolgálatok feladata a gyermeki veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetése, a nem állami szervek és magánszemélyek részvételének elősegítése a megelőző rendszerben.

A veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer tagjai között elsődleges helyen áll az óvoda. A törvény szerint kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a Gyermekjóléti Szolgálatnál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más súlyos veszélyeztető ok fennállása, valamint veszélyeztető magatartása esetén.

A hátrányok leküzdése érdekében az alább felsorolt érdekképviselői szervekkel vesszük fel a kapcsolatot, és az ő közbenjárásukkal, illetve segítségükkel a fennálló problémát lehetőségeinkhez mérten orvosoljuk:

Formái:

- Folyamatos jelzőrendszer működtetése
- Az óvodai gyermekvédelmi felelőssel való rendszeres konzultációk
- Közös programok szervezése a hátrányos helyzetű családok részére
- Szükség szerint kapcsolat felvétel az illetékes szervvel: Gyermekjóléti

Szolgálat, Szakértői Bizottságok, Nevelési Tanácsadó, Védőnői szolgálat, Iskolai gyermekvédelmi felelős

Szociális segítő

A szociális segítő az alábbi tevékenységeket végzi

- egyéni segítség, tanácsadás
- csoportban végzett tevékenységek – hatékonyabb prevenció
- közösségi tevékenységek
- hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet, veszélyeztetettség felismerése, felderítése
- BTMN gyerekek szakemberhez való irányítása
- észlelő-jelzőrendszeri tevékenység

Külhoni magyar óvodák

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében, az óvodánk a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és lehetőség szerint szakmai kapcsolatot tart fenn.

2. Napirendi pont: Előterjesztés a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Mini Bölcsődei szakmai programjáról

Előterjesztő: Závorszki Lászlóné igazgató

Tóth Gábor polgármester átadta a szót Závorszki Lászlónénak.

Závorszki Lászlóné igazgató elmondta, hogy az előbbi napirendi pontban már elmondta, hogy miért van szükség a Mini bölcsőde szakmai programjának elfogadására.

dr. Vitányi Eszter jegyző elmondta, hogy a mai testületi ülésre elkészített szakmai programot holnap hiánypótlás keretében megküldi a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala részére. Néhány napon belül már sor kerül az adatkódosító határozat elkészítésére, így hamarosan a májusi testületi ülésen hozott döntésnek megfelelően megkezdheti működését a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde.

Kérdés, hozzászólás nem volt.

Tóth Gábor polgármester kérte a képviselő-testületet, hogy szavazzon igennel, aki egyetért a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Mini bölcsődei szakmai programjával.

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete - a jelenlévő 6 képviselőből 6 igen szavazattal, - egyhangúlag - a következő határozatot hozta:

TOLCSVA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 66/2025. (IX.10.) határozata

a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Mini Bölcsődei szakmai programjáról

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde Mini Bölcsődei szakmai programját a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Felelős: igazgató

Határidő: azonnal

Bölcsődei Szakmai Program

Mini Bölcsőde

Tolcsva

„ A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet. Ezekben az években eldőlt az ember sorsa jóformán egész életére.”

(Kodály Zoltán)

.

Tolcsva 2025.

Tartalomjegyzék

1.	<i>Bevezetés.....</i>	<i>4</i>
2.	<i>Az intézmény adatai:.....</i>	<i>5</i>
3.	<i>Jogszabályi háttér.....</i>	<i>6</i>
4.	<i>A bölcsőde személyi és tárgyi feltételei.....</i>	<i>9</i>
4.1.	<i>Személyi feltételek:</i>	<i>9</i>
4.2.	<i>Tárgyi feltételek</i>	<i>9</i>
5.	<i>Bölcsődei nevelő-gondozó munkák.....</i>	<i>12</i>
5.1.	<i>A pedagógiai hitvallásunk.....</i>	<i>12</i>
5.2.	<i>A bölcsődei nevelés – gondozás célja</i>	<i>12</i>
6.	<i>A bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei</i>	<i>13</i>
7.	<i>Bölcsődei nevelés - gondozás feladatai</i>	<i>16</i>
7.1.	<i>A családok támogatása</i>	<i>16</i>
7.2.	<i>Egészségvédelem</i>	<i>16</i>
7.3.	<i>Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése.....</i>	<i>17</i>
7.4.	<i>A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.</i>	<i>18</i>
8.	<i>A bölcsődei nevelés főbb helyzetei.....</i>	<i>19</i>
8.1.	<i>Tanulás.....</i>	<i>19</i>
8.2.	<i>Gondozás.....</i>	<i>20</i>
8.3.	<i>Játék.....</i>	<i>20</i>
8.4.	<i>Mozgás</i>	<i>21</i>
8.5.	<i>Mondóka, ének.....</i>	<i>21</i>
8.6.	<i>Vers, mese.....</i>	<i>22</i>
8.7.	<i>Alkotó tevékenységek</i>	<i>23</i>
9.	<i>A bölcsődei ellátás igénybevételeének módja.....</i>	<i>25</i>

10. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei.....	28
10.1. „Saját kisgyermeknevelő”- rendszer.....	28
10.2. Gyermekcsoportok szervezése	28
10.3. Napirend	29
11. Családok támogatásának lehetőségei és módszerei.....	30
11.1. A családlátogatás.....	30
11.2. . Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás.....	30
11.3. Napi kapcsolattartás	31
11.4. Egyéni beszélgetés (fogadóóra)	31
11.5. A szülőcsoportos beszélgetések	31
11.6. Szülői értekezletek	32
11.7. Indirekt kapcsolattartási formák	32
12. A bölcsődei ellátást nyújtó Intézmény, Szolgáltató kapcsolatrendszere.....	33
13. Minőségi munkavégzés a bölcsődében, a nevelőmunka belső ellenőrzése.....	35
14. Gyermekvédelmi program.....	36
15. Szakmai dokumentáció	37
16. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, gondozása, fejlesztése.....	39
17. A fejlődés leggyakoribb jellemzői bölcsődéskor végére	40
18. Az igénybevevők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos jogszabályok	42
19. Mellékletek.....	44

1. Bevezetés

Tolcsva község a sárospataki kistérség települése, Sárospataktól 15 kilométerre fekszik, 1910 főt számláló lakossággal.

A Tokaji borvidék részeként elmondható, hogy nagy hangsúlyt kap a mezőgazdaság, szőlő- és gyümölcsstermesztés, valamint az erdőgazdaság. Jelentős szerepe van gazdasági foglalkoztatottság tekintetében az ipari és mezőgazdasági vállalkozásoknak. Tolcsva községben több nonprofit szervezet és vállalkozás működik. Ez utóbbiak döntő többsége turizmussal, vendéglátással, szőlőműveléssel, borászattal, mezőgazdasággal foglalkozik. Az itt letelepült fiatal családoknak a gazdaság munkalehetőséget teremtett. A gyermekvállalás is megnőtt. Igény alakult ki bölcsődére. Legelső állomás volt az Egységes Óvoda- Bölcsőde, majd a Családi Bölcsőde, ezt követte a Mini Bölcsőde kialakítása. A szolgáltatásnak a Tolcsvai Óvoda ad helyet, amelyben 7 gyermek gondozása-nevelése 2 fő szakképzett kisgyermeknevelővel és 1 fő bölcsődei dajkával valósul meg. A működés megkezdésétől évről évre folyamatos igény van a gyermekek napközbeni ellátására. Korszerű, gyermekbarát csoportszobával, innovatív szakmai munkával szemlélettel, elkötelezett hivatástudattal folyik a kisgyermeknevelők munkája. A község autóval, vonattal, busszal egyaránt megközelíthető.

A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának célja, hogy keretet adjon a Magyarországon működő bölcsődei ellátást biztosító intézményben folyó szakmai munkának. A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra fókuszál, mely nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg. Szakmai önállóságunkat megtartva figyelembe vettük a családok és a fenntartó elvárásait, valamint a helyi lehetőségeket.

2. Az intézmény adatai:

Az intézmény neve: Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde

Cím: 3934 Tolcsva Kossuth Lajos út 64.

Telefon: 06-47/ 384-218

E-mail cím: ovoda@phivtolcsva.hu

Nyitva tartás: 6:00 – 17:00

Csoportszám: 1 mini bölcsőde

Férőhely: 7 fő

Intézményvezető: Závojszki Lászlóné

A fenntartó: Tolcsva Község Önkormányzata

Cím: 3934 Tolcsva Szabadság tér 16.

Telefon: 06-47/ 384-217

Polgármester: Tóth Gábor

3. Jogszabályi háttér

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata.
- ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól.
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról.
- 1992. évi XXXIII. törvény a Közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000.(XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 329/2011. (XII.29.) Kormányrendelet a szociális gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról
- 15/2013. (II.26.)EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 2023.évi LII.törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/ 2023.(VIII.30.) Korm.rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról
- 1997. évi XXXI. törvény: A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról.
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról.
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 2011. évi CXCV törvény a nemzeti köznevelésről.
- 235/1997. évi (XII.17.) Korm. rend. a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló.
- 15/1998. (IV.30.) NM. rend a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló

Mini Bölcsődei Szakmai Program Tolcsva

- 328/2011.(XII.29.) Korm. rend. a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjairól és igénylésükről felhasználható bizonyítékokról.
- 8/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 9/2000.(VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos Alapprogramja (2023)
- Magyar Bölcsődék Egyesülete módszertani kiadványai

Célunk, hogy hosszú távú jó színvonalú alapellátást biztosítsunk a családok számára. Kiemelt feladatunknak tekintjük munkánk során, hogy a kisgyermeket nevelő családok segítséget kapjanak gyermekük neveléséhez, biztosított legyen számukra a napközbeni ellátás magas színvonalon. A szakszerű nevelés – gondozás során, kiemelt szerepet kap a gyermekközpontú pedagógiai megközelítés.

Bölcsődeképünk: Olyan családbarát bölcsődeként kívánunk működni:

- ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel,
- ami megfelel a szülők igényeinek,
- ami képes a változó igényekhez aktívan alkalmazkodni,
- amely nyitott a felé megnyilvánuló igényekre, kész azok elfogadására,
- ahol az alkalmazottaink naprakész tudással rendelkeznek, szakképzettségük szintje folyamatosan emelkedik,
- amely képes a megszerzett tudását, tapasztalatokat alkalmazni.

Gyermekképünk: Nevelő-gondozó munkák eredményeként a bölcsődénkbe járó gyermek:

- vidám, kiegyensúlyozott, sokoldalúan fejlődő egyéniség
- testileg, lelkileg egészséges, harmonikus mozgású
- szociálisan kompetens, együttműködő a társakkal, felnőttekkel
- nyitott az őt körülvevő környezet ingereire
- szívesen kommunikál

- kitartó, aktív és tevékeny.

Kisgyermeknevelő képünk:

- nevelői attitűdje elfogadó-engedékeny
- empátia, az elfogadás és a hitelesség
- személyisége érzelmi biztonságot nyújtó
- jól ismeri a kisgyermekek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást
- a szülőkkel partneri kapcsolatot ápol
- a gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi
- képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra
- személye, viselkedése példa a gyermek és a szülők számára

4. A bölcsőde személyi és tárgyi feltételei

4.1. Személyi feltételek:

Intézményvezető: 1 fő

Kisgyermeknevelő: 2 fő,

Bölcsődei dajka: 1 fő

Munkánkat segíti a védőnő, a gyermekorvos és szükség szerint speciális szakemberek.

Kiemelt feladatunknak tekintjük munkánk során, hogy a kisgyermeket nevelő családok segítséget kapjanak gyermekük neveléséhez, biztosított legyen számukra a magas színvonalú napközbeni ellátás.

A mini bölcsődében a nevelő – gondozó munkát a „saját kisgyermeknevelők” végzik, ami a stabilitást, és a biztonságot jelenti. Ők szoktatják be a gyermekeket a csoportba, ők vezetik a gyermek dokumentációját, és tartják a kapcsolatot a szülőkkel.

A kisgyermeknevelő távolléte esetén a helyettesítését a másik kisgyermeknevelő végzi. A távollétet három nappal előtte szükséges bejelentenie. A dajkának is hozzá kell járulni a bölcsődei nevelés eredményességéhez.

4.2. Tárgyi feltételek

Bölcsődénk önkormányzati fenntartású, amely az óvoda épületében került kialakításra.

A gondozási rész egy gyermekszobából, hozzá kapcsolódó fürdőszobából, gyermeköltözőből (átadóból) áll.

Ezen kívül rendelkezésre állnak azok a kiszolgáló helyiségek, amelyek a személyzet szükségleteit illetve szakmai felkészültségét szolgálják. A mini bölcsőde napi négyeszeri étkezést biztosít, melyről a település önkormányzatának saját fenntartású konyhája gondoskodik. Ez a négy étkezés a reggeli, a tízórai (gyümölcs vagy zöldség, folyadékpótlásra víz), az ebéd (hetente kétszer főzelék, leves, túrós ételek, hús, hal hetente egyszer), valamint az uzsonna. Az ételmezésvezetővel egyeztetve odafigyelünk

Mini Bölcsődei Szakmai Program Tolcsva

arra, hogy a gyermekek sok vitaminhoz és egészséges ételekhez jussanak. A bölcsődés gyermekek étkeztetésében tisztán vegetáriánus étrend nem szerepelhet. Az intézményünkben tálalókonyha működik.

Az óvoda egy csoportszobáját alakítottuk át bölcsődei csoportnak, megfelelő mérete, tágassága, elhelyezkedése miatt. Parkettával borított, vegyes tüzelésű központi fűtéssel és neon lámpatestekkel rendelkezik. Mini bölcsődénkben a nevelés, gondozás eszközei szakmailag tudatosan tervezettek, pedagógiai célszerűen kialakítottak, megfelelnek a mai, modern kisgyermeknevelés elvárásainak. A csoportszoba berendezése gyermekközpontú, hangulatos, otthonos, esztétikus. A játékeszközöket a gyermekek életkori sajátosságainak és egyéni fejlettségi szintjének, valamint a szakmai előírásoknak megfelelően válogattuk össze. Fontos számunkra, hogy a játékok egészségügyi és a pedagógiai szempontoknak is megfeleljenek, ne legyenek balesetveszélyesek. A polcokat stabilan rögzítettük, és úgy helyeztük el, hogy a nagymozgásos tevékenységekre, és a csendes, aktív játszásra is lehetőséget biztosítsanak. Vastag szivacsból puha, hangulatos pihenő sarkot alakítottunk ki. A teret megosztottuk úgy, hogy elkülönült játéktevékenységre adjon lehetőséget. A játékokat szabad polcokon gyermeklétszámnak megfelelő mennyiségben helyeztük el, ezzel biztosítottuk a szabad játékeszközök választásának lehetőségét. A játékok tárolására, és funkció szerinti szelektálására természetes anyagokból készített kosarakat vásároltunk. Mozgásfejlesztő, építő, logikai, valamint utánzó- és szerepjátékokhoz megfelelő játékok egyaránt megtalálhatóak. Az étkezés, és a pihenés is a csoportszobában történik. A fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik a csoportszobához, az átláthatóság biztosított. A fürdőszobában az előírásoknak megfelelő méretben mosdók, gyermek WC-k, zuhanyzó, törölközőtartó, szeméttároló van biztosítva. A gyermeköltözőben barátságos környezet fogadja a bölcsődébe érkező és távozó kisgyermeket, és szüleiket. Minden gyermek számára jellel ellátott öltöző szekrény biztosított a ruhák, cipők tárolására. A gyermekek saját ruhájukban vannak. Az intézmény hátsó udvarán alakítottuk ki a mini bölcsőde játszókertjét, melyet kerítéssel választottunk el az óvoda udvarától. A bölcsőde játszókertje pázsittal borított, a bölcsődés korosztálynak megfelelő csúszda, mászó alagút, homokozó rendelkezik a gyerekek számára. Motorozásra, a főbejárat mentén húzódó járda ad lehetőséget. Biztosított a pára kapu is, ami a nyári melegben felüdülést ad. A mini bölcsőde épületét, játszókertjét, berendezését igyekszünk oly módon

kialakítani, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, megfeleljen testméretüknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, tegye lehetővé mozgás- és játékidényük kielégítését. A tárgyi feltételek biztosítása során a minőségre törekszünk, és a gyermekekhez is közelálló természetes anyagok használatát részesítjük előnyben.

5. Bölcsődei nevelő-gondozó munkák

5.1. A pedagógiai hitvallásunk

Azt valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első 3 évnek, az első közösségnek meghatározó szerepe van, a későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó. Fontosnak tartjuk a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket.

5.2. A bölcsődei nevelés – gondozás célja

A bölcsődei nevelésünk során az a célunk, hogy a kisgyermekek sajátítsák el azokat a készségeket, képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak a változásokhoz. Mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel tesszük, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét. További célunk, hogy a koragyermekkori intervenció szemléletével összhangban minden kisgyermekre, és családjára kiterjedő prevenciós tevékenységet folytassunk. A bölcsődénk családbarát intézményként, járuljon hozzá a családok életminőségének javításához, a szülők munkavállalási esélyeinek növeléséhez. A mini bölcsőde gondozási előnyei:

- kis csoport létszám, mely lehetővé teszi az egyénre szabott foglalkozást
- a fertőzőses megbetegedések ritkábbak, mint a nagyobb létszámú gyermek közösségekben
- a különleges bánásmódot igénylő gyermek szükségletei jobban kielégíthetők
- a családi körülmények megkönnyítik a kisgyermek számára a szülőtől való elszakadást.

6. A bölcsődei nevelés – gondozás alapelvei

A szakszerű gondozás – nevelés akkor valósulhat meg, ha a csoportban érvényesülnek a következő alapelvek:

1. A család rendszerszemléletű megközelítése A bölcsődei nevelésben elsődleges szempontunk a család működésének megismerése, megértése. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről, gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.
2. A koragyermekkor intervenciós szemlélet befogadása: A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkor intervenciószemlélet alkalmazására. A kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődési elmaradások, megtorpanások felismerése jelzése.
3. A családi nevelés elsődlegességének tisztelete: A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és lehetőség szerint erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében-gondozásában, illetve szükség esetén lehetőségeihez mérten törekedve a családi nevelés hiányosságainak kompenzálására, korrigálására. Fontos tehát a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsőde életébe.
4. A kisgyermeki személyiség tisztelete A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul, az alapvető

gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe A bölcsődei nevelésben meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. A kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.
6. A biztonság és a stabilitás elve A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe történő beszoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újrateremtésére. A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”- rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.
7. Fokozatosság megvalósítása A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.
8. Egyéni bánásmód érvényesítése A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját,

nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológias szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához, és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.
10. A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuknak kiemelt szerepe van a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és különböző tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

7. Bölcsődei nevelés - gondozás feladatai

7.1. A családok támogatása

Annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény, jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg. A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelő közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat, elengedhetetlen feltétel a kisgyermekek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

7.2. Egészségvédelem

Az egészséges életmód megalapozása. Kiemelt feladatunk a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése. A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhygiénés szokások kialakítására. A prevenciós és korrekciós feladatok megvalósítására szükség esetén speciális szakembereket is bevonunk: gyermekorvos, gyógypedagógus, pszichológus, gyermekfogszakorvos stb. Évszakhoz, időjárási viszonyokhoz igazodó rugalmas napirenddel biztosítjuk a szabad levegőn való aktív tevékenységet, (játékot, mozgást) és pihenést. A nagymozgások gyakorlásához,

különféle mozgásfejlesztéshez szükséges eszközökkel felszerelt tornaszobát használhatunk. Sok zöldség és gyümölcsfogyasztás mellett igyekszünk a cukor, és cukros ételek bevitelét csökkenteni, valamint a gyermekeket rágásra ösztönözni. Folyadékpótlásra elsősorban a vízfogyasztást szorgalmazzuk.

Higiénés szabályok betartása:

- tudatos testápolási szokásokat alakítunk ki a gondozási műveletek során
- étkezések előtti kézmosás,
- papír zsebkendő, papírszalvéta használata
- fürdőszobában a higiénés szabályok betartása: pelenkázó asztal, bili, WC fertőtlenítése, kézfertőtlenítés,
- a csoportszoba gyakori szellőztetése,
- napi, heti, takarítás, fertőtlenítés,
- ágyneműcsere kéthetente, illetve szükség esetén
- törölközőcsere hetente

7.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése.

A kisgyermek bölcsődébe kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez. Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a nevelés minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével. Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

7.4. *A megismerési folyamatok fejlődésének segítése.*

A bölcsődei nevelés-gondozás során ismereteket nyújtunk, segítjük a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását, és ezek által olyan képességeket fejlesztünk, amelyek képessé teszik a gyermeket a tanulásra. Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás. A kötetlenség, az érdeklődése szerinti szabadon választhatóság fontos a gyermeknek. A személyiségfejlesztés tudatos és tervszerű pedagógiai módszerekkel történik. A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik.

8. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Célunk a nevelés-gondozás valamennyi helyzetének a gyermek testi-lelki harmóniájának elősegítése, melyhez hozzátartozik a személyi és tárgyi környezettel való harmónia is. Lehetőséget kell biztosítani a kisgyerek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi, - és tárgyi környezetével úgy, hogy viselkedésmintát és segítséget kapjon optimális és sokoldalú fejlődéséhez és szocializációjához. Valamennyi tevékenységforma örömforrás kell, hogy legyen a gyerek számára, részvételre motiváló, tapasztalatszerzési lehetőségekre épülő, tanulási élményeket biztosító, társas közegben zajló, ösztönző. Nagyon fontos az önkéntesség, a gyerekek bármikor bekapcsolódhatnak, bármikor kiléphetnek. A gyermekek számára biztosítjuk, hogy koruknak és fejlettségüknek megfelelően vegyenek részt az egyes élethelyzetek, tevékenységek előkészítésében, kiválasztásában, alakításában.

8.1. Tanulás

A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme.

8.2. Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek kielégítése. A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

8.3. Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

A játék fejlődésének folyamata A játék alapja, a csecsemők manipulációja. A bölcsődés korú gyermek fő tevékenysége a gyakorló játék, mely másfél éves kortól alakul ki. Ezt a játékot a funkció öröméért gyakorolja, különböző mozgásokat, műveleteket utánoz.

Két éves kor körül megjelenik az én- tudat. Az „én akarom”, „én idézem elő” a játékban is megfigyelhető. Három éves korban a gyermekek szeretnének hasonlítani a

környezetükben lévő felnőttekhez, utánozzák őket, elkezdnek szerepet játszani. Bölcsődés korú gyermekeinknél a gyakorlójátékot tartjuk a legfontosabbnak, mert változatosan lehet alkalmazni. □ A hang és beszéd gyakorlása fokozza beszédkedvüket, gyarapítja szókincsüket. Ezt rövid mondókák mondogatásával, kitalált szöveggel, játékos mozdulatok ismétlésével végezzük. □ A mozgást gyakorló játék során, egy – egy mozgás műveletet ismételnek, a sikeres végrehajtás az öröm forrása. □ Eszközzel való játszás közben rakosgatják, tologatják a tárgyakat, gyakran mozgással kísérve. Ezekből a tevékenységekből alakul ki az építő és konstruáló játék. □ Alkotó játék során megtapasztalják a különböző anyagok tulajdonságait (víz, papír, gyurma, homok) fejlődik képzeletük, kreativitásuk, sok ismeretet, tapasztalatot szereznek. A bölcsődei csoportunkban a legjobb feltételeket biztosítjuk gyermekeinknek. Számukra a kisgyermeknevelő személye a legfontosabb. Ő biztosítja a játékhoz szükséges időt, helyet, légkört, ha kell ötleteket ad, segítséget nyújt.

8.4. Mozgás

A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás, ezért igyekszünk a szobában és a játszóudvaron is nagy mozgásteret, és mozgásfejlesztő játékokat biztosítani. A játékeszközökkel szemben lényeges, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen. Igyekszünk a veszélyforrásokat kiküszöbölni. Csecsemőknek járókát biztosítunk, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre a mozgáshoz. A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Több nagymozgásra ad lehetőséget a fejlesztő játékokkal felszerelt tornaszobánk is. A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk.

8.5. Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésre, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és

ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömelményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére. A mondókák, versek az érdekes ritmikus hangzásuk miatt, mozgásélménnyel összekapcsolva pedig az érzelmek kiváltása miatt vonzóak. Az általunk választott mondókák, versek, énekek mindig összhangban vannak a játékkal, témájukban vagy hangulatukban igazodnak hozzá. Külön repertoárja van a gyermekek által megtanulható mondókáknak, dalos játékoknak és a nehezebb szövegű vagy dallamú verseknek, énekeknek, amelyeket a felnőtt a hangulat megteremtéséhez használ. A zenei nevelés alapjául a Kodály-módszer szolgál Forrai Katalin: Ének a bölcsődében című könyve alapján. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. A hang, a ritmus első benyomásai, - mint altató, hintáztató, ringató, lovagoltató – a bensőséges személyes kapcsolat megerősítését szolgálja. Bölcsődénk zenei nevelésében nagy hangsúlyt kapnak a népdalok, a népi gyermekjátékok, mondókák, ritmusjátékok, hallásfejlesztő gyakorlatok, zenehallgatás. Fő feladatunk a ritmusképzés. A gyermekhez közel áll a ritmus, hiszen játékos mozgása, járása, ütögetése, tapsolása, kopogása mind ezt a készséget mutatja. A gyermekek körében nagy érdeklődést keltenek a ritmus hangszerek (dob, csörgő, ritmus pálca stb.), hiszen látják azt, aki zenél, látják a hangok előcsalogatásának módját, élvezhetik a ritmus és a lüktetés világát. A csoportszobában a gyermekek által elérhető helyen helyezzzük el a hangszereket, hogy bármikor használhassák.

8.6. *Vers, mese*

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az

ézelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban. Nagy gonddal válogatjuk a „mesepolcra” való könyveket. Fontosnak tartjuk, hogy mind a lapozgatni való gyermekkönyvek, mind pedig a felnőttek számára használatos könyvek igényes kivitelűek és művészileg a legjobb válogatások legyenek. A képeskönyv egyben játékszer is, a gyermekek számára mindig hozzáférhetőek. Tárgyképes könyvek, szöveges lapozgatók, természeti képeskönyvek vagy szépen illusztrált mesekönyvek, mind a gyermekek anyanyelvi fejlődését szolgálják. A mesélés, verselés, éneklés megjelenési formái:

- Közös képeskönyv nézegetés
- Mondókázás, éneklés ölbeli játékokkal
- Versek, énekek a hangulat fokozására
- Mondókák mozgásos játékokhoz
- Énekes körjátékok játéka
- Éneklés, ritmus hangszerek használatával
- Csendes mesehallgatás elalvás előtt.

8.7. Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység, nem annak az eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása. A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök

használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

9. A bölcsődei ellátás igénybevételének módja

A bölcsődébe a felvétel önkéntes, kérelemre történik, melyet a törvényes képviselő terjeszthet elő. A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával:

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos, vagy a háziorvos,
- a szociális, illetve a családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Bölcsődébe a gyermek húszhetes korától harmadik életévének, fogyatékos gyermek az ötödik életévének betöltéséig, illetve annak az évnek a december 31-éig vehető fel, amelyben a gyermek a harmadik életévét, a fogyatékos gyermek az ötödik életévét betölti. Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti. A mini bölcsődében gyermekcsoportonként legfeljebb 7 fő, 1 fő szakképzett kisgyermeknevelővel és 1 fő szakképzett bölcsődei dajkával. A csoportban 1-2 sajátos nevelési igényű gyermeket helyezhetünk el a szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításával. Ebben az esetben a csoportlétszám maximum 5 fő.

Bölcsődei ellátás keretében azon gyermekek ellátását kell biztosítani, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására minden év májusában – előre meghirdetett napokon – továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, amennyiben van üres férőhely.

Mini Bölcsődei Szakmai Program Tolcsva

A bölcsődei felvételnél – az alábbi sorrendben – előnyt élvez különösen az a gyermek:

- aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket, akit egyedülálló szülője nevel
- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem, vagy csak részben tudja, A sorrendiség figyelembevétele nélkül a gyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 68.§. alapján – védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A felvételi kérelmet a Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde intézményvezetőjéhez kell benyújtani. A döntésről az intézményvezető –a májusi felvétel esetén- minden év május 25. napjáig írásban értesíti a szülőt/törvényes képviselőt.

Az intézményvezető döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételnek van helye, melyet a fenntartóhoz kell benyújtani. Az észrevételről a fenntartó határozattal dönt.

A felvételi kérelemhez csatolni kell:

- a gyermek és a felvételt kérő szülő/törvényes képviselő lakcímkártyájának másolati (fénymásolt) példányát,
- tanulói jogviszony esetén az oktatási intézmény által kiállított iskolalátogatási igazolást,
- az illetékes munkaügyi központ igazolását a munkaerő piaci képzésen való részvétel idejéről,
- a szülő betegsége esetén a háziorvos/szakorvos által kiállított igazolást,
- az ellátás indokoltságát igazoló gyermekorvos igazolását,
- egyedülállóság esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról
- a családban nevelt három vagy több kiskorú gyermek esetén a Magyar Államkincstár igazolását emelt családi pótlék folyósításáról (amennyiben rendszeres gyermekvédelmi támogatásra a szülő nem jogosult)

Mini Bölcsődei Szakmai Program Tolcsva

- sajátos nevelési igényű gyermek esetén a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői véleményét
- A házi gyermekorvos vagy a háziorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható a beszoktatás megkezdésekor kell bemutatni

A bölcsődei ellátás megkezdésekor az intézmény vezetője a törvényes képviselővel megállapodást köt, amely tartalmazza:

- az ellátás kezdetének időpontját
- A fizetendő étkezési térítési díj mértékét, a fizetésre vonatkozó szabályokat
- A szolgáltatások formájáról, módjáról
- az intézményi ellátás időtartamát (a határozott vagy határozatlan időtartam)
- az ellátás megszüntetésének módjait,
- a gyermek és törvényes képviselője személyazonosító adatait,
- Szülő vagy törvényes képviselő nyilatkozatát a tájékoztatás megtörténtéről.

Ellátási körzeten kívülről érkező gyermekek fogadása.

Az intézményünk ellátási területe lehetőséget biztosít a településen kívül érkező gyermekek befogadására, nevelésére és gondozására, ezzel is elősegítve a munkavállaló édesanyák gyermekeinek a harmonikus, kiegyensúlyozott gondoskodását. Körzeten kívüli gyermekeket csak abban az esetben fogadunk, ha a körzetben élők igényeit kielégítettük, és van szabad kapacitásunk. Működési célunk, hogy az intézményi szolgáltatást igénybe vevő szülők számára, lehetővé tegyük, hogy gyermekük felügyeletét megoldva munkát vállalhassanak, vagy olyan képzésen vegyenek részt, amely elősegíti elhelyezkedésüket.

10. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

10.1. „Saját kisgyermeknevelő” - rendszer

A személyi állandóság, biztonság, és stabilitás elvén nyugszik. Mini bölcsőde esetében az egy kisgyermeknevelő az egész csoportért felelős. A „saját” kisgyermeknevelő szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, a nevelés-gondozás mellett ő kíséri figyelemmel a gyermekek fejlődését, vezeti a feljegyzéseket, törzslapot, fejlődési naplót, ő vezeti a gyermek dokumentációját, elsősorban ő tartja a kapcsolatot a szülőkkel. A „saját kisgyermeknevelő” rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját” kisgyermeknevelő segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken. Bölcsődénkben két kisgyermeknevelő dolgozik, így a 7 gyermeknek megosztva van „Saját kisgyermeknevelője”.

10.2. Gyermekcsoportok szervezése

A mini bölcsődei gyermekcsoport létszámát jogszabály határozza meg. Ennél magasabb létszám szakmailag nem fogadható el, a megengedettnél több gyermek nem csupán ellátási problémát jelent a kisgyermeknevelőnek, hanem nagyobb a zaj a csoportban, valószínűsíthetően több a konfliktus, megterhelőbb az alkalmazkodás, kevesebb a lehetőség az egyéni bánásmódra.

A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei csoportban történő gondozása, nevelése, fejlesztése 2 egészséges gyermek ellátásához szükséges feltételrendszer biztosításával oldható meg, de természetesen a létszámhatárok a sajátos nevelési igény természetétől is jelentős mértékben függnék. A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekcsoportba járnak. Intézményünkben egy vegyes csoportot alakítottunk ki, a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése nem könnyű feladat. A vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban. (a nagyok húzóerőt jelentenek a kicsiknek, a kicsikkel való együttlét során empátiájuk, toleranciájuk nő).

10.3 Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja. A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolják azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő” - rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

6:00 – 8:15 A gyerekek folyamatos érkezése, átöltözés után kézmosás a szülővel, aki bekíséri a szobába a gyermeket. Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelővel. Szükség szerint pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás 8:15- 8:45 A gyermekek gondozási sorrendben ülnek le az asztalhoz, és reggeliznek. Reggeli után szükség szerint mosakodás 8:45- 9:30 Szabad játék a szobában, Szükség szerint pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás 9:30-9:45 Tízórai.

9:45-11:15 Szükség szerint pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás, Tervezett játéktevékenység kezdeményezés, időjárás függvényében készülődés a szabad levegőre. Szabad játék az udvaron, vagy a szobában. 11:15-11:45 Udvarról való bejövetel, pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás, játék a szobában 11:45- 12:15 Ebéd 12:15- 14:30 Alvás, pihenés. 14:30-15:00 Ébredés után pelenkacsere, lemosás, WC használat, kézmosás, csendes játék a szobában 15:00-15:20 Uzsonna, szükség szerint mosakodás 15:20-17:00 Szabad játéktevékenység a szobában vagy az udvaron, a szülő megérkezéséig.

11. Családok támogatásának lehetőségei és módszerei

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A gyermekek egészséges szocializációja, a személyiségfejlődése érdekében kiemelt szakmai feladat a család – bölcsőde közötti kapcsolat erősítése, a családi nevelés segítése. A családi és a bölcsődei nevelés közötti összhang, a szülők és a kisgyermeknevelő között kialakult bizalom, együttműködés elősegíti a gyermekek egészséges, testi, lelki és szociális fejlődését. Hangsúlyozzuk a családi nevelés elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi nevelésre való épülését. A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, mindegyik más-más szerepet tölt be, ezért célszerű párhuzamosan minél többet alkalmazni belőlük.

11.1. A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életéről, jobban megismerje a kisgyermeknevelőt, akire a gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

11.2 Beszoktatás (adaptáció) - szülővel történő fokozatos beszoktatás

Bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatást, a családdal való együttműködést helyezzük előtérbe. A gyermekek kéthetes beszoktatási módszer segítségével válnak el a szülőktől, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást biztosítjuk. A beszoktatás során a kisgyermek, és a kisgyermeknevelő között fokozatos kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában. A beszoktatás előre megtervezett ütemterv alapján történik. Az anya, apa, vagy más családtag jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását, és csökkenti az adaptáció során fellépő reakciók súlyosságát, időbeni elhúzódását. Minden beszoktatást családlátogatás előz meg.

Minden kisgyermeknek lehetőséget teremtünk a beszoktatást segítő kedvenc tárgyainak behozatalára. Ezek az eszközök a nap egészében a gyermekek közelében vannak.

11.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelő érdeklődik a gyermekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig az átadáskor tájékoztatja a szülőt az aznapi történésekről.

11.4. Egyéni beszélgetés (fogadóóra)

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, az intézményvezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

11.5. A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések általános, minden családot érintő nevelési kérdések megvitatása, a közösen meghozandó döntések mellett a közvetlenebb, az adott csoportot érintő kérdések megbeszélésére adunk lehetőséget. A szülők konkrét gyermeknevelési kérdésekben is segítséget kaphatnak egymástól, és a kisgyermeknevelőtől. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelő vezeti, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői

kompetenciaérzés megtartását. A kisgyermeknevelőtől kapott megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

11.6. Szülői értekezletek

Egy nevelési éven belül három alkalommal tartunk (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet. Az első szülői értekezleten kapnak tájékoztatást a felvételhez szükséges dokumentumokról, a családlátogatásról, a beszoktatásról, valamint a gyermekeket érintő, közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Ismertetjük a házirendet, a napi bölcsődei étellel kapcsolatos tudnivalókat, és megismerkedhetnek gyermekük kisgyermeknevelőjével. A második és harmadik szülői értekezletet év közben szervezzük, a beszoktatások befejezése után és az óvodai beiratkozások előtt. Témájuk ezeknek megfelelően alakul.

11.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, (üzenő füzet) hirdetőtáblák, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre. Faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról. Itt kerül elhelyezésre a házirend, a heti étlap, a nevelési év rendje és minden egyéb információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti az intézményben.

12. A bölcsődei ellátást nyújtó Intézmény, Szolgáltató kapcsolatrendszer

A bölcsőde és az óvoda kapcsolata Intézményünk szervezeti felépítése miatt nagyon szoros kapcsolatot ápol az egy épületben található óvodánkkal. Az átmenet segítése érdekében kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas, partneri kapcsolat kialakítása szükséges, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Törekszünk a két intézmény közötti tartalmas kapcsolat kialakítása, amely a kölcsönös érdeklődés révén lehetővé teszi egymás munkájának, - pedagógiai, ill. szakmai programjának -, céljainak megismerését, megértését mely kiindulási alap az óvodában folyó munkához. Az óvodapedagógusok számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy több alkalommal meglátogathassák a csoportjukba jelentkező kisgyerekeket, megismerjék őket bölcsődei tevékenység közben. Mindent megteszünk annak érdekében, hogy a gyerekek kellő fejlettséggel, érdeklődéssel, örömmel induljanak az óvodába, és az átmenet zökkenő mentesebbé váljon.

Az óvodába felvételt nyert gyermekek óvodai látogatást tesznek a kisgyermeknevelővel. A dolgozók információkkal segítik egymást a gyermek intézményváltásának megkönnyítése érdekében. Összel a kisgyermeknevelő meglátogatja az óvodában a volt bölcsődés gyermekeit.

Együttműködés a társintézményekkel, szakemberekkel

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal az intézményekkel, melyekkel a családok kapcsolatba kerülnek:

- Védőnői Szolgálat,
- Házi Gyermekorvosi Szolgálat,
- Gyermekjóléti, és Családsegítő Központ,
- Gyámhatóság,
- Pedagógiai Szakszolgálat,
- Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság.

Mini Bölcsődei Szakmai Program Tolcsva

A bölcsőde, mint jelzőrendszerbe tartozó intézmény, kötelességének és feladatának tekinti a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat felé való jelzést, így jó kapcsolatot alakítunk ki az ott dolgozó munkatársakkal, illetve a házi gyermekorvosokkal. Felismerjük a testi, lelki fizikai bántalmazás, elhanyagolás jeleit, és a veszélyeztettséget jelentjük. Szükség esetén esetmegbeszélésen, jelzőrendszeri gyűléseken vesz részt a kisgyermeknevelő. Bölcsődénk, és a különböző civil szervezetek közötti együttműködés sok tekintetben hozzájárulhat a bölcsődei ellátás fejlődéséhez.

13. Minőségi munkavégzés a bölcsődében, a nevelőmunka belső ellenőrzése

Minőségnek nevezzük a nevelési-gondozási munka azon jellemzőit és sajátosságait, amelyek az életkori sajátosságoknak és egyéni igényeknek megfelelő bánásmódot az elhelyezett gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekközpontúságot biztosítják.

Feladatok:

- A bölcsőde működését szabályzó dokumentumokban foglaltaknak megfelelő munkavégzés (alapprogram, az intézmény szakmai programja, a bölcsődei gondozásnevelés szakmai szabályai, belső szabályzatok).
- Az elvégzett munka rendszeres és igényes dokumentációja
- A szülők elvárásainak megismerése, kompetenciájuk biztosítása, új együttműködési formák keresése.
- A működés tárgyi feltételeinek javítása érdekében pályázati lehetőségek keresése.
- A dolgozók érdekeltté tétele a minőségi munkavégzésben: értékelési és jutalmazási rendszer kidolgozása A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó nevelés-gondozás hatékonyságának nyomon követése, a szükséges korrekciók elvégzése. A bölcsődei csoportban dolgozók munkáját legalább évente egy alkalommal értékelni kell, az ellenőrzés tapasztalatait ismertetni kell az érintett dolgozóval, akinek joga van arra írásban észrevételt tenni. A szülői elégedettséget évente szülői elégedettségi kérdőív formájában mérjük.

14. Gyermekvédelmi program

A bölcsődék gyermekvédelmi tevékenységi köre feladatai, a gyermekek napközbeni ellátásában: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról az 1997. évi XXXI. törvény rendelkezik. A bölcsődének és az ott dolgozó szakembereknek meghatározott feladatai vannak a gyermekvédelemmel kapcsolatban:

- gyermekvédelemmel kapcsolatos jogszabályok ismertetése, betartása, betartatása,
- szociális feladatok feltételeinek biztosítása,
- prevenciós megoldások és javaslatok,
- egyéni bánásmód hatékony alkalmazása a gondozásban és a nevelésben,
- együttműködés a Család- és Gyermekjóléti szolgálattal, a szakemberekkel, jó szakmai kapcsolatot tartunk a védőnővel, a Pedagógiai Szakszolgálattal.
- veszélyeztetettség esetén a jelzőrendszer működtetése, jelzés a Gyermekjóléti Központ felé,
- évente beszámoló a gyermekvédelmi feladatokról.

15. Szakmai dokumentáció

A bölcsőde a gyermek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából az egyes módszertani javaslatokban megfogalmazott módon dokumentációt vezet. A dokumentáció vezetése, az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történjék. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja. A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a validitás (a szempontok, kategóriák, kritériumok stb. alkalmasak annak a helyzetnek, folyamatnak a jellemzésére, amelyre használják őket),
- a hitelesség, az árnyaltság,
- a rendszeresség, illetve a folyamatosság. A bölcsődébe felvett sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztését a Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei végzik.

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentumok:

A bölcsődei gyermekek egészségügyi törzslapja – Fejlődési napló tartalmazza a családlátogatást, a beszoktatás menetét, a gyermek fejlődését 1 év alatt havonta, 1 - 3 éves korig negyedévente vezetve.

Családi füzet

Csoportnapló vezetése napi rendszerességgel

Napi jelenléti kimutatás vezetése a gyermekekről

Kisgyermeknevelői jellemzés a szakértői és egyéb szakvizsgálatokhoz

Szülői értekezlet dokumentálása (jegyzőkönyv)

Egyéb: szülőcsoportos beszélgetések dokumentálása (jegyzőkönyv)

Bölcsődénk nevelő- gondozó munkájának nyomon követése érdekében minden évben elkészítjük az adott év feladatait tartalmazó munkatervet. Az éves munkaterv havi

bontásban van kidolgozva, ebben rögzítjük a feladat meghatározások mellett, az ellenőrzési feladatokat, a felelősségi köröket, a továbbképzések ütemezését, és kapcsolattartási formákat. A dokumentáció fontos része a csoportnapló, amely tartalmazza a gyermekek nevét, jelét, életkorát, a születésnapok időpontját. A heti tervben rögzítjük a napi kezdeményezéseket témakörök szerint:

- Környező világ tevékeny megismerése
- Mondóka, ének
- Mozgás
- Vers, mese
- Alkotó tevékenység

A kisgyermeknevelő feladata, hogy tudatosan megtervezze a tevékenységeket. A napi kezdeményezések lehetőleg azonos időszakában kerülnek megvalósításra. A gyermekek adott hangulatának megfelelően, az érdeklődésük felkeltése után a kezdeményezéseken való részvétel önkéntes. A csoportnaplóban minden nap délelőtti, illetve délutáni feljegyzés készül, annak hitelességét aláírásunkkal látjuk el. A kisgyermeknevelő 3 havonkénti, megfigyelésekre alapuló, élményszerű bejegyzéseinek tükrözni kell a gyermek folyamatos fejlődését. Az üzenő füzetbe kerülhet bejegyzésre a gyermekkel kapcsolatos bármely jelentős esemény, történet. A gyermek fejlődésének nyomon követése érdekében törzslapot, fejlődési naplót vezetünk, a fejlődési folyamat alakulásáról való tájékozódás céljából. Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a nevelés-gondozás feladatait – a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szakszolgálat szakvéleménye alapján végezzük, a fejlesztést végző szakemberrel együttműködve.

16. Sajátos nevelési igényű gyermek nevelése, gondozása, fejlesztése

A jogalkotó szándéka, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek minél korábban bekerüljenek a napközbeni ellátásba függetlenül attól, hogy a korai fejlesztést a bölcsődében biztosítják (szakértői szakvélemény alapján) számukra, avagy nem. A cél elsősorban az, hogy minél több sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, tehát minden gyermek számára biztosítani szükséges az esélyegyenlőség lehetőségét. A segítségnyújtás tehát azt is feltételezi, hogy a gyermeknek napközben a bölcsődében biztosítják az ellátását, ugyanakkor a fejlesztést egy más intézmény biztosítja. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű gyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír. Az intézményben a speciális csoport szervezésének feltételei nem adóttak, ezért egészséges csoportba integráltan neveljük-gondozzuk a speciális nevelési igényű gyermekeket. A sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó bölcsődei csoportban legfeljebb 5 gyermek nevelhető gondozható. Az egyénre szabott gyógypedagógiai fejlesztést ezek a kisgyermekek a bölcsődében kapják meg a Pedagógiai Szakszolgálattal kötött megállapodás szerint. Ennek érdekében az Óvoda csoport szobájából megközelíthető a fejlesztői szoba, ahol nyugodt körülmények között végezhetők a fejlesztő foglalkozások. A fejlesztőszobában megtalálhatók az alapvető fejlesztő eszközök, mint egész alakos tükör stb. Az integráció során az egyéni foglalkozás és a gondozásba épített fejlesztés, az ép társakkal való együttlét, mint minta, biztosítja a sérült gyermekek fejlődését. A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyermekeket nevelő családok segítésére. Mindezekkel segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

17. A fejlődés leggyakoribb jellemzői bölcsődéskor végére

A gyermek belső érése: a családi nevelés és a bölcsődei nevelési – gondozási folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége a bölcsődéskor végére eléri az óvodai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

- Nagyon sok területen önálló a gyermek: egyedül étkezik, öltözködik, tisztálkodik, legfeljebb apró segítséget igényel.
- Már nemcsak a szoros felnőtt-gyermek kapcsolatban érzi magát biztonságban, hanem szívesen játszik társaival is.
- Biztonsággal járnak, futnak, szívesen mozognak, guggolnak, ugrálnak, tornáznak.
- Finom mozgásaik folyamatosan fejlődnek, képesek apróbb játékokkal játszani.
- Próbálkoznak a ceruzafogással, rajzolással, festéssel, szívesen gyurmáznak.
- Beszédfejlődésük eltérő szinten van, de elsősorban beszéd útján tartanak kapcsolatot felnőttel, gyermekkel.
- Ismerik a legfontosabb megszólítási szabályokat, köszönnek, helyesen alkalmazzák, a kérem – köszönöm kifejezéseket.
- Rövid verseket, mondókákat, dalokat felidéznek.
- Rövid mesét végig hallgatnak.
- Ismerik a nevüket.
- Könyvnézegetés közben felismerik a látottakat.
- Játéktevékenységekben képesek együttműködésre társaikkal és a felnőttekkel.
- Jól tájékozódnak környezetükben, ismerik a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás nem jelent nehézséget számukra.
- Környezetük iránt nyitottak, érdeklődőek, szívesen vesznek részt új tevékenységekben.
- Gyermekek többsége szobatiszta.

18. Az igénybevevők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos jogszabályok

A gyermek joga, hogy:

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez,
- sajátos nevelési igény, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön,
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön,
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön, □ a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesüljön.

A szülő joga, hogy:

- megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízza,
- megismerhesse a gyermekcsoportok életét, nevelési, gondozási elveket,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a gyermeke kisgyermeknevelőjétől,
- véleményt mondjon, illetve javaslatot tegyen a bölcsőde működésével kapcsolatban,
- megismerje saját gyermeke ellátásával kapcsolatos dokumentumokat.

A szülő kötelessége, hogy:

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendezze,
- az intézmény házirendjét betartsa.

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön.

A személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelme Az intézmény közalkalmazottai körében csak olyan személy állhat alkalmazásban, akivel szemben nem áll fenn a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi. XXXI. törvény kizáró tényezője.

Az intézmény dolgozóit és vezetőjét panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme illeti meg a kivizsgálási időszak végéig. A dolgozók személyes adatai a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeltek. Az alkalmazotti közösség munkaszervezése során különös figyelmet kap a család és házasság intézményének védelme. Különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát. A dolgozók érdekeinek figyelembevétele nem befolyásolhatja hátrányosan a bölcsődei ellátásban résztvevő kisgyermekek érdekeit.

Mellékletek

Mini Bölcsődei Szakmai Program Tolcsva

1. számú melléklet:

Tolcsvai Óvoda és Mini Bölcsőde
3934 Tolcsva, Kossuth Lajos út 64.
OM azonosító: 028791
Tel: 47/ 384-218
E-mail cím: ovoda@phivtolcsva.hu

MEGÁLLAPODÁS

Mini bölcsődei ellátás igénybevételéről, amely létrejött
egyrésről:

a Tolcsva Község Önkormányzat fenntartásában működő Tolcsvai Óvoda és Mini
Bölcsőde képviselőjében Závojszki Lászlóné igazgató,

másrésről:

Az ellátást igénybe vevő szülők/törvényes képviselők:

Anya neve:

Születési neve:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakóhely:

Tartózkodási hely:

Szem. ig. száma:

TAJ száma:

Állampolgársága:

Apa neve:

Születési neve:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Mini Bölcsődei Szakmai Program Tolcsva

Lakóhely:

Tartózkodási hely:

Szem. ig. száma:

TAJ száma:

Állampolgársága:

között, az alábbi feltételekkel:

A mini bölcsődei ellátást igénybe vevő gyermek:

Neve:

Születési hely, idő:

Anyja neve:

Lakcíme:

TAJ száma:

Állampolgársága:

A felek megállapítják, hogy az ellátást igénybe vevő szülője/törvényes képviselője kérelmet nyújtott be a bölcsődei ellátás igénybevétele iránt, amely alapján az intézmény az ellátást igénybe vevő részére a bölcsődében férőhelyet biztosít.

1. A mini bölcsődei ellátás időtartama

Az intézmény a bölcsődei ellátást év hó napjától kezdődően,

- határozatlan időtartamra: a jogosultsági feltételek megszűnéséig,
- határozott időre: –ig biztosítja.

2. A mini bölcsődei ellátás tartalma, módja

Az intézmény fenntartója a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások keretében mini bölcsődét működtet.

Az intézmény a vonatkozó szolgáltatás nyújtására működési engedéllyel rendelkezik.

A működési engedély száma:

3. Az intézmény a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő ellátást nyújtja. A mini bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- A szakszerű gondozást, nevelést, a testi-lelki szükségletek kielégítését, a gyermek fejlődésének és szocializációjának segítségét.
- A napi négyeszeri étkezést.
- A fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezetet.
- Az egészségvédelmet, egészségnevelést, a kulturhigiénés szokások kialakulásának támogatását.
- Az állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszer), az egyéni bánásmódot.
- A megfelelő időt a szabadban való tartózkodáshoz.
- A személyes higiéné feltételeinek biztosítását.
- A korcsoportnak megfelelő játékeszközöket.
- Az óvodai életre való felkészítést.

A mini bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- A Házi rend megismerését.
- Az adaptációhoz szükséges időt, feltételeket.
- Tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről.
- A gyermekcsoport életének, napirendjének megismerését.
- Tanácsadást, tájékoztatást.
- A vonatkozó bölcsődei dokumentációk megismerését.
- Véleménynyilvánítást, javaslattételt.

3. Térítési díj megállapítására, megfizetésére vonatkozó szabályok

A bölcsődei ellátás keretében nyújtott étkezésért – a mindenkor hatályos jogszabályok alapján

- térítési díjat kell fizetni, melynek alapja az élelmezés nyersanyagköltségének egy ellátottra jutó ÁFÁ-val emelt napi összege.

Az étkezési térítési díj megfizetésére a szülői felügyeleti joggal rendelkező szülő vagy más

törvényes képviselő köteles, a jogviszony megkezdésének első napjától.

A térítési díjat havonként, a tárgyhónap 10. napjáig kell befizetni készpénzben, az élelmezésvezetőnek.

Az intézményi étkezési térítési díj összege: Ft/nap

Étkezési kedvezmény az arra való jogosultság igazolása esetén, a hatályos jogszabályi rendelkezések alapján vehető igénybe.

A kedvezményekről az igazgató tájékoztatja a szülőket a beiratkozás során.

A kedvezmények jóváírására az igazolás leadásának napjától van lehetőség.

A bölcsődei ellátás egy napra jutó gondozási díja intézményünkben 0 Ft/fő.

A mindenkori jogszabályok alapján (1997. XXXI. tv.) a fenntartó a személyi térítési díjat nulla Ft (0,- Ft)/napban határozta meg.

4. A bölcsődei ellátás megszűnésének módjai

a) Az ellátás megszűnik:

- határozott idejű elhelyezés esetén a megjelölt időtartam – illetve a meghosszabbított időtartam – leteltével,
- a jogosultsági feltételek megszűnésével.

Amennyiben a gyermek bölcsődei ellátását több alkalommal és legalább egybefüggő 10 napig indokolatlanul nem veszi igénybe, az a bölcsődei ellátás megszüntetését vonhatja maga után.

Az ismételt indokolatlan hiányzás a házirend súlyos megsértésének minősül.

Indokolatlan

hiányzás esetén a szülő, törvényes képviselő részére levélben felszólítás kerül kiküldésre,

hogy igazolja a gyermek távollétét. Amennyiben erre a levél kézhezvételétől számított 5 napon belül nem kerül sor, a gyermek bölcsődei jogviszonya megszüntetésre kerül.

b) Az ellátás megszüntetését a jogosult gyermek törvényes képviselője kezdeményezheti,

mely alapján az intézmény vezetője az ellátást megszünteti.

c) Az igazgató az ellátást megszünteti:

- a házirend többszöri súlyos megsértése esetén,
- ha orvosi szakvélemény alapján a gyermek egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható, illetőleg magatartászavara veszélyezteti a többi gyermek fejlődését,
- ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, és a bölcsődei gondozási-nevelési év a végéhez ért,

Az ellátás megszüntetéséről az igazgató írásban értesíti az ellátást igénybe vevő gyermek szülőjét/törvényes képviselőjét.

Egyet nem értés esetén az ellátást igénybe vevő törvényes képviselője az értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül az intézmény fenntartójához fordulhat.

A jogerős döntésig az ellátást biztosítani kell.

Az ellátás megszűnésekor a felek elszámolnak egymással, amely kiterjed:

- a térítési díj rendezésére,
- az intézmény tárgyi eszközeiben okozott szándékos károokra.

5. Panaszjog gyakorlása

A Bölcsőde a Gyvt. 36. §-a alapján az intézmény igazgatójánál (írásban, vagy személyesen előre egyeztetett időponttal).

2. számú melléklet:

NYILATKOZAT

Alulírott nyilatkozom, hogy a mini bölcsődei ellátás igénybevétele előtt, az intézmény vezetője az 1997. évi XXXI. tv. 33.§-ának megfelelően tájékoztatást nyújtott:

- az ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- az értékmegőrzés módjáról,
- a bölcsőde házirendjéről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő étkezési díjról,
- a bölcsődében ellátott gyermekek és törvényes képviselőik (szüleik) jogairól és az érdekképviselő módjáról,
- az együttműködés hiányának esetleges következményeiről.

Tudomásul veszem, hogy a fentiekben nevezett törvény értelmében köteles vagyok:

- az intézményi nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- a TAJ alapú nyilvántartási rendszerben való szereplést elfogadni,
- a jogosultsági feltételekben, lakcímben, valamint a természetes személyazonosító adatokban bekövetkezett változásokról 8 napon belül írásban tájékoztatni az igazgatót. Mint bölcsődei ellátást igénylő nyilatkozom, hogy az intézmény házirendjét elolvastam és tudomásul vettem.

Nyilatkozom továbbá arról, hogy a tájékoztatást követően az együttműködést vállalom.

Kelt:

.....
szülő(k), törvényes képviselő(k)

.....
igazgató

Mini Bölcsődei Szakmai Program Tolcsva

Érvényességi nyilatkozat

A program hatálybalépésének napja: 2025. 09. hó 10 nap

A módosítás feltételei: Három évente frissítendő, illetve a jogszabályváltozásokat követve.

A programot készítette: Závorszki Lászlóné, igazgató

Forrásanyag:

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja

A Magyar Bölcsődék Egyesületének

módszertani kiadványa

2024

Kelt:

.....
Závorszki Lászlóné
Igazgató

Záradék:

Tolcsva Község Önkormányzatának képviselő testülete a Szakmai Programot

..... számú határozatával jóváhagyta.

Kelt:

.....
Tóth Gábor
polgármester

Závojszki Lászlóné igazgató távozott az ülésről.

3. Napirendi pont: Előterjesztés részleges szerződés-átruházó okiratok jóváhagyásáról

Előterjesztő: Tóth Gábor polgármester

A Magyar Államkincstár által megküldött „Tájékoztatás-közvilágítás támogatás elszámolása” a jegyzőkönyv 3. mellékletét képezi.

Tóth Gábor polgármester átadta a szót a jegyzőnek.

dr. Vitányi Eszter jegyző elmondta, hogy a képviselő-testület 57/2025. (VII.29.) döntésének megfelelően állásfoglalást kértek a Magyar Államkincstártól, mégpedig, hogy az önkormányzat közvilágítási szolgáltatója, a Prime Energy Management Kft. a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal H2663/2021. számú határozatával kiadott közvilágítási üzemeltetési engedélyének I.2.11. pontja szerinti elkülönített elszámolási, könyvelési és nyilvántartási rendszer kialakítására és fenntartására vonatkozó kötelezettségének való megfelelés érdekében részleges szerződésátruházás útján a korábban egy szerződésben szereplő közvilágítás-üzemeltetési (karbantartási) tevékenységet az EXPRESS-LUX Kft.-re, míg a villamos-energia ellátási kötelezettséget az EC-Energie Trade Kft.-re át kívánja ruházni.

Ennek eredményeképpen a korábbi egy helyett három szerződés alapján havi három számlát kapna az önkormányzat A Prime Energy Management Kft. számlázná a továbbiakban is a közvilágítás kormányzati funkción elszámolt, dologi kiadásnak minősülő ESCO díjat változatlanul. Az EXPRESS-LUX Kft. számlázná a szintén közvilágítás kormányzati funkción elszámolni kívánt, dologi kiadásnak minősülő karbantartási díjat és az EC-Energie Trade Kft. számlázná az ugyancsak közvilágítás kormányzati funkción elszámolni kívánt, dologi kiadásnak minősülő, a közvilágítási rendszer működtetéséhez kapcsolódó villamos energia díjat. Az állásfoglalás kérdésként fogalmazta meg, hogy a fentiek szerinti változások után mindhárom számla szerinti fizetési kötelezettségek a közvilágítás támogatása jogcímen elszámolhatóak-e a fentiek szerint. A Magyar Államkincstártól érkezett választ, állásfoglalást többen is átolvasták, értelmezték, és valamennyi képviselő számára megküldésre került. Az állásfoglalás értelmében a számlák a továbbiakban is elszámolhatóak, amennyiben a megfelelő kormányzati funkcióra kerülnek lekönyvelésre.

Juhászné Király Enikő képviselő kérdezte, hogy nem változik semmi?

dr. Vitányi Eszter jegyző válaszolta, hogy összegszerű változás ebben az esetben nem történik. A július 29-én megtartott testületi ülésen elmondta, hogy átnézte a szerződést és az volt az észrevétele, hogy korábban határozott idejű volt a szerződés, jelen szerződés-átruházást követően pedig az egyik határozatlan idejű. Izsó Gyula vezérigazgató akkor elmondta, hogy valóban így van, de a szerződés megszüntetését 180 nappal előtte jelezni kell.

További kérdés, hozzászólás nem volt.

Tóth Gábor polgármester kérte a képviselő-testületet, hogy szavazzon igennel, aki egyetért a szerződés-átruházó okiratok jóváhagyásával.

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete - a jelenlévő 6 képviselőből 6 igen szavazattal, - egyhangúlag - a következő határozatot hozta:

TOLCSVA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
67/2025. (IX.10.) határozata

közvilágításra vonatkozó szerződések jóváhagyásáról

Tolcsva Község Önkormányzat Képviselő-testülete a Prime Energy Management Kommunális Energiarendszereket Üzemeltető Kft. és Tolcsva Község Önkormányzata közötti Részleges Szerződés-átruházó okiratot a határozat 1. melléklete szerinti tartalommal, az EC-Energie Trade Kft és Tolcsva Község Önkormányzata között létrejövő Teljes ellátás alapú villamosenergia-szolgáltatási szerződést a határozat 2. melléklete szerinti tartalommal és az EXPRESS-LUX Közvilágítás Üzemeltető Kft. és Tolcsva Község Önkormányzata között létrejövő Közvilágítás-üzemeltetési szerződést a határozat 3. melléklete szerinti tartalommal jóváhagyja.

Felelős: polgármester

Határidők: azonnal

RÉSZLEGES SZERZŐDÉS-ÁTRUHÁZÓ OKIRAT

A Prime Energy Management Kommunális Energiarendszereket Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság [székhely: 1223 Budapest, Kelenvölgyi utca 37., a továbbiakban: Beruházó] és Tolcsva Község Önkormányzata [székhely: 3934 Tolcsva, Szabadság tér 16., a továbbiakban: Önkormányzat] rögzítik, hogy

1. a köztük fennálló, az Önkormányzat székhelyén a közvilágítási rendszer korszerűsítésére, üzemeltetésére és villamosenergia-ellátásának biztosítására vonatkozó, a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal H2663/2021. számú határozatával kiadott közvilágítási üzemeltetési engedélyben szereplő szerződést oly módon részlegesen átruházzák – külön megszövegezett dokumentum útján – az EC-Energie Trade Kft. [székhely: 1223 Budapest, Kelenvölgyi utca 37., a továbbiakban: Energiaközvetítő] részére, hogy az Energiaközvetítő a külön dokumentumban szövegezett teljes ellátás alapú villamosenergia-szolgáltatási szerződés alapján 2025. augusztus 1. napjától átvállalja az Önkormányzat székhelyén a közvilágítási rendszer működtetéséhez szükséges villamos energia biztosításának kötelezettségét, ezzel egyidejűleg pedig a Beruházó e tevékenységével felhagy,
2. a Beruházó és az Önkormányzat között fennálló szerződés minden olyan rendelkezése a továbbiakban is változatlanul érvényes és hatályos, ami az 1. pontban körülírt új teljes ellátás alapú villamosenergia-szolgáltatási szerződés útján nem került átruházásra az Energiaközvetítő részére (ide értve különösen a beruházás végrehajtásával kapcsolatos ESCO rendelkezéseket).

A jelen 1 oldalból álló dokumentumot a felek kölcsönös elolvasás és értelmezés után, mint akaratukkal mindenben egyezőt, jóváhagyólag aláírják.

_____, 2025. ____ . ____ .

.....
Önkormányzat törvényes képviselője

Budapest, 2025. július 7.

.....
Beruházó törvényes képviselője

Az Önkormányzat jegyzőjeként a jelen dokumentumot ellenjegyzem.

_____, 2025. ____ . ____ .

.....

**TELJES ELLÁTÁS ALAPÚ
VILLAMOSENERGIA-SZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS
(ÁLLAMHÁZTARTÁSI FELHASZNÁLÓ RÉSZÉRE)**

A jelen teljes ellátás alapú villamosenergia-szolgáltatási szerződés (a továbbiakban: *szerződés*) a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET), a VET egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) és a további hivatkozott jogszabályok rendelkezései alapján jön létre az alábbi felek között, az alábbi feltételek szerint.

I. A SZERZŐDŐ FELEK

A felhasználó (a továbbiakban: *felhasználó*) azonosító adatai

név:	Tolcsva Község Önkormányzata
székhely:	3934 Tolcsva, Szabadság tér 16.
nyilvántartó hatóság:	Magyar Államkincstár
nyilvántartási szám:	726269
adószám:	15726267-2-05
törvényes képviselő:	Tóth Gábor polgármester

A szolgáltató (a továbbiakban: *szolgáltató*) azonosító adatai

név:	EC-Energie Trade Kft.
székhely:	1223 Budapest, Kelenvölgyi utca 37.
nyilvántartó hatóság:	Fővárosi Törvényszék Cégbírósága
nyilvántartási szám:	01-09-302751
adószám:	26116325-2-43
törvényes képviselő:	Izsó Gyula ügyvezető

A felhasználó és a szolgáltató megjelölése együttes említésük esetén a továbbiakban: *felek*.

II. FOGALMAK

- [1] A szerződés alkalmazása során annak szövegében dőlt betűvel – ragozva vagy ragozatlanul – írt fogalmakat a következők szerint kell értelmezni.
- a) **Elosztó:** a felhasználási helyen a VET 3. § 9. pontja szerinti hálózat üzemeltetője.
 - b) **Felhasználási hely:** a VET 3. § 16. pontja szerinti fogalom, mely a szerződés vonatkozásában az **összefoglaló táblázatban** megjelölésre került.
 - c) **Hálózathoz való hozzáférés biztosítása:** a felhasználási hely villamosenergia-ellátásához kapcsolódóan a VET 35. § (1) bekezdése szerinti csatlakozási és hálózathasználati szerződés megkötésének, fenntartásának és a rendszerhasználati díjnak az elosztó részére történő megfizetésének a kötelezettsége.
 - d) **Összefoglaló táblázat:** a szerződés legfontosabb paramétereit és kondícióit tartalmazó táblázatos formájú adathalmaz, ami a szerződés 8. oldalán található.

III. A SZERZŐDÉS TÁRGYA ÉS SPECIÁLIS SZABÁLYAI

- [2] A szerződés alapján a szolgáltató a felhasználási helyre vonatkozóan a VET 74. § (1) bekezdés e) pontja szerinti – általa választott – engedélyes útján a futamidő alatt teljes ellátás alapú villamosenergia-vásárlási szerződés megkötése és fenntartása keretében biztosítja a felhasználási hely villamos energia ellátását, továbbá a futamidő alatt a szolgáltató a VET Vhr. 1. § (1) bekezdés 2a. pontja szerinti fizető státuszt is betölti.
- [3] A szerződés hatálya a hálózathoz való hozzáférés biztosítására is kiterjed akkor, ha az összefoglaló táblázat 3. sorában annak kötelezettjeként a felek a szolgáltatót nevesítik, aminek hiányában a hálózathoz való hozzáférés biztosításáról a felhasználó köteles a szerződés hatálya alatt gondoskodni. A felhasználási hely vonatkozásában a VET 3. § 17. pontja szerinti felhasználói státuszt a futamidő alatt mindvégig a hálózathoz való hozzáférés biztosítására kötelezett fél tölti be.
- [4] A szerződés a teljes ellátás alapú villamosenergia-vásárlási szerződés(ek) megkötése és fenntartása vonatkozásában a Ptk. 6:293. § (1) bekezdésében meghatározottak szerinti tartós közvetítői szerződés, melynek keretében a szolgáltató (mint közvetítő) a felhasználó (mint megbízó) javára a futamidő alatt a VET 61. § (1) bekezdése szerinti villamosenergia-vásárlási szerződés(ek)e)t köt és tart fenn a felhasználó nevében a mindenkor jogszabályoknak megfelelően, a VET Vhr. 1. § (1) bekezdés 2a. pontja szerinti fizető státusz szolgáltató általi betöltése vonatkozásában pedig megbízási szerződés, melynek keretében a szolgáltató (mint megbízott) a felhasználó (mint megbízó) nevében megfizeti a villamos energia versenypiaci vételárát és jogszabály, illetve hatósági határozat szerinti járulékait, továbbá – ha a hálózathoz való hozzáférés biztosítására a szolgáltató köteles – a rendszerhasználati díjakat. E vegyes szerződést a felek villamosenergia-szolgáltatási szerződésnek nevezik. A szerződés szerinti szolgáltatás a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Számv. tv.) 3. § (4) bekezdés 1. pontja szerinti közvetített szolgáltatásként teljesíthető.
- [5] A felhasználó tudomásul veszi, hogy a villamos energia vásárlási szerződés megkötésére a VET 72. § (1) bekezdésére tekintettel a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által jóváhagyott, kötött szerződésminta alkalmazásával kerül sor.
- [6] A felhasználó a szerződés aláírásával egyidejűleg köteles aláírni a szerződés elválaszthatatlan mellékletét képező, a szerződés teljesítéséhez szükséges meghatalmazást azzal, hogy azt a szerződés fennállása alatt nem vonhatja vissza. Amennyiben bármilyen okból szükségessé válik a meghatalmazás megújítása, formai és/vagy tartalmi kiegészítése vagy módosítása a szerződés teljesíthetősége érdekében, úgy a felhasználó köteles a szolgáltató által kért új meghatalmazást 3 munkanapon belül aláírva visszaküldeni a szolgáltatónak.
- [7] A szerződés nem minősül fogyasztói szerződésnek. A szerződés szerződő hatóság szerződő hatóságnak nem minősülő vállalkozással kötött szerződésének minősül.
- [8] A felhasználó az éves fogyasztás várható változásáról köteles a szolgáltatót előzetesen, e-mail útján tájékoztatni a várható változás mértékének megjelölésével. A mindenkor tényleges fogyasztás mértékének megállapítása – elsősorban mérés útján – az elosztó kizárólagos joga és kötelezettsége, amihez a felek kötve vannak.
- [9] A szerződés nem tartozik a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény hatálya alá, erre tekintettel a megkötésére közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül kerül sor.

IV. A FELHASZNÁLÓ ÁLTAL TELJESÍTENDŐ ELLENSZOLGÁLTATÁS

- [10] A *szolgáltatót* a *szerződésben* foglalt kötelezettségeinek teljesítéséért az *összefoglaló táblázatban* meghatározottak szerinti díjazás illeti meg szolgáltatási díj (a továbbiakban: *szolgáltatási díj*) formájában. A mindenkori *szolgáltatási díjat* a *felhasználó* köteles a *szolgáltató* részére havi rendszerességgel a *szolgáltató* által kiállított – a Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti számviteli bizonylatnak minősülő – számla alapján, a számlán megjelölt bankszámlaszámra átutalással megfizetni. Az átutalás közlemény rovatában az adott számla sorszámát köteles a *felhasználó* feltüntetni.
- [11] A *szolgáltató* minden tárgyhó számláját a tárgyhó utolsó napját megelőző tizedik napon és ezt követően bármikor jogosult kiállítani, 8 napos fizetési határidővel, mely fizetési határidőt a *felhasználó* köteles betartani. A *szolgáltató* a kiállított számlát minden esetben a kiállítás napján e-mail útján küldi meg a *felhasználónak* azzal, hogy a *felhasználó* a kézbesítés ezen módját a saját kezéhez történő kézbesítésnek ismeri el és a számlát nyomtatott formában nem kéri kézbesíteni.
- [12] A *szolgáltatási díj* évente egyszer, az előző évi fogyasztói árindex mértékével egyezően, az előző évi *szolgáltatási díjból* kiindulva indexálásra kerül, és a tárgyév január-december hónapjaira hatályban marad. Nem kerül sor indexálásra, ha az előző évi fogyasztói árindex mértéke nulla vagy annál alacsonyabb.
- [13] Amennyiben a *szerződés* szerinti, *szolgáltatót* terhelő bármely kötelezettség teljesítésével összefüggő költségek (pl. adók, energiapiaci, illetve fogyasztói villamos energia ár, rendszerhasználati díj) vagy egyéb díjak jogszabályváltozás, kedvezőtlen piaci körülmények, vagy a *szolgáltatónak* fel nem róható egyéb ok miatt – a *szerződés* létrejöttét követően, de a *szerződés* megszűnése vagy megszüntetése előtt bármikor – a fogyasztói árindexnél nagyobb mértékben növekednek, úgy ezen változás bekövetkezését követően a *szolgáltató* a fogyasztói árindex feletti változás mértékével jogosult a *szolgáltatási díjat* módosítani a *szerződés* V. fejezetében foglaltak szerint. Ennek során a fogyasztás mennyiségétől függő díjtételek vonatkozásában a kiindulási alap a mindenkori tényleges fogyasztás mennyisége.
- [14] Amennyiben jogszabályváltozás vagy egyéb, előre nem látható ok miatt a *szolgáltató* által a *szerződésben* vállalt kötelezettségek teljesítésével összefüggésben felmerülő költségek vagy egyéb díjak köre bővül, úgy ezen változás bekövetkezését követően a *szolgáltató* jogosult a *szolgáltatási díjat* a bővülés mértékével módosítani a *szerződés* V. fejezetében foglaltak szerint. Ennek során a fogyasztás mennyiségétől függő díjtételek vonatkozásában a kiindulási alap a mindenkori tényleges fogyasztás mennyisége.
- [15] TöbblETFogyasztásnak minősül mindaz a *felhasználási helyen* jelentkező, bármilyen módon megállapított, bármilyen eredetű fogyasztás, ami meghaladja az *összefoglaló táblázat* 4. sora szerinti értéket. TöbblETFogyasztás jelentkezőkor a *szolgáltató* jogosult a mindenkori *szolgáltatási díj* összegét korrigálni oly módon, hogy a többlETFogyasztás jelentkezőkor irányadó *szolgáltatási díj* összegének és az *összefoglaló táblázat* 4. sorában meghatározott értéknek a hányadosaként képzett egységárat jogosult a többlETFogyasztás mennyiségével megszorozni és az így kapott összeget a [10] – [11] pontban foglaltak szerint kiszámlázni a *felhasználónak*, a *felhasználó* pedig köteles azt megfizetni. Ha a *hálózathoz való hozzáférés biztosítására* a *felhasználó* köteles, az előbbiek alkalmazása mellett a többlETFogyasztásból eredő rendszerhasználati díj-többlETFot a *felhasználó* az *elosztónak* közvetlenül köteles megfizetni.

V. A SZERZŐDÉS MÓDOSULÁSA ÉS MÓDOSÍTÁSA

- [16] A szerződés a felek akaratán kívüli okból módosulhat jogszabály vagy hatósági határozat vagy bírósági határozat rendelkezése folytán, mely esetben a *szolgáltató* jogosult a szerződést rendkívüli felmondással megszüntetni. A szerződés – a felek közös vagy valamely fél egyoldalú akaratával összefüggő okból – módosítható
- a) a feleknek a Ptk. 6:191. §-ában foglaltak szerinti közös megegyezésével vagy a Ptk. 6:27. §-a szerinti egyezségével azzal, hogy a szerződés ilyen módosítása minden esetben kizárólag írásban érvényes,
 - b) a *szolgáltató* egyoldalú jognyilatkozatával a Ptk. 6:191. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a szerződés [12] – [15] pontja szerinti esetekben, amiről a *szolgáltató* a felhasználót e-mail útján tájékoztatni köteles legkésőbb az első módosított összegű számla megküldésével egyidejűleg azzal, hogy a tájékoztatásban a *szolgáltató* köteles a díjváltozás alapjául szolgáló körülményeket feltárni és bizonyítani azzal, hogy többletfogyasztás esetében elegendő az elosztó által megállapított fogyasztási adata hivatkozni,
 - c) a Ptk. 6:192. §-a vagy 6:110. §-a szerinti vagy egyéb bírósági szerződésmódosítással.
- [17] Amennyiben a felhasználó a *szolgáltató* bármely, a szerződés [12] – [15] pontja szerinti jogcímű díjváltoztatását nem tartja megalapozottnak, a tájékoztatás elküldésének napjától számított 3 munkanapon belül – 8 munkanapos válaszadási határidővel – e-mail útján felvilágosítást és további bizonyítást kérhet. A felhasználó az új szolgáltatási díj megfizetését – a számszerűen bizonyítható megalapozatlanság erejéig – megtagadhatja, ha tényszerűen bizonyítani tudja, hogy a *szolgáltató* díjemelése megalapozatlan.
- [18] A szerződés minden módosulására és módosítására alkalmazni kell e fejezet szabályait.

VI. A SZERZŐDÉS MEGSZÜNÉSE ÉS MEGSZÜNTETÉSE

- [19] A szerződés megszűnik az összefoglaló táblázat 2. sorában meghatározott időpontban, továbbá lehetetlenüléssel, jogszabály, illetve bírósági/hatósági határozat rendelkezése alapján vagy valamely fél jogutód nélküli megszűnésével. A szerződés megszüntethető a felek ezzel kapcsolatos írásbeli megállapodásával vagy – ha a szerződés lehetővé teszi – rendkívüli felmondással. A felek az elállás és a felmondás jogát a szerződés vonatkozásában kizárják.
- [20] A szerződés – bármilyen okból és bármilyen módon bekövetkező – megszűnése vagy megszüntetése esetén a szerződés szerinti esetleges egyéb jogkövetkezmények mellett a szerződés megszűnésétől vagy megszüntetésétől kezdve a felhasználási helyen a villamosenergia-ellátás biztosításával és a hálózathoz való hozzáférés biztosításával kapcsolatos minden kötelezettség, költség és kárveszély kizárólag a felhasználót terheli, a felhasználó köteles megfizetni a szolgáltatónak a megszűnés vagy megszüntetés időpontjával bezárólag a szolgáltatási díjat, továbbá a megszűnés vagy megszüntetés miatt a szolgáltatót harmadik fél irányába esetlegesen terhelő valamennyi díjat, költséget és egyéb ellenértéket.
- [21] Ha a szerződés a felhasználónak felróható okból vagy a felhasználó érdekkörében felmerülő okból szűnik meg vagy kerül megszüntetésre, a felhasználó köteles minden esetben megtéríteni a szolgáltatónak a megszűnésből vagy megszüntetésből eredő kárát, ideértve az elmaradt vagyoni előnyt is.

VII. SZERZŐDÉSSZEGÉS ÉS JOGKÖVETKEZMÉNYEI

- [22] A Ptk. szerződésszegésre vonatkozó szabályait a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell a *szerződés* vonatkozásában értelmezni és alkalmazni. A visszatartás, az elállás, a felmondás és a fedezeti szerződés kötésének joga bármely felet kizárólag akkor illeti meg, ha azt a *szerződés* számára kifejezetten lehetővé teszi. Ha a szerződésszegő fél késedelmi kamat fizetésére köteles, az alatt minden esetben a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti, de legalább évi 20%-os mértékű kamatot kell érteni.
- [23] A *szolgáltató* késedelembe esik, ha a *szerződésben* foglalt vagy abból közvetlenül eredő bármely kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti a *szerződésben* meghatározott határidőben. Ebben az esetben a *felhasználó* írásban követelheti a kötelezettség teljesítését és a késedelemből fakadó kárainak megtérítését.
- [24] A *felhasználó* késedelembe esik, ha a *szerződésben* foglalt vagy abból közvetlenül eredő bármely – különösen a díjfizetési, jognyilatkozat tételi vagy más cselekmény elvégzésére vonatkozó – kötelezettségét nem teljesíti határidőben. Ebben az esetben a *szolgáltató* írásban követelheti a kötelezettség teljesítését és a késedelemből fakadó kárainak megtérítését, továbbá pénzfizetési kötelezettséggel kapcsolatos késedelem esetén a *felhasználó* a késedelmes időszakra vonatkozóan késedelmi kamat fizetésére és a külön jogszabály szerinti behajtási költségátalány és a követelés behajtására irányuló – behajtási költségátalányt meghaladó – egyéb költségek megfizetésére is köteles. A *felhasználónak* a *szerződésből* fakadó bármely 15 napot meghaladó – akár csak részleges – fizetési késedelme, súlyos szerződésszegésnek minősül, a *szolgáltató* jogosult ilyen esetben a *szerződés* szerinti szolgáltatás biztosítását – részben vagy egészben – felfüggeszteni vagy korlátozni azzal, hogy ezen intézkedésekért minden felelősség kizárólag a *felhasználót* terheli.
- [25] Ha valamelyik fél valamely kötelezettségének teljesítését jogos ok nélkül megtagadja, súlyos szerződésszegést követ el. A jognyilatkozat tételének elmulasztása vonatkozásában a Ptk. 6:184. §-a irányadó azzal, hogy a szerződésszegő fél szerződésszegésének jogkövetkezményeként – a másik fél választása szerint – a súlyos szerződésszegés szabályai is alkalmazhatók.
- [26] Súlyos szerződésszegésnek minősül mindaz, amit a *szerződés* kifejezetten annak minősít, más szerződésszegés semmilyen esetben nem minősül súlyos szerződésszegésnek. Valamely fél súlyos szerződésszegése esetén a másik fél jogosult írásban felszólítani a szerződésszegő felet a súlyos szerződésszegés abbahagyására, 30 napos határidővel. Ha e határidőt követően sem szünteti meg neki felróhatóan a súlyos szerződésszegést a szerződésszegő fél, a másik fél jogosult a *szerződést* rendkívüli felmondással megszüntetni. Rendkívüli felmondás esetén a *szerződés* VI. fejezetében foglaltak szerint kell a *feleknek* elszámolniuk és a *szerződésből* eredő jogviszonyukat lezárniuk. Súlyos szerződésszegést követ el a *felhasználó*, ha a [15] pontban foglaltakat – részben vagy egészben – megszegi; ideértve azt az esetet is, ha a *felhasználó* a *szolgáltatási díj* korrekciójával kiszámított, többlet villamos energia vételárra vonatkozó összeget arra hivatkozással nem fizeti meg a *szolgáltatónak*, hogy a többletfogyasztásból fakadó rendszerhasználatidő-többletet megfizette, mivel a rendszerhasználatidő-többlet mellett a villamos energia ellenértékének (vételárának) a vonatkozásában is alkalmazandó a [15] pont rendelkezése, függetlenül attól, hogy a *szolgáltató* vagy a *felhasználó* a *hálózathoz való hozzáférés biztosítására* kötelezett fél.

VIII. ZÁRÓ ÉS VEGYES RENDELKEZÉSEK

A szerződés létrejötte, érvényessége és hatálya

- [27] A szerződés létrejön, ha a felek a törvényes képviselői azt aláírják. Ha a szerződést a felek törvényes képviselői nem egymás jelenlétében és egyidejűleg írják alá, a szerződés akkor jön létre, amikor a később aláíró fél törvényes képviselője a szerződést aláírja. Valamely vagy mindkét ellenjegyzés hiánya a szerződés létrejöttét nem befolyásolja.
- [28] Amennyiben a szerződés bármely része vagy rendelkezése részben vagy egészben – bármilyen okból – érvénytelennek bizonyulna, vagy azzá válna, akkor az a szerződés egészére nem hat ki, nem eredményezi a szerződés többi részének, illetve rendelkezésének érvénytelenségét. A felek akarata az, hogy ilyen esetben a szerződés egyéb részei és rendelkezései az eredeti célhoz igazodva érvényben maradjanak.
- [29] A szerződés hatályba lép az összefoglaló táblázatban meghatározott időpontban és hatályban marad a VI. fejezet szerinti megszűnéséig vagy megszüntetéséig. A szerződés a VI. fejezet szerinti megszűnéssel vagy megszüntetéssel egyidejűleg hatályát veszti. A felhasználó köteles gondoskodni arról, hogy a szerződés hatálya alatt ne álljon fenn olyan más szerződés, amely – részben vagy egészben – azonos joghatást vált ki a szerződéssel.

Alkalmazandó jog és a szerződés értelmezése

- [30] A felek kikötik, hogy a szerződés egészére kifejezetten és kizárólagosan Magyarország joga irányadó. A szerződésben nem, vagy másképp nem szabályozott kérdésekben a Magyarországon mindenkor hatályos jogszabályok irányadók. A felek rögzítik, hogy amennyiben a szerződés közvilágítási célú felhasználási helyre vonatkozik, a szerződés szerinti szolgáltatást nem tekintik közvilágítás-üzemeltetési tevékenységnek.

A felek közti kapcsolattartás, tájékoztatás és együttműködés szabályai

- [31] A felek a szerződés fennállása alatt az abban foglaltak maradéktalan megvalósítása érdekében folyamatosan kötelesek együttműködni. Ennek megfelelően minden olyan körülményről, tényről, adatról és információról észszerűen elvárható időben és – főszabály szerint – e-mail útján tájékoztatják egymást, amely a szerződés teljesítésével összefügg, vagy arra hatással lehet. A szerződés teljesítésével összefüggésben a felek képviselőitében nyilatkozattételre, intézkedésre, ellenőrzésre feljogosított személyek a felek törvényes képviselői és meghatalmazottjaik.
- [32] A felek kijelentik és szavatolják, hogy a szerződés megkötését megelőzően és annak hatálya alatt nem kötöttek és nem kötnek olyan szerződést harmadik személlyel, amely a szerződésnek a másik fél általi teljesítését akadályozza, megghiúsítja vagy a másik félnek a szerződésben meghatározottakon kívüli költségeket, illetve kárt okoz.

A felek jogképessége és törvényes képviselői

- [33] A felek kijelentik és szavatolják, hogy jogképes jogi személyek, akik a szerződés megkötésére és teljesítésére jogosultak. A szolgáltató törvényes képviselője az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 50. § (1a) bekezdésére tekintettel kinyilatkozza, hogy a szolgáltató az Áht. 1. § 4. pontja szerinti átlátható szervezetnek minősül.
- [34] A felek képviselőitében eljáró törvényes képviselők a szerződés aláírásával kifejezetten kijelentik és szavatolják, hogy cselekvőképesek, a magyar nyelvet értik, a szerződés

szerinti jognyilatkozataik megtételére, az általuk képviselt jogi személy képviseletére jogosultak, továbbá a szerződés aláírásához szükséges valamennyi felhatalmazással rendelkeznek.

A felek titoktartási és adatvédelmi kötelezettsége

- [35] A szerződéssel összefüggésben a felek tudomására jutó minden adat, tény és információ, továbbá minden dokumentum és irat (ideértve a szerződést és mellékleteit is) üzleti titoknak minősül és irányadó rá az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény mind a szerződés fennállása, mind annak – bármilyen okból bekövetkező – megszűnése vagy megszüntetése után korlátlan ideig. E korlátozás – kizárólag a kötelezettség erejéig – nem vonatkozik a felek jogszabályi kötelezettségei folytán más által megismerhetővé teendő vagy nyilvánosságra hozandó adatokra, tényekre, információkra, dokumentumokra és iratokra.
- [36] A felhasználó hozzájárulását adja ahhoz, hogy a szolgáltató, a szolgáltató jogutódja és kapcsolt vállalkozásai a szerződés tárgyául szolgáló szolgáltatás nyújtását – a felhasználó nevét is azonosíthatóan feltüntetve – referenciaként marketing anyagaikban szabadon és ingyenesen felhasználják mind a szerződés fennállása alatt, mind annak megszűnését vagy megszüntetését követően korlátlan ideig.
- [37] A felek a szerződés teljesítése során vagy egyébként azzal összefüggésben birtokukba kerülő személyes adatokat a 2016/679 EU rendelet (a továbbiakban: GDPR) rendelkezéseinek megfelelően kötelesek kezelni és védeni. A felhasználó köteles megismertetni a szolgáltató <https://ec-group.hu/adatkezelesi-tajekoztato/> címen elérhető adatkezelési tájékoztatóját mindazokkal a hozzá köthető természetes személyekkel, akiknek bármely személyes adatát a szolgáltató a szerződéssel összefüggésben kezeli (pl. számlázási kapcsolattartóval).

Közreműködők igénybevétele

- [38] A szolgáltató a szerződésben foglalt bármely (rész)kötelezettségének teljesítéséhez jogosult – a felhasználó tájékoztatása nélkül is – közreműködő(k) igénybevételére, az általa igénybe vett közreműködők teljesítéséért azonban a felhasználó irányába úgy felel, mintha maga teljesített volna.

Jogviták rendezése

- [39] A felek a szerződésből eredő, illetve azzal összefüggő minden vitájukat kötelesek megkísérelni tárgyalással, peren kívül rendezni. Ha ez nem vezet eredményre, jogvitájuk bírói úton történő elbírálására a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Pp. 20. § (3) bekezdése szerinti per esetében a Debreceni Járásbíróság, míg a Pp. 20. § (1) bekezdése szerinti per esetében a Debreceni Törvényszék kizárólagos illetékességét kikötik.

Engedményezés, jogátruházás, tartozásátvállalás és szerződésátruházás

- [40] A szerződéssel összefüggésben a Ptk. engedményezésre, törvényi engedményre, jogátruházásra, tartozásátvállalásra, teljesítés átvállalásra, tartozás elvállalásra, tartozás átszállásra, szerződésátruházásra és szerződésátszállásra vonatkozó szabályait azzal kell alkalmazni, hogy a mindezekkel összefüggésben tett minden egy- vagy többoldalú jognyilatkozat kizárólag írásban érvényes. Szerződésátruházáshoz a felhasználó a Ptk. 6:209. § (1) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulását megadja.

ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

1.	A szerződés hatálybalépése:	2025. augusztus 1., 00 óra 00 perc
2.	A szerződés megszűnése:	2031. január 1., 00 óra 00 perc
3.	Hálózathoz való hozzáférés biztosítására kötelezett fél:	szolgáltató
4.	Tervezett MÉF:	30 600 kWh/év
5.	Szolgáltatási díj:	353.987,- Ft/hó + ÁFA
6.	Felhasználási hely címe:	3934 Tolcsva, Szabadság u. 16.
7.	POD azonosító:	HU000220-F11S000000000000001000102
8.	POD típusa:	profilos, közvilágítási célú
9.	Felhasználó kapcsolattartási e-mail címe:	koltsegvetes@phivtolcsva.hu
10.	Szolgáltató kapcsolattartási e-mail címe:	info@ec-group.hu

A jelen 8 számozott oldalból álló, egyedileg megtárgyalt szerződés a felek kölcsönös és egybehangzó, szabad akaratából jön létre a felek törvényes képviselőinek aláírásával. A szerződés 3 azonos, eredeti példányban készül azzal, hogy a szolgáltatót 1 eredeti példány, a felhasználót 2 eredeti példány illeti meg.

_____, 2025. ____ . ____ .

Budapest, 2025. július 7.

.....
felhasználó törvényes képviselője
név: Tóth Gábor
beosztás: polgármester

.....
szolgáltató törvényes képviselője
név: Izsó Gyula
beosztás: ügyvezető

ZÁRADÉKOK

A felhasználó jegyzőjeként a jelen szerződést ellenjegyzem azzal, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 81. § (3) bekezdés e) pontjára figyelemmel megállapítom, hogy a szerződés nem jogszabálysértő, és az felhasználó belső szabályzataival összhangban áll. A polgármester képviseleti jogát és a szerződés aláírására vonatkozó jogosultságát az Mötv. 41. §-ára és 65. §-ára figyelemmel igazolom.

_____, 2025. ____ . ____ .

.....
név: _____
beosztás: jegyző

A felhasználó pénzügyi ellenjegyzésre feljogosított tisztségviselőjeként az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 50. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel a jelen szerződést ellenjegyzem.

_____, 2025. ____ . ____ .

.....
név: _____
beosztás: _____

KÖZVILÁGÍTÁS-ÜZEMELTETÉSI SZERZŐDÉS

A jelen közvilágítás-üzemeltetési szerződés (a továbbiakban: *szerződés*) a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET), a VET egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X.19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) és a további hivatkozott jogszabályok rendelkezései alapján jön létre az alábbi felek között, az alábbi feltételek szerint.

I. A SZERZŐDŐ FELEK

A megrendelő (a továbbiakban: *megrendelő*) azonosító adatai

név:	Tolcsva Község Önkormányzata
székhely:	3934 Tolcsva, Szabadság tér 16.
nyilvántartó hatóság:	Magyar Államkincstár
nyilvántartási szám:	726269
adószám:	15726267-2-05
törvényes képviselő:	Tóth Gábor polgármester

A szolgáltató (a továbbiakban: *szolgáltató*) azonosító adatai

név:	EXPRESS-LUX Közvilágítás Üzemeltető Kft.
székhely:	1223 Budapest, Kelenvölgyi utca 37.
nyilvántartó hatóság:	Fővárosi Törvényszék Cégbírósága
nyilvántartási szám:	01-09-445895
adószám:	32849055-2-43
törvényes képviselő:	Brilli Federico Michele ügyvezető

A megrendelő és a szolgáltató megjelölése együttes említésük esetén a továbbiakban: *felek*.

II. FOGALMAK

- [1] A *szerződés* alkalmazása során annak szövegében dőlt betűvel – ragozva vagy ragozatlanul – írt fogalmakat a következők szerint kell értelmezni.
- a) **Aktív közvilágítási elem:** a megrendelő közigazgatási területén közvilágítási célt szolgáló közvilágítási lámpatestek, valamint azok bekötővezetékei, a bekötővezetékek csatlakozóelemei, a lámpakarok és a lámpakarok rögzítőelemei. A *passzív közvilágítási elemek* semmilyen esetben nem minősülnek *aktív közvilágítási elemnek*.
 - b) **Rendkívüli káresemény:** mindazon eset, melyben *aktív közvilágítási elem* működésképtelenségét nem rendeltetésszerű használatból adódó avulás vagy meghibásodás, hanem külső behatás okozza (pl. lopás, rongálás, vihar, villámcsapás, tüzeset, közlekedési baleset, oszlopkidőlés). A *rendkívüli káresemények* minden esetben a *karbantartás* fogalmi körén kívül esnek.
 - c) **Elosztó:** a megrendelő közigazgatási területén területileg illetékes elosztói engedélyes.

- d) **Karbantartás:** az a tevékenység, mely révén az *aktív közvilágítási elemek* külső behatás nélküli rendeltetésszerű használatából, működéséből adódóan keletkező hibák kijavításával az *aktív közvilágítási elemek* folytonos működőképessége biztosítható.
- e) **Közvilágítási elosztó hálózat:** az *aktív közvilágítási elemek* villamos energia ellátását, vezérlését (fel- és lekapcsolását) és – mért rendszer esetén – fogyasztásának mérését biztosító hálózat (vezetékrendszer és a további műszaki berendezések), ami az *elosztó* tulajdonában és üzemeltetésében áll.
- f) **Közvilágítási lámpatest:** olyan közvilágítási célt szolgáló, fénykibocsátásra alkalmas tárgyi eszköz, ami magában foglalja a fényforrást (LED chip/modul vagy fénycső/izzó és gyújtó), a fényforrások meghajtó és elektronikai berendezéseit (előtét vagy LED driver) és mindazokat az egyéb elektronikai és mechanikai egységeket, amelyek a rendeltetésszerű működéshez szükségesek és a lámpatestbe beépítésre kerültek.
- g) **Közvilágítási rendszer:** az *aktív közvilágítási elemek* és a *passzív közvilágítási elemek* összessége.
- h) **Összefoglaló táblázat:** a szerződés legfontosabb paramétereit és kondícióit tartalmazó táblázatos formájú adathalmaz, ami a szerződés 10. oldalán található.
- i) **Passzív közvilágítási elem:** a közvilágítási elosztó hálózat teljes egészében, továbbá az *aktív közvilágítási elemek* tartószerkezetei (oszlopok, falak stb.) azzal, hogy az *aktív közvilágítási elemek* semmilyen esetben nem minősülnek *passzív közvilágítási elemeknek*.
- j) **Passzív közvilágítási elemek üzemeltetése:** a *passzív közvilágítási elemek* karbantartása, javítása, pótlása, bővítése, fejlesztése, működtetése, üzemeltetése és üzemképességének biztosítása, mely tevékenység az *elosztó* kizárólagos joga és kötelezettsége.
- k) **Üzemeltetés:** a karbantartás és a rendkívüli káresemények kezelése együttesen.
- l) **Rendkívüli káresemény bejelentés:** olyan üzemeltetési hibabejelentés, ami rendkívüli káresemény bekövetkezésének bejelentésére irányul.
- m) **Karbantartási határidő:** az az időtartam, amelyen belül a szolgáltatónak a karbantartási kötelezettségét teljesítenie kell az adott karbantartási hibabejelentés vonatkozásában. A karbantartási határidő a karbantartási hibabejelentést követő munkanap 00 óra 01 percétől számítandó, tartama 14 munkanap.
- n) **Karbantartási hibabejelentés:** olyan üzemeltetési hibabejelentés, ami karbantartás szükségességének bejelentésére irányul.
- o) **Passzív elem hibája:** *passzív közvilágítási elemek* üzemeltetése körébe eső hiba.
- p) **Passzív elemre vonatkozó hibabejelentés:** olyan üzemeltetési hibabejelentés, ami *passzív elem hibájának* bejelentésére irányul.
- q) **Üzemeltetési hibabejelentés:** a megrendelő egyoldalú, címzett jognyilatkozata, amelyben karbantartás szükségességét vagy rendkívüli káresemény bekövetkezését vagy *passzív elem hibáját* közli a szolgáltatóval. Üzemeltetési hibabejelentést minden esetben kizárólag a <https://ec-group.hu/hibabejelentes/> címen elérhető bejelentő rendszer (a továbbiakban: *bejelentő rendszer*) útján tehet a megrendelő a saját felhasználónévvel és jelszóval ellátott fiókján keresztül, a *bejelentő rendszerben* meghatározott adattartalommal.

III. A SZERZŐDÉS TÁRGYA ÉS SPECIÁLIS SZABÁLYAI

- [2] A *megrendelő* a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 3. § (2) bekezdése szerinti települési önkormányzat, az Mötv. 13. § (1) bekezdés 2. pontja értelmében kötelezettsége a közigazgatási területén a *közüvilágításról* való gondoskodás. A *szerződés* keretében a *megrendelő* közigazgatási területén található *közüvilágítási rendszer üzemeltetését* a *szolgáltató* a [4] pont szerinti terjedelemben átvállalja a *megrendelőtől* azzal, hogy ennek fejében a *megrendelő* díj fizetésére köteles a *szolgáltató* részére. A *felek* kifejezetten rögzítik, hogy a *szerződés* vállalkozási típusú szerződésnek minősül [Ptk. 6:238. §].
- [3] A *szolgáltató* az *üzemeltetési* tevékenység végzését a VET 74. § (1) bekezdés j) pontjában foglaltaknak megfelelően a *megrendelő* közigazgatási területére kiterjedő közüvilágítási üzemeltetési engedély VET Vhr. 82. § (1) bekezdése szerinti határidőben történő megszerzésére vonatkozó kötelezettséggel vállalja át a *megrendelőtől*, amire tekintettel a *szerződés* határozatlan időre jön létre azzal, hogy a felmondására kizárólag írásban, a közüvilágítási üzemeltetési engedély I.2.17. pontjára tekintettel legalább 190 napos felmondási idővel és kizárólag úgy van lehetőség, hogy a *szerződés* felmondás folytán történő megszűnésére a tárgyévet követő év január 1-jén 0 óra 00 perckor, de legkorábban 2031. január 1-jén 0 óra 00 perckor kerüljön sor. A *megrendelő* a *szerződés* megszűnését követő 15 napon belül köteles megfizetni a *szolgáltatónak* azt a jogszabály szerinti hatósági eljárási díjat, amivel a *szolgáltató* a *szerződés* megszűnésekor a tevékenység befejezésének tényét a közüvilágítási üzemeltetési engedélyében átvezetteti.
- [4] A *szerződés* hatálya kizárólag az *összefoglaló táblázatban* megjelölt *aktív közüvilágítási elemekre* és kizárólag azok *üzemeltetésére* terjed ki. Nem terjed ki a *szerződés* hatálya a *passzív közüvilágítási elemekre* és a *közüvilágítási rendszer* működtetéséhez szükséges villamos energia beszerzésére és azzal kapcsolatos egyéb feladatokra sem, továbbá a hálózathoz való hozzáférés biztosításával kapcsolatos feladatokra (pl. hálózathasználati és -csatlakozási szerződés megkötése, fenntartása, rendszerhasználati díjak fizetése) sem.
- [5] Az *üzemeltetésre* vonatkozó általános szabályok:
- a) A *megrendelő* teljes közigazgatási területe az *üzemeltetési* tevékenység ellátása szempontjából munkaterületnek minősül, amit a *megrendelő* köteles munkavégzésre alkalmas állapotban biztosítani. Nem alkalmas munkavégzésre a munkaterület, ha az útburkolat a munkaterületen – részben vagy egészében – nincs olyan szilárd, tiszta és akadálytalan állapotban, hogy oda emelőkosaras gépjármű biztonságosan, süllyedés veszélye nélkül bejusson és letalpaljon. Azokat a napokat, amelyeken a munkaterület nincsen a 21/2023. (VIII. 30.) GFM rendelet szerinti FAM munkavégzésre alkalmas állapotban, az üzemeltetés végzésére vonatkozó határidők számítása során figyelmen kívül kell hagyni. Az ebből eredő késedelemért vagy lehetetlenülésért a *szolgáltató* nem felelős.
 - b) Az *üzemeltetés* végzésére vonatkozó határidők számítása során figyelmen kívül kell hagyni mindazokat a napokat, amelyeken legalább 1 óra időtartamban csapadékos (pl. esős, havas) és/vagy erősen szeles időjárás miatt FAM munkavégzés nem lehetséges.
 - c) A *szolgáltató* az *üzemeltetési hibabejelentésekkel* kapcsolatos munkalapokat, melyek a megtett intézkedések és javítások tényét és részleteit tartalmazzák, az adott

üzemeltetési hibabejelentés elintézésétől számított 30 napig tárolja, mely időtartam alatt a *megrendelő* kérhet betekintést a munkalapok tartalmába.

- d) A *szolgáltató* legkésőbb az *üzemeltetési kötelezettsége* hatályba lépésének napján köteles a *megrendelőnek* e-mail útján a *bejelentő rendszerhez* kapcsolódóan a *megrendelő* felhasználónevét és jelszavát megküldeni. Az ezen fiókon keresztül megtett valamennyi jognyilatkozatot a *megrendelő* nevében megtett érvényes jognyilatkozatnak kell tekinteni, amire tekintettel a *megrendelő* köteles biztosítani, hogy a felhasználónevét és jelszavát kizárólag olyan személyek ismerjék, akik jogosultak a nevében olyan jognyilatkozatot tenni, ami a felhasználónévvel és jelszóval megtehető. A *megrendelő* e-mail útján bármikor kérheti a *szolgáltatótól*, hogy a *szolgáltató* – 1 munkanapon belül – új jelszót generáljon részére.
- e) A *bejelentő rendszer* hibája esetén – kizárólag a hiba elhárításáig – e-mail útján is érvényesen tehet a *megrendelő* *üzemeltetési hibabejelentést*.
- f) Amennyiben a *megrendelő* téves *üzemeltetési hibabejelentést* tesz, téves *üzemeltetési hibabejelentésenként* a *szolgáltató* részére 50 000 Ft kötbér megfizetésére köteles. Téves az *üzemeltetési hibabejelentés* akkor is, ha nem a megfelelő típusú *üzemeltetési hibabejelentés* formájában kerül bejelentésre.
- g) A *szolgáltató* köteles az általa üzemeltetett közvilágítási berendezésekről a VET 34/B. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezetni, továbbá köteles az *elosztóval* a *megrendelő* közigazgatási területére vonatkozóan a VET 34. § (4) bekezdése szerinti szerződést megkötöni, és azt az *üzemeltetési kötelezettségének* fennállása alatt fenntartani. A *megrendelő* a közigazgatási területén található *közüvilágítási elosztó hálózatra* csatlakozó *közüvilágítási lámpatestek* számában bekövetkező minden változásról köteles írásban tájékoztatni a *szolgáltatót* legkésőbb a változás bekövetkezését követő harmadik munkanapon.
- [6] *Passzív elem hibája esetén* vélelmezni kell, hogy az adott *passzív közvilágítási elemhez* csatlakozó valamennyi *aktív közvilágítási elem* üzemképes és a *passzív elem hibájának* kijavítása után ismét működőképesé válik. Amennyiben a *passzív elem hibájának* kijavítását követően sem működik az ahhoz csatlakozó *aktív közvilágítási elem*, arról a *megrendelőnek* külön *karbantartási hibabejelentést* kell tennie, a *karbantartási határidő* pedig ez utóbbi bejelentéstől számítandó. *Passzív elem hibáját* a *megrendelő* is bejelentheti az *elosztónak*, ha pedig *passzív elemre vonatkozó hibabejelentést* tesz, a *szolgáltató* a bejelentést követő 3 munkanapon belül köteles a *passzív elem hibáját* az *elosztónak* bejelenteni. Semmilyen esetben nem felelős a *szolgáltató* azért, ha a *passzív közvilágítási elemek* *üzemeltetésével* kapcsolatos késedelem, hiányosság vagy hibás teljesítés miatt az *összefoglaló táblázatban* megjelölt *aktív közvilágítási elemek* – egy részének vagy egészének – működtetése és/vagy a *szerződésben* foglalt valamely kötelezettség teljesítése nem vagy nem megfelelően biztosítható.
- [7] A *rendkívüli káresemények* kijavítását, helyreállítását, a szükséges pótlások teljesítését a *szolgáltató* külön díj ellenében végzi el a *felek* külön írásbeli megállapodása alapján.
- [8] A *felek* a *megrendelőnek* a Ptk. 6:240. §-a szerinti utasítási jogát a *szerződés* vonatkozásában kizárják. A *szerződés* nem minősül fogyasztói szerződésnek.
- [9] A *szerződés* nem tartozik a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény hatálya alá, erre tekintettel a megkötésére közbeszerzési eljárás lefolytatása nélkül kerül sor.

IV. A MEGRENDELŐ ÁLTAL TELJESÍTENDŐ ELLENSZOLGÁLTATÁS

- [10] A *szolgáltatót* a *szerződésben* foglalt kötelezettségeinek teljesítéséért az *összefoglaló táblázatban* megjelölt átalánydíj alapú díjazás illeti meg közvilágítási üzemeltetési díj (a továbbiakban: *üzemeltetési díj*) formájában, melynek mindenkor összegét a *megrendelő* köteles a *szolgáltató* részére havi rendszerességgel, a *szolgáltató* által kiállított – a Számv. tv. 166. § (1) bekezdése szerinti számviteli bizonylatnak minősülő – számla alapján átutalással megfizetni. Az átutalás közlemény rovatában az adott számla sorszámát köteles a *megrendelő* feltüntetni.
- [11] A *szolgáltató* minden tárgyhoz számláját a tárgyhoz utolsó napját megelőző tizedik napon és ezt követően bármikor jogosult kiállítani, 8 napos fizetési határidővel, mely fizetési határidőt a *megrendelő* köteles betartani. A *szolgáltató* a kiállított számlát minden esetben a kiállítás napján e-mail útján küldi meg a *megrendelőnek* azzal, hogy a *megrendelő* a kézbesítés ezen módját a saját kezéhez történő kézbesítésnek ismeri el és a számlát nyomtatott formában nem kéri kézbesíteni. A *megrendelő* a *bejelentő rendszerhez* kapcsolódó felhasználónevének és jelszavának használatával köteles a *szerződés* hatálybalépését követő 8. napig nyilatkozni a <https://ec-group.hu/szamlazasi-nyilatkozat/> oldalon arról, hogy a számlák megküldését mely e-mail cím(ek)re kéri, mely e-mail cím(ek) megváltozását a *megrendelő* ugyanezen a felületen keresztül köteles előzetesen bejelenteni.
- [12] Az *üzemeltetési díj* évente egyszer, az előző évi fogyasztói árindex mértékével egyezően, az előző évi *üzemeltetési díjből* kiindulva indexálásra kerül és a tárgyév január-december hónapjaira hatályban marad. Nem kerül sor indexálásra az adott évben akkor, ha az előző évi fogyasztói árindex mértéke nulla vagy annál alacsonyabb.
- [13] Amennyiben a *szerződés* szerinti, *szolgáltatót* terhelő bármely kötelezettség teljesítésével összefüggő költségek (pl. adók, hatósági igazgatási-szolgáltatási díjak) vagy egyéb díjak jogszabályváltozás, kedvezőtlen piaci körülmények, vagy a *szolgáltatónak* fel nem róható egyéb ok miatt a fogyasztói árindexnél nagyobb mértékben növekednek, úgy ezen változás bekövetkezését követően a *szolgáltató* a fogyasztói árindex feletti változás mértékével jogosult az *üzemeltetési díjat* módosítani a *szerződés* V. fejezetében foglaltak szerint.
- [14] Amennyiben jogszabályváltozás vagy egyéb, előre nem látható ok miatt a *szolgáltató* által a *szerződésben* vállalt kötelezettségek teljesítésével összefüggésben felmerülő költségek vagy egyéb díjak köre bővül, úgy ezen változás bekövetkezését követően a *szolgáltató* jogosult az *üzemeltetési díjat* a bővülés mértékével módosítani a *szerződés* V. fejezetében foglaltak szerint.
- [15] Amennyiben a közvilágítási elosztó hálózatra csatlakozó közvilágítási lámpatestek száma megváltozik, a változás napjától kezdődően a *szolgáltató* jogosult az *üzemeltetési díj* összegét a változásnak megfelelően, arányosan korrigálni. A jelen pont szerinti korrekció során a változást megelőző, havi *üzemeltetési díj* összegét el kell osztani a közvilágítási lámpatestek változást megelőző számával, majd az így kapott egységárat a közvilágítási lámpatestek változás utáni számával kell megszorozni és ennek a szorzásnak az eredményét kell az új havi *üzemeltetési díjnak* tekinteni. Amennyiben a változás nem az adott hónap első napján történik, az *üzemeltetési díj* változtatását az adott hónap változás utáni törtrészére kell alkalmazni, az ezt követő hónapoknak pedig az egészére.

V. A SZERZŐDÉS MÓDOSULÁSA ÉS MÓDOSÍTÁSA

- [16] A szerződés a felek akaratán kívüli okból módosulhat jogszabály vagy hatósági határozat vagy bírósági határozat rendelkezése folytán, mely esetben a *szolgáltató* jogosult a szerződést rendkívüli felmondással megszüntetni. A szerződés – a felek közös vagy valamely fél egyoldalú akaratával összefüggő okból – módosítható
- a) a feleknek a Ptk. 6:191. §-ában foglaltak szerinti közös megegyezésével vagy a Ptk. 6:27. §-a szerinti egyezségével azzal, hogy a szerződés ilyen módosítása minden esetben kizárólag írásban érvényes,
 - b) a *szolgáltató* egyoldalú jognyilatkozatával a Ptk. 6:191. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, a szerződés [12] – [15] pontja szerinti esetekben, amiről a *szolgáltató* a megrendelőt e-mail útján tájékoztatni köteles legkésőbb az első módosított összegű számla megküldésével egyidejűleg azzal, hogy a tájékoztatásban a *szolgáltató* köteles a díjváltozás alapjául szolgáló körülményeket feltárni és bizonyítani,
 - c) a Ptk. 6:192. §-a vagy 6:110. §-a szerinti vagy egyéb bírósági szerződésmódosítással.
- [17] Amennyiben a megrendelő a szolgáltató valamely, a szerződés [12] – [15] pontja szerinti jogcímű díjváltoztatását nem tartja megalapozottnak, a tájékoztatás elküldésének napjától számított 3 munkanapon belül – 8 munkanapos válaszadási határidővel – e-mail útján felvilágosítást és további bizonyítást kérhet. A megrendelő az új közvilágítási üzemeltetési díj megfizetését – a számszerűen bizonyítható megalapozatlanság erejéig – megtagadhatja, ha tényszerűen bizonyítani tudja, hogy a szolgáltató díjemelése megalapozatlan.
- [18] A szerződés minden módosulására és módosítására alkalmazni kell e fejezet szabályait.

VI. A SZERZŐDÉS MEGSZÜNÉSE ÉS MEGSZÜNTETÉSE

- [19] A szerződés megszűnik felmondással, lehetetlenüléssel, jogszabály, bírósági vagy hatósági határozat rendelkezése alapján vagy valamely fél jogutód nélküli megszűnésével. A szerződés megszüntethető a felek ezzel kapcsolatos írásbeli megállapodásával vagy – ha a szerződés kifejezetten lehetővé teszi – rendkívüli felmondással. A felek az elállás jogát a szerződés vonatkozásában kizárják.
- [20] A szerződés – bármilyen okból és bármilyen módon bekövetkező – megszűnése vagy megszüntetése esetén – a szerződés szerinti esetleges egyéb jogkövetkezmény(ek) mellett – a szerződés megszűnésétől vagy megszüntetésétől kezdve a közvilágítási rendszer üzemeltetésével kapcsolatos minden kötelezettség, költség és kárveszély kizárólag a megrendelőt terheli, a megrendelő köteles megfizetni a szolgáltatónak a megszűnés vagy megszüntetés időpontjával bezárólag az üzemeltetési díjat, továbbá a megszűnés vagy megszüntetés miatt a szolgáltatót harmadik fél irányába esetlegesen terhelő valamennyi díjat, költséget és egyéb ellenértéket.
- [21] Ha a szerződés a megrendelőnek felróható okból vagy a megrendelő érdekkörében felmerülő okból szűnik meg vagy kerül megszüntetésre (ide nem értve a megrendelő általi felmondást), a megrendelő köteles minden esetben megtéríteni a szolgáltatónak a megszűnésből vagy megszüntetésből eredő kárát és 1 évi elmaradt vagyoni előnyt is.

VII. SZERZŐDÉSSZEGÉS ÉS JOGKÖVETKEZMÉNYEI

- [22] A Ptk. szerződésszegésre vonatkozó szabályait a jelen fejezetben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell a *szerződés* vonatkozásában értelmezni és alkalmazni. A visszatartás, az elállás, a felmondás és a fedezeti szerződés kötésének joga bármely felet kizárólag akkor illeti meg, ha azt a *szerződés* számára kifejezetten lehetővé teszi. Ha a szerződésszegő fél késedelmi kamat fizetésére köteles, az alatt minden esetben a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti, de legalább évi 20%-os mértékű kamatot kell érteni. Ha valamelyik fél valamely kötelezettségének teljesítését (ideértve jognyilatkozat tételének elmulasztását is) jogos ok nélkül megtagadja, súlyos szerződésszegést követ el.
- [23] A *szolgáltató* késedelembe esik, ha a *szerződésben* foglalt vagy abból közvetlenül eredő bármely kötelezettségét neki felróható okból nem teljesíti a *szerződésben* meghatározott határidőben. Ebben az esetben a *megrendelő* írásban követelheti a kötelezettség teljesítését és a késedelemből fakadó kárainak megtérítését. Nem követelhető a késedelemből fakadó károk megtérítése, ha a *szolgáltató* kötbér fizetésére köteles. Ha a *szolgáltató* a *karbantartás* elvégzése vonatkozásában neki felróható okból késedelembe esik, kötbér fizetésére köteles, melynek mértéke 1 000 Ft / késedelmes nap / működésképtelen *közvilágítási lámpatest*, de összességében legfeljebb 50 000 Ft.
- [24] A *megrendelő* késedelembe esik, ha a *szerződésben* foglalt vagy abból közvetlenül eredő bármely – különösen a díjfizetési – kötelezettségét nem teljesíti határidőben. Ebben az esetben a *szolgáltató* írásban követelheti a kötelezettség teljesítését és a késedelemből fakadó kárainak megtérítését, továbbá pénzfizetési kötelezettséggel kapcsolatos késedelem esetén a *megrendelő* a késedelmes időszakra vonatkozóan késedelmi kamat fizetésére és a külön jogszabály szerinti behajtási költségátalány és a követelés behajtására irányuló – behajtási költségátalányt meghaladó – egyéb költségek megfizetésére is köteles. A *megrendelőnek* a *szerződésből* fakadó bármely 15 napot meghaladó – akár csak részleges – fizetési késedelme, súlyos szerződésszegésnek minősül, a *szolgáltató* jogosult ilyen esetben az *üzemeltetés* elvégzését – részben vagy egészben – felfüggeszteni vagy korlátozni azzal, hogy mindezen intézkedésekért minden felelősség a *megrendelőt* terheli.
- [25] A *szerződés* vonatkozásában hibás teljesítésnek kizárólag az az eset minősül, melyben valamely fél valamely teljesítése neki felróhatóan, lényeges körülmény tekintetében és a teljesítés időpontjában nem felel meg a *szerződésben* vagy jogszabály kógens rendelkezésében foglaltaknak, nem teljesít azonban hibásan a fél, ha a másik fél a hibát a *szerződés* megkötésének időpontjában ismerte vagy ismernie kellett. Valamely fél hibás teljesítése esetén a másik fél kizárólag kellékszavatossági, – a Ptk. 6:174. §-a szerinti – kártérítési, és jogszavatossági igényvel élhet.
- [26] Súlyos szerződésszegésnek minősül mindaz, amit a *szerződés* kifejezetten annak minősít, más szerződésszegés semmilyen esetben nem minősül súlyos szerződésszegésnek. Valamely fél súlyos szerződésszegése esetén a másik fél jogosult írásban felszólítani a szerződésszegő felet a súlyos szerződésszegés abbahagyására, 30 napos határidővel. Ha e határidőt követően sem szünteti meg neki felróhatóan a súlyos szerződésszegést a szerződésszegő fél, a másik fél jogosult a *szerződést* rendkívüli felmondással megszüntetni. Rendkívüli felmondás esetén a *szerződés* a VI. fejezetében foglaltak szerint kell a *feleknek* elszámolniuk és a *szerződésből* eredő jogviszonyukat lezárniuk.

VIII. ZÁRÓ ÉS VEGYES RENDELKEZÉSEK**A szerződés létrejötte, érvényessége és hatálya**

- [27] A szerződés létrejön, ha a *felek* a törvényes képviselői azt aláírják. Ha a szerződést a *felek* törvényes képviselői nem egymás jelenlétében és egyidejűleg írják alá, a szerződés akkor jön létre, amikor a később aláíró fél törvényes képviselője a szerződést aláírja. Valamely vagy mindkét ellenjegyzés hiánya a szerződés létrejöttét nem befolyásolja.
- [28] Amennyiben a szerződés bármely része vagy rendelkezése részben vagy egészben – bármilyen okból – érvénytelennek bizonyulna, vagy azzá válna, akkor az a szerződés egészére nem hat ki, nem eredményezi a szerződés többi részének, illetve rendelkezésének érvénytelenségét. A *felek* akarata az, hogy ilyen esetben a szerződés egyéb részei és rendelkezései az eredeti célhoz igazodva érvényben maradjanak.
- [29] A szerződés hatályba lép az összefoglaló táblázatban meghatározott időpontban és hatályban marad a VI. fejezet szerinti megszűnéséig vagy megszüntetéséig. A szerződés a VI. fejezet szerinti megszűnéssel vagy megszüntetéssel egyidejűleg hatályát veszti. A megrendelő köteles gondoskodni arról, hogy a szerződés hatálya alatt ne álljon fenn olyan más szerződés, amely – részben vagy egészben – azonos joghatást vált ki a szerződéssel.

Alkalmazandó jog és a szerződés értelmezése

- [30] A *felek* kikötik, hogy a szerződés egészére kifejezetten és kizárólagosan Magyarország joga irányadó. A szerződésben nem, vagy másképp nem szabályozott kérdésekben a Magyarországon mindenkor hatályos jogszabályok irányadók. A szerződés létrejöttének alapjául szolgáló ajánlatot a szerződés részének kell tekinteni.

A felek közti kapcsolattartás, tájékoztatás és együttműködés szabályai

- [31] A *felek* a szerződés fennállása alatt az abban foglaltak maradéktalan megvalósítása érdekében folyamatosan kötelesek együttműködni. Ennek megfelelően minden olyan körülményről, tényről, adatról és információról észszerűen elvárható időben és – főszabály szerint – e-mail útján tájékoztatják egymást, amely a szerződés teljesítésével összefügg, vagy arra hatással lehet. A szerződés teljesítésével összefüggésben a *felek* képviseletében nyilatkozattételre, intézkedésre, ellenőrzésre feljogosított személyek a *felek* törvényes képviselői és meghatalmazottjaik.
- [32] A *felek* kinyilatkozzák és szavatolják, hogy a szerződés megkötését megelőzően és annak hatálya alatt nem kötöttek és nem kötnek olyan szerződést harmadik személlyel, amely a szerződésnek a másik fél általi teljesítését közvetve vagy közvetlenül akadályozza, megghiúsítja vagy a másik félnek a szerződésben meghatározottakon kívüli költségeket, illetve kárt okoz.

A felek jogképessége és törvényes képviselői

- [33] A *felek* kijelentik és szavatolják, hogy jogképes jogi személyek, akik a szerződés megkötésére és teljesítésére jogosultak. A szolgáltató törvényes képviselője az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.) 50. § (1a) bekezdésére tekintettel kinyilatkozza, hogy a szolgáltató az Áht. 1. § 4. pontja szerinti átlátható szervezetnek minősül.
- [34] A *felek* képviseletében eljáró törvényes képviselők a szerződés aláírásával kifejezetten kijelentik és szavatolják, hogy cselekvőképesek, a magyar nyelvet értik, a szerződés

szerinti jognyilatkozataik megtételére, az általuk képviselt jogi személy képviseletére jogosultak, továbbá a szerződés aláírásához szükséges valamennyi felhatalmazással rendelkeznek.

A felek titoktartási és adatvédelmi kötelezettsége

- [35] A szerződéssel összefüggésben a felek tudomására jutó minden adat, tény és információ, továbbá minden dokumentum és irat (ideértve a szerződést és mellékleteit is) üzleti titoknak minősül és irányadó rá az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény mind a szerződés fennállása, mind annak – bármilyen okból bekövetkező – megszűnése vagy megszüntetése után korlátlan ideig. E korlátozás nem vonatkozik a felek jogszabályi kötelezettségei folytán más által megismerhetővé teendő vagy nyilvánosságra hozandó adatokra, tényekre, információkra, dokumentumokra és iratokra, a kötelezettség erejéig.
- [36] A megrendelő hozzájárulását adja ahhoz, hogy a szolgáltató, a szolgáltató jogutódja és kapcsolt vállalkozásai a szerződés tárgyául szolgáló szolgáltatás nyújtását – a megrendelő nevét is azonosíthatóan feltüntetve – referenciaként marketing anyagaikban szabadon és ingyenesen felhasználják mind a szerződés fennállása alatt, mind annak megszűnését vagy megszüntetését követően korlátlan ideig.
- [37] A felek a szerződés teljesítése során vagy egyébként azzal összefüggésben birtokukba kerülő személyes adatokat a 2016/679 EU rendelet (a továbbiakban: GDPR) rendelkezéseinek megfelelően kötelesek kezelni és védeni. A megrendelő köteles megismertetni a szolgáltató <https://ec-group.hu/adatkezelesi-tajekoztato/> címen elérhető adatkezelési tájékoztatóját mindazokkal a hozzá köthető természetes személyekkel, akiknek bármely személyes adatát a szolgáltató a szerződéssel összefüggésben kezeli (pl. hibabejelentési kapcsolattartóval).

Közreműködők igénybevétele

- [38] A szolgáltató a szerződésben foglalt bármely (rész)kötelezettségének teljesítéséhez jogosult – a megrendelő tájékoztatása nélkül is – közreműködő(k) igénybevételére, az általa igénybe vett közreműködők teljesítéséért azonban a megrendelő irányába úgy felel, mintha maga teljesített volna.

Jogviták rendezése

- [39] A felek a szerződésből eredő, illetve azzal összefüggő minden vitájukat kötelesek megkísérelni tárgyalással, peren kívül rendezni. Ha ez nem vezet eredményre, jogvitájuk bírói úton történő elbírálására a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 27. § (1) bekezdés a) pontja alapján a Pp. 20. § (3) bekezdése szerinti per esetében a Debreceni Járásbíróság, míg a Pp. 20. § (1) bekezdése szerinti per esetében a Debreceni Törvényszék kizárólagos illetékességét kikötik.

Engedményezés, jogátruházás, tartozásátvállalás és szerződésátruházás

- [40] A szerződéssel összefüggésben a Ptk. engedményezésre, törvényi engedményre, jogátruházásra, tartozásátvállalásra, teljesítés átvállalásra, tartozás elvállalásra, tartozás átszállásra, szerződésátruházásra és szerződésátszállásra vonatkozó szabályait azzal kell alkalmazni, hogy a mindezekkel összefüggésben tett minden egy- vagy többoldalú jognyilatkozat kizárólag írásban érvényes. Szerződésátruházáshoz a megrendelő a Ptk. 6:209. § (1) bekezdése szerinti előzetes hozzájárulását megadja.

ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZAT

1.	A szerződés hatálybalépése:	2025. augusztus 1., 00 óra 00 perc
2.	Üzemeltetett település neve:	Tolcsva
3.	Üzemeltetett közvilágítási lámpatestek száma:	344 db
4.	Üzemeltetett közvilágítási lámpatestek típusa:	LED
5.	Közüvilágítási üzemeltetési díj:	67.406,- Ft/hó + ÁFA
6.	Megrendelő kapcsolattartási e-mail címe:	koltsegvetes@phivtolcsva.hu
7.	Szolgáltató kapcsolattartási e-mail címe:	info@ec-group.hu

A jelen 10 számozott oldalból álló, egyedileg megtárgyalt szerződés a felek kölcsönös és egybehangzó, szabad akaratából jön létre a felek törvényes képviselőinek aláírásával. A szerződés 3 azonos, eredeti példányban készül azzal, hogy a szolgáltatót 1 eredeti példány, a megrendelőt 2 eredeti példány illeti meg.

_____, 2025. ____ . ____ .

Budapest, 2025. július 7.

.....
megrendelő törvényes képviselője

név:

beosztás: polgármester

.....
szolgáltató törvényes képviselője

név: Brilli Federico Michele

beosztás: ügyvezető

ZÁRADÉKOK

A megrendelő jegyzőjeként a jelen szerződést ellenjegyzem azzal, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 81. § (3) bekezdés e) pontjára figyelemmel megállapítom, hogy a szerződés nem jogszabálysértő, és az megrendelő belső szabályzataival összhangban áll. A polgármester képviseleti jogát és a szerződés aláírására vonatkozó jogosultságát az Mötv. 41. §-ára és 65. §-ára figyelemmel igazolom.

_____, 2025. ____ . ____ .

.....
név: _____

beosztás: jegyző

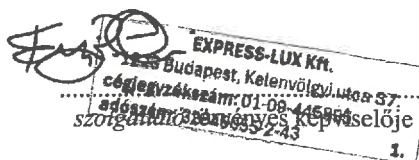
A megrendelő pénzügyi ellenjegyzésre feljogosított tisztviselőjeként az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 50. § (1) bekezdés d) pontjára figyelemmel a jelen szerződést ellenjegyzem.

_____, 2025. ____ . ____ .

.....
név: _____

beosztás: _____

.....
megrendelő törvényes képviselője

4. Napirendi pont: Beszámoló a XX. Tolcsvai Borfesztivál bevételeiről és kiadásairól (szóbeli)

Előterjesztő: Tóth Gábor polgármester

Tóth Gábor polgármester elmondta, hogy a bevételekről és a kiadásokról elkészített táblázat kiosztásra került.

Juhászné Király Enikő képviselő javasolta, hogy a beszámolót tárgyalja meg a Pénzügyi Bizottság.

Tóth Gábor polgármester elmondta, hogy szerint jó volt a rendezvény. Jó hangulatú, tartalmas három nap volt. Az eredmény, amit látunk, csökkenni fog a Herman Ottó Múzeum adományával, illetve az áfa visszaigénylésével.

Rácz-Tóth Nikoletta képviselő elmondta, hogy emelkedik majd az Artisjus díjával, tehát még változni fog a végleges összeg.

Sveda László képviselő elmondta, hogy véleménye szerint nem volt sikeres a rendezvény, nincs fejlődés és panaszáradat volt. Ebben a konstrukcióban nem fogja támogatni a jövőben a borfesztivál megrendezését.

Tóth Gábor polgármester elmondta, hogy eddig is elköltötték a pénzt a borfesztiválra és véleménye szerint jobb az idei eredmény a tavalyihoz képest. A személyes meglátása szerint folytatni kell. Hamarabb kell szponzorokat keresni, amivel több pénzt lehetne hozni.

Szabó Zoltán alpolgármester kérdezte, hogy az áfa visszaigénylés mikor fog megtörténni?

Rácz-Tóth Nikoletta képviselő elmondta, hogy attól függ a Látogatóközpont havi vagy negyedéves áfabevalló. A Weinberg 93 Kft. -től kapott támogatás nem egészen támogatás, mert előtte a Tolcsván tartott rendezvényükkel mínuszt termeltek. Javasolta, hogy a Szirmay-Waldbott Kastély Látogatóközpont vezetője készítsen szakmai beszámolót, amelyben bemutatja, hogy mennyi volt a látogatók száma, napközben hogyan alakult a rendezvény látogatottsága, a borászok véleményét, kóstolójegyekről a tapasztalatot. Készüljön pénzügyi beszámoló a napi bevételekről, az eladott poharak és karszalagok darabszámáról és a szerződések is legyenek összerakva a Pénzügyi Bizottság ülésére.

Sveda László képviselő kérdezte a polgármestertől, hogy kinek jó ez a rendezvény?

Tóth Gábor polgármester elmondta arra jó, hogy a borászatok népszerűsítsék magukat.

Sveda László képviselő elmondta, hogy ez a borászatok feladata nem az önkormányzaté.

Rácz-Tóth Nikoletta képviselő elmondta, hogy ebben a formában ő sem látja jónak a rendezvényt.

Juhászné Király Enikő képviselő elmondta, hogy a borászokat meg kellene kérdezni, hogy nekik mi a véleményük. Mit tapasztaltak a rendezvénnyel kapcsolatban. Véleménye szerint a borászatoknak össze kellene fogniuk.

Kőváry Zoltán képviselő elmondta, hogy az ő korosztálya nem igazán talált programot ezen a borfesztiválon.

dr. Vitányi Eszter jegyző kérdezte, hogy a szakmai és pénzügyi beszámoló mikorra készüljön el.

Rácz-Tóth Nikoletta képviselő válaszolta, hogy 1 hónap alatt készüljön el.

A beszámoló elkészítésére javasolt határidőt a képviselő-testület egyhangúlag elfogadta.

Tóth Gábor polgármester megköszönte a testület munkáját, javaslatok, hozzászólások, illetve kérdések hiányában a nyílt ülést 14 óra 49 perckor bezárta és a testület zárt üléssel folytatta.

Tóth Gábor
polgármester

dr. Vitányi Eszter
jegyző

Juhászné Király Enikő
jegyzőkönyv hitelesítő

Kőváry Zoltán
jegyzőkönyv hitelesítő